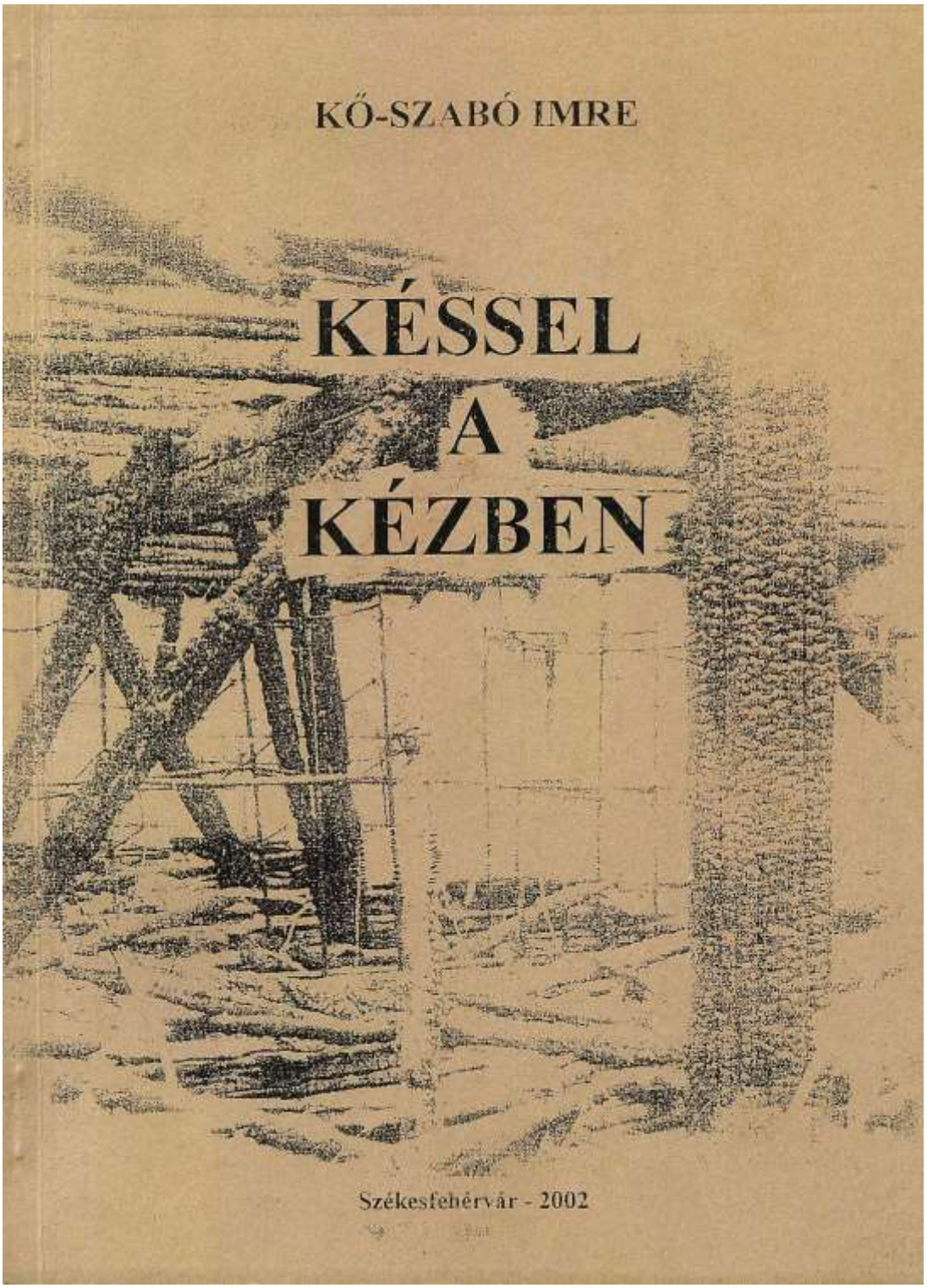

Vác – 2019

KŐ-SZABÓ IMRE: KÉSSEL A KÉZBEN

kisregény

Vác – 2019

© Kő-Szabó Imre
Minden jog fenntartva

Borító fotója: Bödő Viktória

Az eredeti papír alapú könyv a
Nyugat-Magyarországi Egyetem
Geoinformatikai Főiskolai Kar
támogatásával készült, szerzői kiadás

A könyv digitalizációs munkáit,
szerkesztői feladatait végezte

Dr. Szepes András
ny. főiskolai docens

ISBN: 978-615-81338-1-4

Vác – 2019

„Részegen amit vétsz, magadnak meg ne bocsássad,
Mert nem a bor a bűnös, de hibás, aki ész nélkül issza.”
(Cato)

Vác – 2019

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ 6
Őrizetben 7
Ökölcsapás 12
Őgyelgés 15
Váratlan találkozás 20
Furcsa lapjárás 26
A család 32
Penge élen 38
Egy találkozás 47
Eltérő boldogság 60
Egy kis kitérő 64
Villanásnyi képek 69
Menekülés 74
Kifeszítve 79
Pergő képek 82
Remélt változások 88
Görbe út 92
Keserű ital 96
Első randi 100
Kemény csend 104
A kés! 109

BEVEZETŐ

A kisregény története egy lecsúszott proli család több generációs együttélését mutatja be, szoba-konyhás lakásban (nagymama, apa, anya és három gyerek).

Vágó Géza a legidősebb fiú, aki egy jobb sorsra lenne érdemes, érzi ezt, menekülne innen, de nem tud.

Nem tud, mert a család, a környezet, a körülmények lehúzzák. A családban szinte mindennaposak a veszekedések, a mérhetetlen italozás, a botrányos viselkedések.

A történet közel egy éves időtartamot fog át. Vágó Géza többször elhatározza, hogy távozik innen, lehetőségei is meglennének, de kötődése eléggé erős és egyik alkalommal, egy végtelen szóváltás között, ahol szidalmazza súlyosan beteg, de pökhendi, kivagyiságát fitogtató apját, aki ezt a helyzetet teremtette, segédkezve ehhez az italozó nagymama is, indulatjában kést ragadva fiára támad.

A helyzet balul végződik, Vágó Géza a megtörtént tragédia után rádöbben, hogy a kés, ha kézbe vesszük, nem oldja meg életünk jobbra fordulását.

A szerző

Őrizetben

Négyen ültek a téren, a játszótér melletti padokon:

- a huszonegy éves, szőke, alacsony termetű, farmernadrágos Kapás Mihály, segédmunkás;

- a húszéves, barna, nyúlánk, sárgapulóveres Temesi Géza, hegesztő;

- a tizennyolc éves vöröses hajú, szeplős, középtermetű, sportzakós Gedó György, targoncavezető;

- a huszonhárom éves fekete hajú, vastaghúsú, középtermetű, fehér balon dzsekis Ibári Lajos, autószerelő, amikor a mentő, szirénázva kifutott a Tompa utcából a térre.

Szirénája élesen hasított a levegőbe, ezen a csendes őszi délutánon. Elhajtott a mozi előtt és a KÖZÉRT-nél, befordult a Tomori utcába.

- Már öt óra - mondta Temesi és felállt. - Hol császkál Vágó Géza? - kérdezte csodálkozva a többieket.

- Ki tudja! - legyintett a farmernadrágos Kapás.

- Ennyit, nem szokott késni - aggodalmaskodott Gedó.

Ibári szótlanul ült a padon, csak nézett mereven a Tomori utca irányába. Látta a mentőautó fehér végét, meg azt, amint egy fehér köpenyes, fiatal, meg egy szürke ruhás, középkorú férfi, sietősen futnak a kihúzott hordággyal. Egyenesen az ötvenkettes számú házhoz, Vágó Gézáék udvarába.

- Odanézzetek! - kiáltott fel Ibári és a mentőautó irányába mutatott.

Egyszerre mozdult meg mind a négy fiú, futottak a téren át.

- Ez a Vágó Gézáék háza!

- Ott többen laknak.

- Legalább négyen.

- Az a kis kékpulcsis lány is - mondták futás közben, egymásnak.

A tömegtől nem kerültek közelebb a kapuhoz.

- Mi történt? - kérdezték többen is.

- Helyet, helyet! - kiabált egy szürke kalapos férfi.

Ibári látta meg elsőnek a hordágyon, az öreg Vágó Antalt. Fehér, sápadt arca olyan volt, mint az irkalap. Ráncai kisimultak, apró szemei még kisebbek lettek.

- Gézának a faterja! - mondta eligazításként a többieknek.

A fehérköpenyes, meg a szürke ruhás, hozta a hordágyat a mentőautó felé. Ahogy közeledtek, a tömeg úgy engedett. Többen, a hordágyat vivő két ember után futottak.

- Hogy tehette? - sopánkodott egy fiatal, fejkendős asszony.

- Megölte az apját! - hangzott a kijelentés egy ősz hajú férfi szájából.

- Az apját? - kérdezett vissza valaki, emelt, sipító hangon.

- Azt, láthatja! - mondta a férfi. - Mit vár ezektől a gyerekektől? - tette még hozzá.

- Él még! - kiáltott fel Temesi.

- Késsel szúrta meg! - mondta tudálékosan egy alacsony, gyűrött ruhájú, kalapos ember, aki a házból jött éppen az utcára és hallotta a beszélgetést.

Kérdően néztek többen erre az emberre, aki megállt egy pillanatra.

- Veszekedtek. Az öreg állítólag megütötte - vázolta, kissé bizonytalanul az eseményeket, aztán lassan tovább sodródott a tömeggel.

Mind a négyen ott álltak szótlanul, a kapubejárattól talán hét méterre. Nézték a mentőautót, ahogyan visszatolatott a térre. Ügyesen megfordult és vijjogó szirénája felverte a Vasvári utca csendjét, ahogy végig hajtott rajta.

Az autót, már régen nem lehetett látni, de a sziréna hangja, időnként vissza-visszatért, az esti csendben a Baross utca felől.

Gedó indult el elsőnek, Vágó Gézáék lakásához. A többiek szótlanul követték. Az udvari lakások ajtajaiban, ott álltak a lakók. Gyerekek és felnőttek egyaránt. Értetlen és csodálkozó arccal néztek maguk elé, mintha a történtekből nem értenének semmit. A baloldali első lakásból, kihallatszott a rádió hangja, valami szinfónikus zene szólt, a megdermedt döbbenetben. A hátsó lakásban ajtó csapódott, fakanál dobbant a lábas szélén, ahogy keverés után, a háziasszony leverte az ételmaradékot róla. Krumplisszag keveredett a zenével, meg egy kislány keserves sírásával.

Vágó Géza, a szőke hajú, középtermetű, bőrgyári művezető, ott ült fehér ingében, lehorgasztott fejjel a nyitott konyhaajtó küszöbén.

A srácok megálltak előtte. Nem szóltak, csak nézték Vágó Gézát. Nézték, szürke, kék, barna szemükkel. Nem vádlón, csak egyszerűen, értetlenül.

- Géza! - szólt elsőnek Ibári Lajos.

Vágó Géza a megszólítás ellenére, mozdulatlanul ült tovább, mintha nem történt volna semmi. A szomszéd lakás ajtaja nyílt csak ki, egy kisfiú állt meg a küszöbön, kíváncsi tekintettel. Arca maszatos volt, a kezében tartott lekváros kenyértől.

- Mi történt veled? - próbálkozott meg újabb kérdéssel Gedó. Vágó Géza most sem felelt, csak ült szótlanul a sáros küszöbön.

A hangzavar tovább csapkodott a falak között, mintha szűk lenne számára ez az udvari tér.

- Hagyd már abba! - hallatszott egy mélyebb női hang. - Nem érted! - mondta kis szünet után újból.

Egy fiú, tovább énekelt, emelt rezignációval.

- Fogd be a pofád!

- Zárd el, azt a vacakot! Megsüketül itt az ember. Rohadt népség, nem törődnek semmivel! - Zsörtölődött az előbbi női hang.

- Anyu gyere, nézd! - kiáltotta a maszatos képű kisfiú.

- Anyu, gyere már! - ismételte meg a felhívást.

Egy kicsit később, megjelent egy, piros fejkendős asszony, hirtelen elhallgatott a rádió. Pillanatnyi, döbbent csend keletkezett. Ezt a csendet nem vette észre csak Ibári. Gyors léptek zaja ébresztette fel benne, a pillanatnyi szünetet.

Másodperceken belül ajtó csapódott. - Gyere be gyorsan! - hallotta, a piros kendős asszony utasítását. Tányér csörrent, egy leesett kanál, acélos hangja ugrálta be a szűk udvart, majd léptek zaja erősödött.

Egyszerre néztek hátra mind a négyen. A két rendőr alakja, szürkének tűnt, ebben a tenyérnyi udvarban. Innen, a nyitott kapun át, jól lehetett látni az utcán álló, URH-s, fehér csíkos, kék Moszkvicsot.

- Jó napot! - köszönt az egyik rendőr, amint közelebb ért, a négy fiúhoz, meg Vágó Gézához. Tisztelgett, és megállt a küszöb előtt. A másik rendőr távolabb maradt.

- Melyikük önök közül Vágó Géza? - kérdezte és körülnézett. A négy srác nem szólt, Vágó Géza lassan felállt. A rendőr várt még egy kicsit.

- Megnémultak? - kérdezte egy kissé emeltebb hangon.

Vágó Géza, tett egy lépést a rendőr felé, aztán szomorú, rekedtes hangon, csak annyit mondott:

- Én vagyok!

A rendőr ránézett, majd vissza a négy srácra, aztán újból Vágó Gézára.

- Emberölési kísérlet, alapos gyanúja miatt - mondta a rendőr, lassú fogalmazással, külön keresve a szavakat - letartóztatjuk!

Ibáriék hallották ezt a rövid szóváltást, mégsem akarták elhinni a valóságot.

- Kérem, jöjjön velünk! - invitálta a rendőr és előre engedte Vágó Gézát, aki lassan felemelte lehorgasztott fejét. Tágra nyitott, merev tekintettel indult, az utcán várakozó autóhoz. Lépései lassúak voltak, és fáradtan lágyak, szinte mechanikus járással, távolodott.

A baloldali, első lakásban újból bömbölni kezdett a rádió, de az állomások idegen hangja és zene zavara, pillanatok alatt változott, mint Vágó Géza és a másik négy fiú gondolata. A hullámsávkeresőt, valaki végig pergette az állomások hang kavalkádján.

Ott az ajtóban, megállt egy pillanatra. Egyszer, visszanézett az udvarra, a házra, a mosogatóvíztől átáztatott virágágyásokra, az agyonsúrolt küszöbre, a korhadt deszkából összetákolt sufnikra, a fehérre meszelt, még az esti szürkületben is rikító vécék sorára, erre a szűk kis világra, amelyben élt eddig, huszonöt évet. Látta barátait, döbbent és kérdő arcukat, leolvasta a kérdőjelek sorává alakult, egyhangú miértet. Talán, majd egyszer, megmagyarázza nekik, meg önmagának is, talán másoknak is.

- Menjünk! - mondta a rendőr és megérintette a vállát.

Vágó Géza beszállt az autóba. A motor egy gyújtásra indult, és könnyedén gurult végig a Tomori utcán.

A rendőrségi autó, halk zúgással követte a nyolcas villamost a Baross utcai kitérőig, majd leelőzték. Az irányjelző, élesen ketyegett, Vágó Géza a lekapcsolás után is sokáig hallotta, ezt az órajáráshoz hasonlító, kéthangú kattogást. A srácok arcát látta maga előtt. Nem tudott szabadulni, ettől a képtől. Próbálta másra terelni figyelmét, kinézett az autóból.

A szűk utcákban lassan haladtak. Gedó arca volt számára a legfélelmetesebb. Szürke szemében, először csodálkozás látott, csak egyszerű kíváncsiságot. A kitágult pupillái aztán hirtelen összehúzódtak, mintha fény érte volna őket. Talán akkor döbbent rá az ő tettére. Gyűlölet sugárzott, fiatal szeméből, és azt a gyűlöletet, átvette arcának rugalmas izomzata. Támadóvá, gyűlölködővé tette az egész embert.

Nem! Ő ezt nem akarta. Másként kellett volna lezajlania, mindennek. Ugyan nem tervezett semmit, mert nem tesz ilyet az ember. Nem érzi ennyire elvetemültnek önmagát. Csak úgy jött minden, egyszerűen, sorjában. A részleteket, talán utólag sem lehet, teljességgel rekonstruálni. Olyankor minden úgy történik, ahogy annak történnie kell. Lassan érik az emberben valami, szóban nem is fogalmazza meg sohasem. Esetleg körvonalaiban, aztán amikor rádöbben a valóságra, még a gondolatot is messzire kergeti és aztán, mégis megtörténik!

Vágó Géza agyában, futottak a gondolatok, lázasabb ütemben dolgozott, mint egy legfejlettebb, adatfeldolgozó gépsor. Érezte tehetetlenségét. Ami megtörtént, az megfordíthatatlan, mint a szüntelenül forgó Föld. Pedig mást akart.

- Valami mást, egészen mást... - mondta önmagának. Ebben a kusza gondolatsorban benne volt tiltakozása, tagadása.

A rendőrök szótlanul ültek, a sofőr előre nézett. Néha, észre vette, hogy a visszapillantó tükörben, megnézi. Csak úgy, egy pillanatra, és ezek a pillanatok elegendők voltak számára, hogy elérjen tudatáig, nem azt teszi majd azután, amit szeretne. Tettéért felelnie kell, el kell számolnia.

- Elszámolni?

- Igen.

- Szabályos számadásról lesz szó?

- Azt hiszem, igen! - játszott a kérdésekkel és feleletekkel egyszerre és próbálta kialakítani, a határozott válaszokat.

Az autó ekkor hirtelen fékezett, iskolás gyerekek futottak keresztül az úttesten. Mosolyogva néztek vissza a járdáról, egy rövid hajú kislány, még integetett is, apró fehér kezével.

- Hány óra? - kérdezte a sofőr a mögötte ülő tizedest.

- Hat múlott két perccel - válaszolta vissza.

- Az öreg? - érdeklődött a másik rendőr.

- Délelőttös, legalább is úgy láttam - mondta a sofőr, és jobbra kormányozta a kocsit.

A Mária utcában, egy harmincas jelzésű autóbusszal találkoztak, amíg a Moszkvics kifutott az Árpádút sarkára Óvatosan áthaladtak a túlsó oldalra és a kapitányság bejáratánál fékezett a kocsi.

Vágó Géza kiszállt az őt kísérő rendőrökkel az autóból. Felvezették a kő lépcsőkön, hosszú, keskeny folyósokon át, egy emeleti szobába. Leültették. Egy órát várt legalább, ekkor egy másik szobába kísérték. Várakozása kezdett átcsapni egy ideges türelmetlenségbe. Nyugalmat parancsolt önmagának. Lassan teltek a percek.

Egy rendőr gépelt, szótlanul, kitartóan. Valamelyik szobában halkan szólt a rádió. Nem tudta érzékelni az időt, azt sem, hogy mennyit várakoztatták, ezen az újabb helyen, amikor belépett egy idősebb rendőr, frissen borotvált arcán, határozott körvonalakkal rajzolódott ki szakállának határai.

- Maga, Vágó Géza?

- Igen.

- Akkor jöjjön velem - mondta és ment előtte. Folyósok, lépcsők, csapóajtók és végül egy alagsori szobába értek. Először cellának gondolta, de annál barátságosabbnak tűnt. Igaz a börtönt csak filmen látta, ez olyan előzetesféle lehet.

- Kihallgatására, holnap kerül sor! - igazította el a kísérő rendőr. - Addig, aludjon! - tette hozzá még és kiment. Kulcs csörrent a zárban, egy kemény fordulat és aztán már csak a távolodó léptek zaját lehetett hallani, amit az üres, betonfolyosó visszaverte.

Vágó Géza első ocsúdása után, lassan körülnézett. A szobafélében ágy, asztal, egy kisebb szekrény. A tárgyak ridegen és hidegen köszöntek vissza. Egyedül érezte magát.

Így ruhástul, hanyatt feküdt az ágyon, nézte a fehérre meszelt szoba mennyezetét, amelyen nem volt egy repedés sem. A szeme nem tudott belekapaszkodni semmibe sem.

- Legalább egy kis folt lenne ott - gondolta, de semmi.

- Egy pici légypiszok legalább, az is jó volna!

Hiába kereste, minden eredménytelen volt, nem tudott belekapaszkodni semmibe sem, a végén már el is fáradt.

- Talán aludni kellene. Aludni! - hajtogatta. Minden hiába, nem jött álom a szemére.

- Ibári gyűlöl engem. Pedig nincs igaza! - gondolta magában úgy tagolva a szavakat, mintha valóban beszélgetne vele.

- Én nem öltem meg az öreget! Nem akartam megölni. Te igazán ismersz engem. Együtt nőttünk fel a téren, ott a házak között, azokban az utcákban.

Idegességében járkálni kezdett. Cigarettára gyújtott, de ez sem mérsékelte nyugtalanságát.

- Valahol elkezdődött. Talán végig kellene gondolni az egészet, az életemet, lépésről-lépésre.

Túlságosan hosszúnak találta először. - Senki se kíváncsi a részletekre. Éltem én is, mint mások. Tettem, amit kellett. Mindig megvirradt a következő nap, és ez volt a természetes.

Arra gondolt, reggelig van idő, tisztázni kell mindent, talán még nem késő, mert az lenne a legjobb, ha egyszer új életet kezdhetne. Ha, úgy élhetne, ahogyan szeretné. De semmi elképzelése sem volt arról, hogyan is szeretné.

- Csak áltatom magam ezzel - gondolta.

Mélyet szívott az áporodott szobalevegőből.

- Hol kezdődhetett? Hol? - kérdezte magától. – Tavasszal azon a szombat éjjelen, talán akkor…

Ökölcsapás

Már hajnali három óra volt, amikor hirtelen álmosság fogta el, mind a két fiút. A füst, a zaj kibírhatatlan volt a sörkertben. Ott ültek a belső helyiségben, a nagyteremben, ahol a zenekar játszott.

- Menjünk haza - mondta.

- Csak egyet forgok még jó komám - marasztalta Ibári. - Csak még egyet, azzal a barnával.

- Nem bánom! - egyezett bele Vágó Géza. - De aztán megyünk. Slussz! - mondta és csuklott egy nagyot.

Ibári elbotorkált táncolni, Vágó Géza magába roskadtan ült, nem volt valami rózsás a kedve. Elég sok sört ittak az éjjel, és mert fáradtnak érezte magát, kibírhatatlan álmosság gyötörte. Vera nem jött le táncolni, pedig megígérte. Fenemód oda volt ezért a lányért, az meg csak játszott vele és ez bosszantotta Vágó Gézát.

- Egyszer elkaplak, de akkor nem menekülsz! - mondta mindig a lánynak, az pedig nevetett rajta.

Ibári visszajött, megállt az asztalnál.

- Mehetünk! - mondta határozottan, és nem várta meg Vágó Géza válaszát, megindult a kijárathoz.

Vágó Géza az utcán utolérte. Már virradt, a keleti égbolton különös vöröses fény úszott. Hűvös volt. Az állomás előtti villamosmegállóban, négy ember várakozott. A KÖZÉRT-nél tejet raktak le, az üres kannák fedelei élesen zörögtek.

- Gyere már Lajos! - kiáltott Ibárinak.

- Megyek, megyek! A hasamtól nem bírok gyorsabban!

- Majd kiengedünk belőle.

Elindultak a Sallai utca felé. Nehéz volt a járás így, összekapaszkodva. Ha elengedték egymást, Ibári mindig lemaradt.

- Nem akarsz hazaérni? - fordult hátra.

- Sietek - válaszolta Ibári és balkezével a kerítésnek támaszkodott.

Vágó Géza megfogta a derekát, karját áttette a vállán, és így indultak tovább. Nehéznek érezte elernyedt testét.

- Megszívja magát, mint a szivacs, aztán meg a barátja támogassa haza - zsörtölődött.

- Én mondtam, hogy minek jövünk.

- Hívtalak?

- Könyörögtél. Azért a lányért esz a fene! Én tudom! - mondta Ibári, és megállt egy pillanatra. - Így van? - kérdezte és réveteg szemmel nézett a barátjára.

Vágó Géza hallgatott, nem szólt egy szót sem. Arra gondolt, legszívesebben fejbe verné ezt a nagypofájú Ibárit. Egy súlycsoportba tartoznak, az igaz, de mégis ő az öregebb. De azért, ilyen állapotban, mégsem lenne szép tőle.

- Jár a szád, de nem tudod, mit beszélsz! Mond azt, hogy hazudok! - perelt vele Ibári.

- Nem vitatkozom veled. Gyere, menjünk - újból átfogta a derekát és húzta előre.

- Vitatkozni akarok! - mondta Ibári és megfeszítette a lábát. Újból belekapaszkodtak a kerítésbe.

- Felesleges. Tudom, azért pofázol - mondta Vágó Géza és egy lépés után, szembe fordult Ibárival - mert még sohasem volt, egy tisztességes nőd!

Látta, amint Ibári összehúzza a szemét. Tekintete keményebb lett.

- Mindig csak olyan cafatokkal raktad össze magad - folytatta Vágó Géza, - akinek csak füttyenteni kellett. A tarifát, pedig kifizetted egy sörben.

- Nem járna a szám... - akadékoskodott Ibári. - Azt hiszed, ez a te kis libuskád, olyan tisztességes?

Vágó Géza nem válaszolt.

- Azt csak hiszed - legyintett Ibári és egy kicsit megbicsaklott a lába. - Azért, mert most, betartja a három lépést? Aztán majd tojik a fejedre! - intett a kezével, hogy nyomatékot adjon mondandójának.

Vágó Géza csak állt vele szemben. Nem szólt egy szót sem.

- Olyan lesz, mint az anyád! - tette még hozzá Ibári, egy kis szünet után.

- Anyámat ne bántsd! - mondta nyomatékkal Vágó Géza a mondatot. Hangjából kiérződött gyülemlő indulata. Rövid szünet után kezdte, tagoltan:

- Te nagyképű autószerelő! Szétverem azt a tisztességtelen pofádat. Te lármázol most, itt nekem. A semmiből vakarództál ki, te szarházi. Arra vágsz fel, hogy annak a maszeknak a műhelyébe dolgozol? Bele szagoltok egy tragacsba, és szó nélkül levágjátok az ipsét. Aztán játszod itt az eszed?

- De nagy pofád lett! - vágott vissza Ibári. - Te selyem gyerek, vagy „úri" fajzat? - gúnyolódott vele és imbolygó testét egyensúlyozta a kerítésnél.

- Fogd be a szád, mert betapasztom!

Ibári csak folytatta:

- Beszélsz itt az erkölcsről, inkább a lökött anyádat tanítanád tisztességre!

Vágó Géza ekkor megragadta Ibári zakóját és jobb kezével, teljes erővel arcul ütötte. Úgy csattant, azon a vastag képén a pofon, mint egy eldurrant luftballon.

- Mondtam, anyámat hagyd! - nagyon keményen érvelt Vágó Géza hangja, de úgy látszik Ibárit ez nem zavarta. Elengedte a kerítést és kiszakította magát Vágó Géza szorításából. Így hátrébb került, legalább három méterrel. Tántorgott egy kicsit, egyensúlyozta magát, aztán mégis megállt a lábán.

- Oda vagy vele! - hadonászott a kezével, biztos pont után kutatva. - Azt hiszed, nem láttam mit csinált az öreg Csomor bácsival, ott a sufniban, tavaly ősszel? - kérdezte gúnyosan, de ebben a pillanatban Vágó Géza ököllel, belevágott a képébe. Ibári orrából kiserkent a vér, végig futott a szája körül és az álláról rácsöppent fehér ingére. - Kamatyoltak! - folytatta, mintha nem történt volna semmi.

Vágó Géza újból lesújtott. Ökle Ibárit a szeme alatt találta el, aki egy kicsit megingott, de nem védekezett.

- Az öreg úgy szuszogott - folytatta akadozva és az újabb ütést már várta, amely az arcát érte. Vágó Géza ezt teljes erejéből ütötte. Pontosan megnézte hová helyezze öklét. A tompa, de kemény csattanáskor, érezte meleg, vérző orrát. Ibári továbbra sem védekezett. Vett egy nagy lélegzetet és folytatta: - mint egy kis gőzmozdony - fejezte be, de ekkor Vágó Géza újabb ökölcsapásokat mért az arcára, állára. Egy eltalálta a gyomrát. Ibári megrogyott, odakapott és lassan fél térdre ereszkedett.

Az úttesten, középkorú férfi karikázott biciklivel. Messziről észrevette a verekedőket. Piros, parolinos vasutas volt, kormányra akasztott táskával. Ibári előtt lefékezett. A kerékpárt az úttestre fektette és feljött a járdára.

- Hagyja abba! Nem látja, hogy vérzik! - kiáltotta.

- Maga, ne szóljon bele!

- Idefigyelj fiacskám - kezdte a vasutas.

- Ne tegezzen, és pofa be! - mondta Vágó Géza és szembe fordult a férfival.

A vasutas hirtelen megtorpant. Méregette, mind a két fiatalembert. Ibári lassan feltápászkodott és mellé állt. Úgy tűnt, mintha ténylegesen helyreállnának az erőviszonyok. Ketten a vasutassal, Vágó Géza ellen, de Ibári megfogta a vasutas karját és lassan, tagoltan mondta: - Menjen a fenébe, nem hívta magát senki! - és meglökte az úttesten heverő kerékpárja felé.

A piros, parolinos vasutas felkapta a biciklit, futva tolta egy darabig, aztán ráugrott és minden erejéből hajtani kezdte.

- Piszkos huligánok! - kiabálta vissza és a macskaköves úttesten ugrándozott a bicikli alatta.

Mind a ketten, nézték a távolodó vasutast. Amikor szembe fordultak, Ibári kezdett először nevetni. Vágó Géza döbbenten nézte. Nem tudta elképzelni, mi történhetett ezzel a sráccal. Ibárit egyre jobban rázta a nevetés, amely fokozatosan átragadt Vágó Gézára is. Egymásba kapaszkodtak, tovább nevettek. Nem tudták egyértelműen, hogy min. Talán, ezen az együtt töltött, nyomorult estén, esetleg ezen a vérrel díszített, bűzös reggelen. Nevettek görcsösen, keserves örömmel. Vágó Gézának a végén a könynye is kifutott szeméből.

Őgyelgés

Fóti út és az Attila utca sarkán állt, Vágó Géza és Ibári Lajos. Az újpesti kikötőből egy hajó, elnyújtott kürtje hallatszott. Ebben a reggeli csendben Vágó Gézának úgy tűnt, ez a hang, mintha a Fóti úton jött volna végig, talán a házak egymásnak adták. Játszottak vele egy kicsit, de a házsorok végére, szétesett teljesen.

Ibári könnyebbnek érezte magát. A vért lemosták, egy utcai kifolyónál. A zakója ugyan vizes lett, nagy folt éktelenkedett a kabátján, de ezzel most nem törődött.

- Fázol? - kérdezte Vágó Géza.

- Egy kicsit.

- Majd nálunk a sarkon, megmelegszünk.

- Nyitva van az ilyenkor?

- Persze, ötkor nyitnak. Friss ember az öreg Marosi.

- Meg hajtja az asszony is.

- Inkább a nyugtalan vére, meg reggel ő is bevesz egy pohárral, amíg nem látja az asszony.

Az utca túlsó oldalán egy idős asszony jött, lassú léptekkel. Kezében nagy táska, a reggeli újságokat cipelte. A Fóti úton végig gördült az első busz. Kipufogójának hangja harsogott és a kékes füst elterült az aszfalt felett. A vicék, söpörték a járdákat, két helyen, vékony slagból locsoltak is.

Elindultak hazafelé, közben kerülgették, a friss tócsákat. A három fiúval, a Vasvári utca sarkán, a tér oldalán találkoztak.

- Szia Temesi! - köszönt oda Vágó Géza.

- Szevasztok. Most mentek haza? - kérdezte vissza a három fiú közül a középső, húszéves, nyúlánk, sárgapulóveres, Temesi.

- Amint látod! Te is?

- Igen.

- Nincs semmi baj? - kérdezte Vágó Géza, szinte minden indok nélkül.

- Nálunk nincs, de amint látom, ti eláztatok... - és Ibári ruhájára mutatott.

- Kívül, ez azonban csak látszat.

- Belül is - mondta Ibári és a reggeli fény megtört sápadt arcán. - Jaj, vizelnem kell! - kapott a nadrágjához és átugrott a park alacsony vaskerítésén és egy bokorhoz állt.

A többiek vártak, Ibári átszellemült arccal nézett lefelé és mozdulatlanul állt a bokornál.

- Gyere Lajoska!

- Gyökeret eresztett.

- Riasszuk az árvízvédelmet?

Ezen mind az öten nevettek. Ibári egy kis idő múlva, sliccét igazítva visszajött és bemutatkoztak. Temesi Gézán kívül, itt ismerkedett meg Kapás Mihállyal, a huszonegy éves szőke, farmernadrágos segédmunkással, Gedó Györggyel, a tizennyolc éves, vöröses hajú, szeplős, középtermetű, sportzakós targoncavezetővel, Vágó Gézával, a huszonöt éves, szőke, középtermetű, bőrgyári művezetővel, Ibári Lajossal, a huszonhárom éves, fekete, vastaghúsú, középtermetű autószerelővel.

Az ismertséget konyakkal pecsételték meg, az öreg Marosi kocsmájában, ebben a lélekmelegítő, vidító, hatszögletű helyiségben, ahonnan a cigaretta füst szagát sohasem lehetett kiszellőztetni. A cégtábla italboltot jelölt. Külön neve nem volt, erre még az idősebbek sem emlékeztek. Marosi sem volt már a mai gyerek. Mindenki öregnek látta, még az apja kezdte az italmérést ezen a helyen, a harmincas évek elején, a válságot követő első években. Családi vállalkozás volt, amelynek nem ártottak az időközi viharok sem. Részét képezte ennek a városrésznek, néha központját is. Egy biztos, megfordult itt a környék, apraja-nagyja. Az emlékek között egy-egy epizód, egy-egy történet, az itt lakók életében biztosan összehozható, ezzel a kocsmával. Kocsma volt ez a javából. Ismerte mindenki. A gyerekek is korán megismerkedtek vele, innen kellet hazavezetni, időközönként, valamelyikük faterját, vagy a bátyját. Később a melóból hazafelé, mindenki betért a söréért, vagy éppen a fröccséért. Ennek a kocsmának levegőjét, légkörét, mindenki ott hordta, a bőre alatt.

Itt születtek az ismeretségek, itt kezdődtek a verekedések, vérrel pecsételt barátságok. A gyűlölködések is itt végződtek, hosszú poharazgatásokkal, lerészegedésekkel. Kötöttek itt üzleteket, fogadásokat. Voltak törzsvendégek, olyanok, akik jóformán itt élték az életüket, mint Gruber Pali. TÜKER kihordó volt és naponta legalább tízszer betért az öreg Marosihoz.

Az éjszakai kiruccanás után, az a két kör konyak, felvidította a fiúkat. Ibári és Vágó Géza, teljesen elfelejtették az egymás között történteket. - Nem kell azért verekedni! - mondták egymásnak, ebben a hangulatban. - Nincs ennek semmi értelme! - gondolta Vágó Géza.

- Úgy is megy minden, ugyan úgy, mint eddig. Változik itt valami, ha laposra veri, ezt a melák Ibári Lajost? Semmi! Semmi, ezen az ég adta, rohadt világon, semmi...

Teltek a napok. A tér élte, mindennapi életét. Ez a tér, nem volt nagyobb, egy foci pályánál, mégis mennyi minden történt rajta.

A nyolcas villamossal lehetett megközelíteni, az Újpesti Áruháztól. A téglalap alakú tér, észak-déli irányban, helyezkedett el. A Vasvári és a Megyeri út sarkánál, tavaly ősszel kezdtek építeni egy négyemeletes házat. Azt mondták, szövetkezeti lakás lesz, az itteni gyáraknak osztják majd szét.

Agárdi utca sarkán, a tér déli csücskében, állt Marosi kocsmája. Vele szembe, a tér túlsó oldalán a mozi. Két házzal feljebb, a Tomori utca sarkán a KÖZÉRT.

Déli végében volt még egy kicsi presszóféle is. Itt lehetett a környéken a legjobb kávét kapni, csak az volt a baj, hogy nagyon korán bezárt, és így mindig a kocsmába szorultak át a vendégek. A térnek, ezen a végén a sort, a lakóházak után, egy háztartási bolt zárta be. Előtte parkos rész, bokrokkal, fákkal, rövid sétányokkal, padokkal és két beton asztallal, kártyázóknak, sakkozóknak.

Taxiállomást is telepítettek ide, de kocsit nagyon ritkán lehetett itt kapni, mert innen csak az idegenek utaztak így. Aki ott lakott, és utazni akart, az a kocsma előtti megállóban, villamosra szállt, felgyalogolt, egy rövid sétával, a Baross utcáig, és a harmincas busszal eljutott a Keletiig.

A tér északi részét, a Megyeri úti oldalon, tűzfalak határolták, amely egy hosszú deszkakerítésben folytatódott. Itt egy kis játszótér volt, homokozóval, három hintával, meg egy mini focipályával.

A tér hosszú évek óta változatlan volt, ilyennek ismerték az öregek, ilyennek látták a fiatalok, mégis, mindig másképpen hatott. Eltérő volt itt a reggel, a tűző meleg délelőtt, a csendes napos délután, vagy a langyos este. Hangulatokat árasztott, a sárguló falevelek kavargása ősszel, vagy a behavazott padok szétszórtsága, a decemberi dermesztő hidegben. A gyerekek itt várták, a tavaszhozó első napsugarakat, mint kis didergő madarak.

Vágó Géza, szerette ezt a teret, amelynek nem jegyezte meg a nevét, sohasem. Szerette rajta a parkot, az utakat, a legapróbb fákat, bokrokat. Szerette, mert itt lakott a térről nyíló Tomori utcában. Nem az udvaron szaladgált kicsi korában, hanem itt a téren. Aztán később is mindig ide jött. Mindent megtalált itt, amire csak szüksége lehetett. Kezdetben az oxigént, a fényt, a mozgást, a játékot. Később a lányokat, a sört, most pedig ezt a négy srácot.

Délután, negyedöt lehetett, amikor Vágó Géza találkozott a téren Ibárival. Mind a ketten, most jöttek haza a melóból. Vágó Géza fáradtnak érezte magát, pedig nem dolgozott olyan különösen sokat. Csak a benti idegeskedés az anyag utáni futkosás, az kikészítette teljesen. Az utóbbi időben, elég nagy a hajtás. Fontos, az a rohadt argentin, export. Ezt hajtja mindenki. Túlóráznak is, mégsem mennek a dolgok úgy, ahogy szeretné. Nehéz az emberekkel bánni. Tavasszal lett művezető, a Váci úti szőrmegyárban. Nem olyan egyszerű feladat, mint azt először ő is, meg sokan elképzelték.

Húsz embert kell irányítani, munkával ellátni. Ő egy műhelyrészt kapott meg a gyártási folyamatból. Ez olyan részműhely, ahol a kikészítésre szánt bőröket kenik, pácolják. Persze naponta, van mit aprítani a tejbe, mert egy bizonyos mennyiséget tovább kell préselni. Az nem számit, hogy reggelente hányan jöttek dolgozni, csak a meló meglegyen. Így aztán, néha előfordul az a fura helyzet is, hogy nyolc helyett, tíz órát is bent kell lenni.

Ez régen nem jutott sohasem az eszébe, amikor még ő maga is, szedte a vizes, korpás bőröket a hasplikból, naponta százával. Csak azt látta, hogy az akkori főnöke, az öreg Varga, mindig akadékoskodik.

Aztán most neki is nyakába szakadt a gyár, nem tudott más lenni, pedig nagyon akarta. Persze a melóssal sem lehet kesztyűskézzel bánni, mert ránő az ember fejére. Szóval nem olyan egyszerű ez az egész, még ha most a pénzzel, elégedett is. Pedig ő még nem szólhat egy rohadt szót sem, mert huszonöt éves fejjel, ennyit már elért. Igaz, melózott ezért ő eleget. Mindig is azt akarta, vigye valamire, legalább többre, mint az apja, mert az nem vitte semmire. Az csak iszik, úgy vedeli az italt, hogy az már nem közönséges. Most, ötvenhárom éves, és egy mozgó roncstelep. Amióta az a baleset érte, semmire sem lehet használni. A család szégyene, a nagymamával együtt. Ezért kellett az iskola után, mindjárt, tizenöt éves fejjel dolgoznia. Akkor nem kérdezte senki tőle, akar-e tanulni? - Csak menjen dolgozni! - mondták otthon az öregek.

Ott, a gyári meló mellett, végezte el, estin a vegyipari technikumot. Ebből is annyi balhé volt. Otthon sohasem tudott tanulni. Az állandó veszekedések, piálások, nem lehetett kibírni, ép ésszel. Most minden eszébe jutott, nem akart ő erre gondolni, mert már eleget foglalkozott vele. Mégis hatással maradt rá.

- Szevasz! - köszönt Ibári és a hóna alá gyűrt, olajos aktatáskát a padra dobta.

- Meló? - kérdezett köszönés helyett Vágó Géza.

- Megy.

- Mi újság az autóknál?

- Van elég belőle.

- Legalább jók? - kérdezett továbbra is Vágó Géza. Így akarta, saját gondolatait elűzni.

- Akkor minek hozzák be? - kérdezett vissza, egy kicsit ingerülten Ibári. - Ócskák! Tragacsok! - kiáltotta és cigarettára gyújtott. - A főnök mindig balhézik, minden meló, sürgős! A tulaj, behozza a kaszniját, neki nem számit semmi. Pénze van és kész.

- Pénzért megy minden?

- Az igaz. Más letopogja a fröccsijét, „ő” jön, nyom a főnöknek egy „Adyt”, és én meg betegre gürizhetem magam, azzal a Noé-korabeli Opellel.

- Ez a maszek üzlet, látod?

- Államinál is így van! – legyintett Ibári. Nincs itt sok különbség, csak az egyiknél természetes, a másiknál nem szabad. Pedig egyforma! - mondta.

- A fene egye meg az egészet!

- Helyes! - tette hozzá Ibári. - Gyere, menjünk az öreg Marosihoz - indítványozta és felvette az aktatáskát, amelyet újból a hóna alá gyűrt.

Átugrották a park alacsony vaskerítését és elindultak a kocsmához.

- Este mit csinálsz? - kérdezte Ibári.

- Nem tudom.

- Elmehetnénk valahová.

- Hová?

- Csak úgy, sétálni - válaszolta Ibári.

- A srácok?

- Jönnek! Úgy hét óra felé. Gedó dolgozik, azt hiszem hatig, a kis Kapás meg Gödre ment a nagymuterjához - mondta Ibári, majd az utca túloldalára integetett.

- Szia Kopcsák! - kiáltotta Ibári.

- Szevasztok! - köszönt vissza, de nem állt meg.

- Gyere egy sörre - indítványozta Vágó Géza.

- Nem lehet, sietek! - mondta a szürkeruhás Kopcsák és fürge járásával, szedte lábait. - Majd máskor! - kiáltott vissza, távolról.

Vágó Géza és Ibári, egymásra néztek.

- Hová siet ez a fickó? - kérdezte Vágó Géza.

- Melózni.

- Ilyenkor?

- Valami fusi meló, biztosan...

- Mióta megnősült, csak rohan.

- Így van ez pajtás. Kell a pénz. Az anyjával beszéltem a múltkor - mondta Ibári. - Túlórázik a Lacikája, újságolta. Lakást szeretnének, valami szépet.

- Igaz, minek lakjon itt örökké az anyjával.

- Közösen egy szobában! - tette hozzá Ibári. - Nektek is ez a bajotok. Vagy nem?

Vágó Géza nem szólt, gondolataiba merülve, igent intett a fejével. Az úton teherautó hajtott el, a port beleverte az arcukba. Vágó Géza dörzsölte a szemét, Ibári nagyot köpött a park irányába.

- Így van ez! - jegyezte meg Vágó Géza. - Ez talán a természetes. Lakás, bútor, esetleg kocsi.

Átmentek az úttesten, a kocsma oldalára.

- Csak sokat kell hajtani érte - mondta még Ibári.

Odaértek a kocsmához. Nem voltak sokan, kora délutánnak számított, ez az idő. Ilyenkor inkább a ráérősek sörözgettek, vagy akinek most ért véget a műszakja. Többen az ajtó előtt álltak, kézben a sörös korsóval és beszélgettek és a délutáni nap, tört fényében sütkéreztek.

Vágó Géza és Ibári Lajos, ez a két gyerekkori barát, akik itt születtek ezen a környéken, akik itt nőttek fel, megittak két-két korsó sört.

Vágó Géza mindenkit ismert itt, a többiek, pedig hamar észrevették az idegent. Hagyták, hogy mozogjon köztük, támadásuk mindig nyílt volt és a nyers erőre alapozták. A környéknek az volt az elv, mindenki védje magát, más úgysem segíthet! A baráti körök, ezen csak átmenetileg segítettek, mert

egymás között is vívták, megújuló harcukat. Néha csak az egyszerű szórakozásért, néha pedig az erő összemérésééért. Többször másért is, egy-egy rossz szóért, vagy sértésért, egy nőért, vagy a pénzéért, legtöbbször italosan, túl a tizedik korsó sörön.

Erről folyt most a beszélgetés egymás között. Később bekapcsolódott ebbe az öreg Marosi, meg Tóth Feri is, aki csak alkalmi munkából élt. Egyedül lakott, valahol a Megyeri temető mellett, egy öreg sufniban. Pontosan nem tudta senki sem megmondani hol, valahol arra, mondták, ha szóba jött.

- Már nincsenek olyan bunyók, mint régen - mondta Tóth Feri.

- Azért akad! - vitatkozott az öreg Marosi.

- Ritkán!

- A verekedők szelídebbek lettek - tette hozzá Vágó Géza

- Meg, megöregedtek! - bölcselkedett Ibári.

- Az igaz! - gondolkozott egy kicsit, az öreg Marosi és felemelte a sörös korsót. Megemelte, biccentett vele és egy hajtásra kiitta. - Emlékszel Csabai Jóskára? Az nagy verekedő volt. Tudod az a kövér lakatos - mondta Tóth Ferinek. - Aki most művezető, vagy mi a fene, az Izzóban.

- Igen, fiatalabb korában - bizonygatta Tóth Feri.

Az öreg Marosi megigazította a bajuszát, egy újabb mozdulattal megvakarta az állát, közben merev tekintettel nézte, a kiürült korsók, habos sorát. Emlékei között kutatott, majd folytatta: - Talán tíz, vagy tizenöt évvel ezelőtt, de inkább tizenöt - erősítette meg önmagát is - összeverekedett a kocsma előtt valami idegen fószerral, mégpedig úgy, hogy a szegény kötözködő ipsét a mentők szedték össze. Kihullott fogai, még másnap is a járda mellett hevertek.

Összenéztek, mosolyogtak.

- Akkor őt hagyták helyben? - kérdezte gyanakodva Vágó Géza.

- Adott is. Rendszeresen kiosztotta azt a fickót, többet nem is jött erre a vidékre. Az, igazi balhé volt, nem csak olyan, pár pofonos.

- Mostanában nem lehet látni, ezt a Csabait! - összegezte Tóth Feri.

- Mióta előlépett, már sörözni sem jár ide, pedig tudott inni. Talán, egy évben, ha kétszer bejön hozzám - válaszolta az öreg Marosi, és intett az asszonynak, készítsen még egy kört, most mindenki az ő vendége! A régi idők jutottak az öreg eszébe. Néha, jó visszagondolni, azokra a napokra, mert akkor ő még fiatalabb volt. Akkor még néha, zárás után, elment a Zsófihoz egy kicsit, és nem is esett nehezére. Szerette ezt a vastaghúsú özvegy szövőnőt, aki ott lakott a Váci út környékén. - Most az asszony hordja a piát, a Csabainak - folytatta, a kis kalandozó gondolatok után. - Azt mondja, otthon jobb inni!

- Nem akar idejönni!

- Felvitte az isten a dolgát.

- Meg a demokrácia!

- Leszar bennünket! - legyintett Tóth Feri.

Az asszony, lerakta a söröket elébük, az öreg biccentett, megemelte a korsót és ivott, nagy kövér, zajos kortyokkal. Vágó Géza és Ibári követte, kapkodva a levegőt, Tóth Feri azonban csak lassan, beosztással kortyolgatta.

A kis, hatszögletű kocsma tere, szűkült. A füst, úgy nehezedett az emberekre, mint az őszi köd, többen köhögtek, de a cigarettát, szívták rendületlenül. Ez a szag, bele ívódott a kabátokba, az emberek bőrébe, a helyiség falába. Ebből a dohányfüstös levegőből, késő este indultak haza. Fogadkoztak, hogy holnapra megváltoznak, és a sörtől elnehezült fejjel, bebújtak az ágyba és magukra húzták a gyűrött paplant. Arra gondoltak: - holnap a világ megváltozik, talán a nap is másképpen süt majd... - aztán mély álomba merültek.

Váratlan találkozás

Elmúlt este kilenc óra, amikor visszaindultak, mind az öten az Állami Áruháztól. Még maradtak volna, mert négy napja nem találkoztak, de Temesi nyafogott. Valami olyasfélét magyarázott, hogy fáradt, unja ezt az örökös lődörgést és álmos.

- Maradj otthon, az anyukádnál! - mondta Ibári.

- Mi a fenének jöttünk ide? - kérdezte Temesi.

- Nézelődni!

- És volt értelme?

Némán lépkedtek és hosszú ideig, nem szólt egyikőjük sem, pedig már a Táncsics utca közepén jártak.

- Nem! - mondta csendesen Kapás és jobb kezét zsebre, csúsztatta. - Csak elszúrtuk az időnket!

- Azért, annak a kis feketének, jó karosszériája volt? - jegyezte meg kérdés formájában Gedó és végig nézett a srácokon, várta a helyeslést.

- Mint egy Fiat ezerötszázasnak! - mondta Ibári, szerelői szakértelemmel.

- Még annál is jobb! - helyeselt Vágó Géza és felidézte a lány alakját, arcát.

- Melyik volt az? - kérdezte komolykodva Temesi és megigazította, sárga pulóverét.

- Az a hosszú hajú, aki ott állt sokáig, a bejáratnál - magyarázta Gedó. - Hátul, szalaggal volt átkötve a haja.

- Igen, most már emlékszem - szólt Temesi és zavarttá vált egy kicsit. - Nem figyelhet meg mindent az ember, meg ma este túl sokan voltak az utcán - mondta érveit a srácoknak.

- Szemüveget kellene hordanod!

- Legalább háromdioptriásat! - hangsúlyozta Gedó.

- Szóba sem állna velem.

- Miért? - kérdezet Temesi.

- Ilyen krampusszal? - kérdezte vissza Vágó Géza.

- Mit tudsz te?

- Amit kell, azt igen!

Nevettek és méregették lassú, nyújtott lépteikkel az utat.

- Nem az alak számit…- érvelt egy kis szünet után Temesi.

- Mi a fontos? - kérdezte Vágó Géza. Erre a többiek is, szinte egyszerre tették fel önmaguknak ezt a kérdést. Vágó Géza éppen arra gondolt, ez a hajógyári hegesztő muki most, azzal a húsz évével, definiálni akarja számukra, az „igazi élet” értelmét.

- Ez! - mutatta kezével Temesi és olyan mozdulatot tett, mintha pénzt morzsolna.

- Ez neked nincs! - vágott vissza hirtelen Ibári. - Ha erre alapozol öregem, akkor az ilyen nőket csak magazinokban nézheted.

- Nyálazhatod akkor...

- ...az ujjadat a lapozáskor! - folytatta Vágó Géza mondatát Ibári.

- A vége úgy is egy! - legyintett csendesen Temesi - Mindegyiknél! - és az utolsó szónál felemelte a hangját.

Rövid szünet keletkezett közöttük. A lépések, ütemtelen ritmusát, visszaverték a környező házak.

- Lehet... - mondta valamelyik.

- Az ágyban, ő is azt akarja.

Szótlanul mentek tovább. A Tinódi utca környékén teljesen szétszakadtak. Vagy harminc méterrel, előttük ment Gedó Kapással. Valami papírzacskót rugdostak. Gedó, Bene Ferinek képzelte magát, és az ablakokat irányozta meg egy-egy rúgással.

Vágó Géza, Ibári és Temesi, távolabbról követték őket. Közömbösen, egy Skoda sebváltójáról vitáztak, valami csapágyakról. Később, Vágó Géza arra lett figyelmes, hogy Gedó Kapással, a tejbolt előtti üres kannákból, barikádsort épít a járdára.

- Mit csináltok? - kiáltotta oda.

- Meglepetést! - szólt vissza Gedó.

- Hagyjátok abba - kérlelte őket.

- Ne hülyüljetek - mondta Ibári csendesen.

- Nem értitek? - dühösködött Vágó Géza és gyorsabbra fogta lépteit.

- Hagyjuk így - mondta Temesi. - Jön valami öreg krapek, és puff ... Jó nagyot taknyol rajta.

- Kassa! - dörzsölte kezét a heccen Gedó.

- Szedjétek szét! - dühöngött Vágó Géza és tényleg mérges lett. - Szétverem, ennek a szaros kölyöknek a pofáját - gondolta, - ha nem szedi szét.

Gedó közben elkészült a barikáddal, melyet még megerősített, egy-két tejfölös rekesszel.

Egy sarokkal feljebb lehettek, amikor Vágóék a barikádokhoz értek.

- Hagyjuk így srácok! - ismételte Temesi és távolabb állt, hogy jobban szemügyre vegye, ezt a kivételes építményt. Vágó Géza nem figyelt Temesi szavára. Egy darabig tehetetlenül nézte, majd elkezdte határozott mozdulatokkal, visszarakni a kannákat.

Vágó Géza nagyon mérges lett, ezért a hülyeségért. Haragudott Gedóra, mert biztos volt benne, hogy tőle származik az ötlet. Kapást jámborabb gyereknek ismerte meg. Elhatározta, Gedó grabancát ezért, alaposan megrázza. - A fene vigye el a gyerekes dolgait, térjen már végre észhez!

Gedóék közben eltűntek, mindjárt az után, hogy befordultak a Sörétgyár utcába.

- A gyávák! - legyintett Vágó Géza még mindig mérgesen.

- Elfutottak! - tette hozzá Ibári.

Az utca középső részén három, egyenként négyemeletes ház vázai, meredeztek az esti égbolt felé. Előtte nagy téglarakások, szűkítették be az utat. Fehérre meszelt deszkakerítések határolták, az építési területet. Az úttest tengelyében, a kerítés sarkánál, poros üvegű, viharlámpa égett.

Vágóék a járdán mentek, de az úton akarták kikerülni, a tégla és deszka halmazokat, amikor valaki, a házak között álló, betonkeverő dobjába egy téglát vágott, artikulátlanul, nagyot kiáltva utána.

Vágó Géza, hirtelen megállt. Meglepte az esti csöndben ez a robbanásszerű zajjal kísért ordítás. Aztán felismerte Gedó nevetését, amint később előlépett a gép dobja mögül, Kapással.

- Marha! - mondta Vágó Géza. - Észnél vagy? - tette még hozzá. - Hülye vicceid vannak! Arra gondolt, most itt az alkalom, hogy lekeverjen ennek a hencegő fickónak egy becsületes fülest. Megindult a kerítéshez, hogy elkapja Gedót, de magasnak találta a deszka tákolmányt, nincs semmi kedve átugrani rajta. Mérge is elszállt, ahogy a kerítést méregette.

- Hagyd a fenébe! - nyugtatta Ibári.

- Gyertek ide! - kiáltotta Gedónak Temesi. - Hagyjátok abba, ezt az egész cécót. Menjünk, álmos vagyok. Reggel korán kelek.

Gedó és Kapás kibújt, a kerítésen, tátongó nyíláson. Ezt Vágó Géza eddig, észre sem vette, ha korábban látja, a pofonokat biztosan, kiosztotta volna.

- Jó kéglik lesznek - nézegette Temesi az üresen tátongó vasbeton vázat, tette azért, hogy elterelje Vágó Géza gondolatait, meg nem akarta végig nézni, ügyetlen verekedésüket. Jobb ha, szépen tovább mennek.

- Vajon, kik kapják? - kérdezi Ibári.

- Valami fejesek.

- Mondjuk a főmérnököm - vetette oda Temesi.

- Pártmuftik.

- Melósok!

- A fenét melósok!

- Pedig azok! - erősítette meg, előző kijelentését.

- Úgysem hiszem - kételkedett a mondottakban Ibári. - Ilyen helyen öregem, csak fejesek kapnak. Csendes kis utca.

- Nem ez a lényeg!

- Azok a Rózsadombon laknak.

- Ott is, meg máshol is. Ez a három ház - magyarázta Vágó Géza - három üzemé. - Hallottam, ott bent a gyárban. Most választották ki az embereket. Az üzemek pénzzel segítenek, a melós, pedig ad bele egy keveset.

- Aztán aláír, pár évet! Mit számít az neki...

- Eladja magát, de hát ez is valami...

Ezzel, mintha lezárták volna a további vitát, álltak és szótlanul nézelődtek. - Gyerünk! - sürgette őket Temesi, és megindult az út közepén. A többiek lassan követték. Vágó Géza visszanézett a házra. Így falak nélkül, a csupasz betonváz, furcsának tűnt. Egy ötlettel képzeletébe idézte, mi lenne ha, mindenütt átlátszó falak épülnének, olyan lenne, mint most. Benne az emberek és mondjuk este tíz órát, mutatnának az órák. Mit láthatna a lakásokba? Ezen tényleg elmosolyodott, mert olyan képek jutottak eszébe, ha elmondaná a srácoknak, azok megszakadnának a röhögéstől.

Mind az öten, ott jártak a Sörétgyár utca végén, amikor Ibári megállt, egy pillanatra, visszafordult és annyit mondott elgondolkozva, némi kis kíváncsisággal:

- Megnézném, ki kap majd itt lakást?

Mire a Vasvári Pál utca sarkára értek, Temesi teljesen kikészült. Nógatta a társaságot, menjenek gyorsabban, szeretne aludni. Valóban fáradt lehetett, egy nyújtott műszakot melózott itt, a Hajógyárban. Ott dolgozott már három éve, mint hegesztő. Előtte a Bányagépgyárban volt tanuló, aztán amikor felszabadult, nem nagyon kecsegtették abban az üzemben.

Akkoriban, a Tompa utcában, albérletben, lakott egy öreg szaki. Hegesztőként melózott a Hajógyárban. A téren ismerkedett meg vele Temesi, az öreg elcsalta. Nem járt rosszul, mert kezdetben mindjárt, egy negyvennel adtak többet, azóta pedig háromszor emelték az órabérét, mert ment, amikor csak kellett. A Tompa utca, alsó végén lakott. Öccse iskolába járt még, a faterja a vízműveknél melózott, anyja az Izzóba járt, három műszakba. Ez a nyúlánk gyerek, mindig sárga pulóverben járt, szinte elmaradhatatlan volt róla. A többiek csak így emlékeztek rá. Lejárt a térre, amikor csak tehette, ott őgyelgett, már kicsi kora óta.

- Én sietek, nem cammogok itt veletek. Sziasztok! - köszönt el és gyorsabbra fogta lépteit.

- Aludj jól!

- Szép álmokat! - kiáltották utána a többiek.

Temesi megiramodott és hamarosan eltűnt az utcai lámpák sötét hátterében. Ekkor váratlanul, egy tizennyolc évkörüli lány, került az utca túlsó oldalára.

- Odanézzetek! - mondta Ibári és a lány felé mutatott.

- De oda vagy, nem láttál még ilyet? - kérdezte Vágó Géza higgadtan.

- Nem ilyenekkel kell kezdeni! - intette le őket Gedó és olyan, bölcs fölényességgel fogalmazta meg mindezt, azzal a tizennyolc évével, hogy a srácoknak leesett az álluk.

- Te aztán már csak tudod - mondta Ibári.

- Az biztos.

- És milyennel kezdenél, te taknyos?

- Idősebbel - mondta Gedó.

- Persze, az legalább elringatna...

- ...meg tisztába tenne - mondta Vágó Géza és a többiekkel nevetett. Gedó azonban nem hagyta magát, érezte, olyat mondott, amelyre ők is kíváncsiak, de talán önmaguknak sem vallják be.

- Idősebbel? - kérdezte Ibári. - Csak nem az anyáddal?

- Te állat!

- Hülye vagy!

Gedó mérges lett. - Olyannal te nagyokos - mondta szikrázó szemekkel és szembe fordult a többiekkel - mint az a szőke asszony, aki ott lakik a Hoffman utcában.

Megfogta őket Gedó. Élvezte, döbbent hallgatásukat, majd folytatta: - Abba a rossz sárga házban, amelyikben az újságárus Mari néni is.

- Hol melózik? - kérdezte Gedó szelíd érdeklődéssel.

- Pamutban. Ott valami szakszervezetis.

- Férje?

- Nincs.

- Özvegy?

- Nem, elvált!

- Honnan tudod?

- A húgom mondta - folytatta Vágó Géza. - Egy gyárban melóznak.

- Hány éves lehet?

- Harmincöt-negyven között.

- Szép asszony!

- Nem is olyan hülye ez a Gedó - csodálkozva ingatta fejét Ibári. Gedó pedig egy kicsit pirultan, de mégis győztesen, állta a macerálást.

- Ez az igazi! - mondta valamelyik.

- Biztos van palija - intett Kapás egy kicsit lehangoltan.

- Nem láttam még senkivel - gondolkozott Vágó Géza. - Nem emlékszem.

- Egyedül él?

- Nem.

- Van egy fia, még iskolás.

- Valamilyen intézetben van.

Itt megszakadt a beszélgetés és lassan tovább mentek. Vágó Géza nézte, a szótlanul bandukló menetet. Biztos volt benne, most mindnyájan, a szépasszonyra gondolnak.

Lassú őgyelgéssel, visszatértek a térre. Ekkor már féltizenegy lehetett. Mindenki fáradtnak látszott. Egy darabig még álltak a sarkon, zsibbadt közömbösséggel, ott, ahol a villamos, visszafordul a Megyeri útra. Nem beszélgettek, szótlanul nézelődtek, körbe-körbe, a kihalt utcákon, amelyeken az úttest feletti lámpák, szabályos sorban világítottak. Vágó Géza, csak úgy önmagának megjegyezte: -Különös, most egy égő sem hiányzik!

A tér lámpái azonban nem égtek. Pedig folyamatosan javították, cserélték őket, de két esténél többet, nem értek meg sohasem. Vagy a srácok, vagy a felnőttek, jól irányzott dobásainak, estek áldozatul. Főleg a padok környékén hiányoztak. Érdekes, a sakkozók asztalainál megmaradtak. Sokszor „bakot" is tartottak egymásnak, és a rövidszárú lámpatestekben, ők maguk, cserélték az égőket. Az ultisok, rendszerint a sötétbe hajló estékben, változatlan lelkesedéssel játszottak. Főleg, ha jó lapjárás volt, azokon a napokon.

Most a tér, üresen tátongott. A kocsmát tízkor bezárták, a boltokat még korábban. A moziban tíz után véget ért az utolsó előadás is. Egyedül, a taxiállomáson várakozott egy kocsi, ma szinte kivételesen.

- Na, én megyek aludni! - törte meg a csendet Ibári.

- Én is! - tette hozzá Kapás.

- Akkor, szia! - mondta Gedó.

- Szevasztok! - köszönt el Vágó Géza a többiektől és utolsónak indult el, keresztül a téren, a Tomori utca ötvenkettes számú házába, hogy lefeküdjön, és végre kinyújthassa fáradt lábait.

Útban hazafelé a tér közepén találkozott, a barna hajú, kreolbőrű, melleire mindig büszke, Marival. A környéken csak Marinak ismerték, pár évvel fiatalabb volt, mint Vágó Géza. Mindenki tudta, hogy a Hajógyárból Kiskörére ment, hegeszteni. Ott ismerkedett meg, egy fickóval, valami technikus félével. Nagy szerelemről beszélt a lány, amikor hazajött szabadságra. Aztán eltelt három év és egyedül érkezett vissza. Heteken keresztül szomorúan járkált. Szólni, nem lehetett hozzá.

Egy este, idegen férfi kísérte haza. Mindenki csodálkozva nézte őket. Aztán esténként mások, két hét múlva a TÜKERES, részeges Grúber Palival látták. Ettől kezdve elindult a lavina. Mari, minden este a Marosi kocsmájába ment. Pénzt sohasem kért és nem is fogadott el.

- Szervusz Mari! - köszöntötte a lányt első meglepetésében.

- Most mész haza? - kérdezte Mari és nagy barna szemeivel, nézte a fiút.

- Jobb híján - mondta Vágó Géza. - De, te sem iparkodtál hazafelé, amint látom - tette hozzá és végig nézett a lányon. Meggyőződéssel nyugtázta, szép alakját. A mellét szívesen nézte. Divatosan öltözött. - Van ízlése! - gondolta és nagy nyugalommal bámulta.

- Vártalak! - mondta a lány.

- Engem?

- Téged.

- Nem hiszem el! - kételkedett szavaiban.

- Ahogy akarod... - vonta meg vállát a lány és hosszan Vágó Géza szemébe nézett.

- Nem vagy álmos? - kérdezte a lánytól és ismét a melleire tévedt tekintete.

- Nem.

- Ma, voltál valakivel?

A kérdést egyenesnek találta a lány, így is válaszolt:

- Igen, de ha akarod - gondolkozott egy kicsit, végig nézett a fiún, majd folytatta: - elmegyek veled!

- Fáradt vagyok! - hárította el Vágó Géza, rövid szünet után. Ez a gyors felkínálás bosszantotta is, dühöngött önmagában. - Proli kurva ez, a javából! - érvelt futó gondolataira. - Csak ne lennének olyan szépek a mellei.

- Nyamvadt, gyáva szaralak vagy! - dobbantott a lány hirtelen haragjában.

- Tudod, hogy nem - próbálta Vágó Géza simítani a helyzetet. Kereste a választ, de nem tudta megmagyarázni, miért akarja őt ez a lány? Amióta visszajött Kisköréről, és az a zuhanás elkezdődött vele, esténként, mindig megvárta. Sokat beszélgettek. Többször hazakísérte, de nem történt köztük semmi. Nem akart ő többet ettől a lánytól, együtt jártak iskolába, jó haverok voltak, aztán amióta így él, mindenki csak a kurvát látja benne. Talán ő, az ellenkezőjét szeretné bizonyítani, a többiek szövegétől.

- Mindig is az voltál! - mondta a lány.

- Miért?

- Nem látod a nőt bennem!

Hosszan nézett a fiúra. Vágó Géza, valamilyen furcsa szomorúságot látott a lány arcán. Nem akarta tovább élezni a helyzetet, ezért csak, annyit kérdezett:

- Fontos ez?

- Igen.

- Én hiányzom a sorból? - gúnyolódott a lánnyal. Más nem jutott eszébe most. Aztán már bánta is a dolgot, de nem volt visszaút. A lány arca teljesen megváltozott. A játszadozó fények eltűntek szeméből.

- Te, tökéletlen hülye! - kiáltotta a lány. - Barom! - tette még hozzá. Rövid, de szenvedélyes mozdulattal arcul ütötte a fiút. A csattanás, érdekes módon visszahangzott, a csendes, üres téren.

A lány sírva futott végig a Megyeri úton. Vágó Géza döbbenten állt, bal fülében hosszú ideig csengett ez a kegyetlen ütés. - Miért tette ezt vele? Mit akart tőle? Nem tudott megfelelő magyarázatot találni. Nem emlékezett arra sem, hogy azon az estén, mikor és hogyan került ágyba.

Furcsa lapjárás

Újból eltelt három nap. Az élet pergett, simán, minden akadály nélkül. Vágó Géza úgy érezte, vele nem történik semmi különös. Reggelente bement a gyárba, végezte a dolgát. Néha veszekedett a főmérnökkel, mert nem mentek úgy az események, ahogy azt szerette volna, vagy ahogy elképzelte. Ettől egyre idegesebb lett.

Elégedetlen volt az életével is, szerette volna, ha történik valami. Valami olyan esemény, amely kizökkenti ebből a melós egyhangúságból.

Ezen a délutánon is lement a térre. A srácok már vártak rá. Ott ültek a padon, beszélgettek.

- Szevasztok! – köszönt Vágó Géza.

- Túlóra? – kérdezte Gedó. – Hajtunk, hajtunk? – tette még hozzá.

Vágó Géza nem felelt, kis szünet után visszakérdezett:

- Ibári?

- Nyomja a melót!

- Maszeknál, nincs szünet! – tette hozzá Kapás és felült a pad támlájára.

- Lazsálás sincs! – figyelmeztette a többieket Temesi.

- Ott hajtás van pajtás.

- Meg pénz!

- Az is, meg meló is! – mondta Kapás, teljes meggyőződéssel.

- Te miért nem dolgozol maszeknál? – kérdezte egy kicsit mérgesen Vágó Géza Temesit.

- Mert én elégedett vagyok.

- Mivel?

- A melóval.

- Meg mindennel, mi?

- Nem akarok atyaisten lenni.

- Csak sütögesd, kis pecsenyédet! Látszik, téged, csak a te melód érdekel. Hegesztesz és kész! Mást nem is akarsz! Vágó Géza hangjában érződött a düh, az a méreg, indulat, amely napok óta gyülemlett benne. Mint valami rossz betegség, úgy bujkált idegszálai között. Ezért változott, napjában többször is hangulata. Ezért volt nyugtalan, ezzel az eseménytelen életével.

- Mindezért pénzt is kapsz.- folytatta, - aztán mész a boltba, és megveszed érte, amit akarsz, vagy amire futja. Ezzel elégedett is vagy?

- Nem erről van szó – mondta Temesi és csodálkozott Vágó Géza változó hangulatán.

- Akkor miről? Mond meg nekem! Mit akarsz te elérni, ebben a rohadt életben? – dühöngött tovább Vágó Géza.

- Semmi különöset, csak annyit – mondta egyhangúan Temesi, és egy kicsit lassúra fogta a beszéd ütemét. Látszott, hogy gondolkodik. Az motoszkált a fejében: - meg kell válaszolnia Vágónak, mert ha elmulasztja, akkor ma este nem hagyja békén. – Jó a meló, rengeteg a pénz, nem kell megszakadni és kész! – fejezte be.

Vágó Géza értetlenül nézett Temesire, a többiek csak hallgattak. Tudták, ez a párbeszéd, kettőjük között dől majd el, a végén Vágónak lesz úgy is igaza, mert nem szerette, ha legyőzik. Ez a megrögzött

makacsság, olyankor tört ki rajta legtöbbször, ha ideges hangulatban vitatkoztak. Nyugodtabb perceiben, ő volt a higgadtabb, megfontoltabb.

- Csak ennyi? – kérdezte mérhetetlen csodálkozással.

- Ennyi, semmivel sem több! – mondta Temesi.

- Igaza van! – helyeselt Kapás. – Szereti a melóját, elégedett a pénzzel és kész.

- Nem vágysz többre? – folytatta a kérdéseket Vágó Géza.

- Az jön magától, értsd már meg! – fészkelődött a pad támláján Kapás. – Nem kell, nagy dolgokat belemagyarázni!

- Ilyen elvvel, kidolgozhatod a beled! – legyintett lemondóan Vágó Géza. – Nem érzitek, hogy a melón kívül¸ más is van a világon?

- Persze, hogy van – mondta Temesi.

- Például, egy jó sörözés.

- Egy jó balhé se kutya… Vagy egy kerekfenekű kis csaj!

Vágó Géza dühe, kirobbant.

- Marha banda! – kiáltotta és megindult a tér túlsó sarkában, a kártyázókhoz. – Nem lehet veletek vitatkozni! – legyintett mérgében, és otthagyta őket.

- Ebbe meg mi ütött? – csodálkozott Temesi. Néztek Vágó Géza után, és a történtekből, nem értettek semmit. Szótlanul álltak ott egy darabig, aztán ők is átsétáltak, a kártyázókhoz.

Négy idősebb férfi kártyázott a beton asztalnál. Hárman, a tér környékén laktak, egy Angyalföldről jött. Köztük volt a nagyhangú, részeges TÜKER kihordó Grúber Pali is, aki napközben lovas kocsival járta a környéket, és éktelen lármával kínálta portékáját, a szenet, meg a fát. Általában úgy szervezte útjait, hogy az újpesti állomáson rakodott, aztán elindult és ahány kocsma esett útjába, ott mindegyiknél, lelökött egy-egy hosszúlépést. Napjában háromszor fordult, ha kedve volt, akkor négyszer. A sok hosszúlépés ellenére, megfogta mindig a lapát nyelét. – Nem szégyenlős legény! – mondták a többiek a kocsmában. Még hozzátették: - Megissza a magáét, mindennap! Szünetet sohasem tart!

Barna, magas asszony volt a felesége, a Mancika. Csak így hívta, a keresztnevén. Szerette ezt az asszonyt, meg féltette is. Grúber Palinak az volt a rögeszméje, hogy Mancika csalja őt. Ezért sokszor, alaposan elverte. Ilyenkor menekülni kellett előle, mert elborult agya nem ismert senkit.

Most ott kártyáztak a téren, négyen. Vágó Géza az idegen mellett állt, szembe Grúber Palival. A srácok is odajöttek később és körülállták az asztalt. Szótlanul figyelték a játékot. Nem akartak beleszólni, egy-egy érdekesebb lapjárásnál, azért adták szemmel a megbeszélt jelzéseket. Ez nem számított csalásnak, csak amolyan finom kis „információnak”, a kellő pillanatban. Sokszor jól jött a játék során.

- Kezdhetjük? Már, mint a játékot? – kérdezte az öreg vasutas.

- Felőlem, mehet! – mondta a szürkeruhás idegen, aki sárga szalagos kalapot viselt.

- Hapsikám, van lóvé? – kérdezte Grúber Pali kedélyesen.

- Akad.

- Mert ha nincs – folytatta és ügyesen keverte a lapokat az asztal felett – hozasson a betétjéről, mert nagy fosztás lesz.

Az idegen nem szólt, csak feljebb tolta fején a kalapot és kigombolta a zakóját.

- Legalább vasalt gatya, van magán? – kérdezte ferde szemmel a vasutast.

- Miért?

- Mert abban kell hazamennie – kedélyeskedett. – Teljesen levetkőztetjük!

- Itt ma nyerés, vagy teljes koppasztás! – kiáltotta Grúber Pali, mintha szenet árulna.

- Grúberkám, neked csak a pofád nagy! – legyintett Vágó Géza.

- Gézukám, meló is van – emelte fel az ujját. – Érted, apukám?

A lapokat szétosztották. Mindenki rakosgatta.

- Passz!

- Csak ha akarod! – folytatta a beszélgetést Vágó Géza, így kintről Grúberral.

- Az igaz!

- Negyvenszáz! – kiáltotta közbe a vasutas.

- Grúber Palika, csak akkor melózik, ha van értelme. Te is így vagy vele apukám? Nem? – csodálkozó arccal nézett Vágó Gézára.

- Nem egészen. Azért mi is hajtunk ott a bőrgyárban.

- Abba a büdösben? Miért? – kérdezte és letette az első lapot.

- Beszéljek elvekről?

- Tudsz másról? – felvette a kártyát, az ütés az övé volt. – Nem! Na látod! – mondta és újabb lapot tett az asztalra. – Nálatok csak elv van. Azzal, pedig kitörölheted a segged. Pénz kell apuskám. Sok pénz, mert az a lényeges. Ha pénz van, akkor minden van. Boldogság, jólét, pia, szerelem… Satöbbi.

A lapok csattogtak a hideg betonlapon. A játék jó ideig kiegyenlítve alakult, aztán Grúber Pali veszített, egy nagyobb összeget. Idegesen ráncolta a homlokát, majd két kört, teljesen rávertek a szürkeruhás idegenre.

Hirtelen, nagy fékezéssel autó állt meg a téren. Dukkózatlan, barna foltos, zöld Skoda.

- Nézd, itt az Ibári! – kiáltotta Vágó Géza.

Ibári lehúzta az ablakot és integetett. Mind a négyen oda futottak. Kinyitotta az ajtót, félig kilépett.

- Hol szedted ezt a tragacsot?

- Most bűvöltük meg. Motorikusan kitűnő – mondta Ibári és visszaült a vezetőülésbe. – Kipróbáljuk? – kérdezte az ablakon kihajolva.

- Persze! – mondta Gedó.

- Gyertek.

Beszálltak. Gedó ült elől Ibárival, a többiek hátul.

- Merre? – kérdezte Ibári és egy mozdulattal, beindította a motort. Gázt adott, túráztatta, majd egyenletesre állította.

- Ahová te akarod – szólt előre Vágó Géza.

- Jól van – mondta. – Aztán kapaszkodjatok! – ezzel sebességbe kapcsolt és elindította a kocsit. Nagy gázzal fordultak ki a Megyeri útra. Teljes hangerővel gurultak végig a macskaköveken. A Váci úton három autót is megelőztek. Felfutottak az Árpád hídig, aztán át Óbudára. Ráfordultak a Szentendrei útra. – Irány Szentendre! – mondta Ibári és újabb sebességbe kapcsolt.

A kocsi jól feküdte az utat, egyenletesen haladt.

Vágó Géza szótlanul ült hátul a többiekkel, megszeppenve hallgattak. Ibári tovább fokozta a sebességet. Valamelyik záróléc az ajtón, nem tömített rendesen, a kocsiban a szélörvény élesen süvített. Ez

még fokozta a sebesség érzetét. Vágó Géza feljebb emelkedett, és megnézte Ibári válla felett a sebességmérőt. Száznegyvenet mutatott, és ahogy lassan visszaereszkedett, ezzel a sebességgel előztek meg, egy Trabantot. Az előzés után újabb kocsi tűnt fel, aztán szembe jött egy teherautó. Hallotta az irányjelző kattogását, szólni akart, de Ibári a két kocsi között, ügyesen elvezette a Skodát. Hirtelen a lélegzete is elállt. Mondani kellene, elhiszi, mennyire biztos kezű, de nem jött ki hang a száján. A csend feltűnt Ibárinak.

- Mi van? Berezeltünk?

- Nem lehetne lassabban?

- Csak egy kicsivel – kérlelte Ibárit, aki csökkentette a sebességet. Bekapcsolta a rádiót és keresett valami zenét, talán azért, hogy megtörje a hirtelen kialakult, félelemmel telítődött csendet.

Az út mellett stoppos lányok tűntek fel.

- Szia lányok! – kiabált ki a leeresztett ablakon Gedó.

- Gyere édes! – integetett Temesi, egy vékony szőkének.

- Hova akarod felvenni? – aggályoskodott Vágó Géza. – Minden hely foglalt.

A kocsi tovább gurult, változatlan sebességgel.

- Ide az ölembe! – mondta Gedó. – A másikat meg neked.

- Aztán én nézzem, hogy ti hogyan ficánkoltok? – kérdezte tiltakozva Ibári.

- Ehhez volna eszed?

Oldottabb lett a hangulat ezzel, a zene is segített. Ibári élvezte a srácok zavarát és a visszapillantó tükröt, úgy állította be, hogy Vágó Géza, Temesi, meg Kapás arcát lássa, a hátsó ülésről. A tükörből három, fehérré dermedt arc nézett vissza. Ettől nevetőgörcsöt kapott. Nem is tudott vezetni, a kocsit le kellett állítani. Nevetése először Gedóra ragadt át, majd a többiek is hangosan nevettek, szinte kiestek a kocsiból.

- Sárga… sárga… – akadozott Ibári hangja, de sehogy sem tudta folytatni.

- Sárga lett…

-… a gatyájuk! – nyögte ki a mondat végét Gedó.

Negyedóra kellett, mire végre összeszedték magukat és visszaültek a kocsiba. Elindultak. Bágyadtan bámulták a tájat, amikor az út szélén feltűnt egy kövér nő. Ott állt, de nem úgy nézett ki, mintha stopra várna. Olyan benyomással várt, mint akit nem érdekel, ez a rohanó országút.

Ibári lassított, egészen közelre vezette a kocsit.

- Gyere autózni! – kiabált ki az ablakon.

- Ezt felvesszük? – aggályoskodott Temesi, amikor Ibári megállította a kocsit, a nőtől legalább ötven méterrel, feljebb.

A nő állt tovább egyhelyben, kedvetlenül. Kissé bő szoknyáját lebegtette a frissen keletkezett szél. Felső testén simán, szinte ránc nélkül feszült a zöld pulóver. Gedó kihajolt az ablakon és integetett, hogy jöjjön. A nő elindult feléjük, lassú, lomha járással.

- Jön srácok! – mondta izgatottan Temesi.

A nő már egészen a kocsinál járt, talán a kezével, meg is érinthette volna, amikor Ibári elindította az autót. Erre, senki sem számított, a srácoknak tetszett az ötlet, a nő mérgesen integetett.

- Ezt nektek! – és karjával mutatta is.

- Az anyád! – mondta Temesi, amint hátranézett. A nő csak állt az út szélén, és fenyegetően rázta tovább az öklét.

- Elvihettük volna!

- Szétlapítaná a micsodádat, ha az öledben vennéd – magyarázta Vágó Géza.

- A tied sem bírná ki! – tette hozzá Ibári bölcselkedve és újból nevetett.

A rádióban tánczenét közvetítettek. Szörényi énekelt valamilyen nyekergőst. Vágó Gézát bosszantotta ez a muzsika, nem hatott rá nyugtatóan. Gedó tekergette az állomáskeresőt, de jobb zenét nem talált, így abba is hagyta. Rövid gurulás után, Szentendrére érkeztek. A mozi előtti téren parkíroztak. Ibári, amikor bezárta a kocsit, megkérdezte:

- Mit szóltok hozzá?

- Mihez?

- A kocsihoz.

- Óriási!

- Te javítottad?

- Én.

- Tudsz öregem! – mondta Temesi – Ennyi idő alatt ideérni, szinte lehetetlen! – csodálkozott.

- Na gyertek, vendégeim vagytok! Egy fagyira! – emelte fel kezét, egy kis szünet után.

A Dunára futó, kis utcában, egy maszeknál, fagyit vettek.

Nyalogatták, bámészkodtak a főtéren, sétálgattak lent a Duna parton, nézelődtek. A folyóban szürkén hömpölygött a víz. Kis motoros, pöfékelve küszködött a sodrással. Csinos lányok sétálgattak, hangos kuncogással. A mozi előtti kőgátnál „szemeztek” velük. Így töltöttek el, majdnem egy órát, amikor Ibári indítványozta, menjenek.

Lassú tempóval indultak vissza. A lenyugvó nap vöröses fénye, oldalról világított be a kocsiba. Tíz percig mehettek, amikor az út szélén egy Trabantos szerelte a defektet. Úgy térdelt, hogy pont szembe fordult az úttal. A kocsi előtt tíz méterrel kitéve, elakadásjelző helyett, egy barna kézitáska.

- Vedd fel! – mondta Ibári Gedónak, és lassított. Egészen közel ment. Gedó, a lehúzott ablakon kihajolva, felvette a táskát. – Majd visszatesszük! – nyugtatta a többieket.

A Trabantos észrevette, de meglepetésében csak állt, aztán elengedte a félig felpumpált gumit, amely libegve gurult az árokba. Tett néhány lépést az autó után, majd fenyegetően rázta az öklét. A Trabantot legalább száz méterrel túlhaladták.

- Most tedd le! – szólt Gedónak Ibári és újból lassított. Gedó letette az út szélére a barna kézitáskát. A kocsi közben, nem állt meg egy pillanatra sem. A Trabantos tovább rázta az öklét az út közepén, aztán lassan elindult, hogy visszavigye táskáját. A srácoknak tetszett a hecc, jót nevettek rajta.

- Megállított egy kocsit! – figyelmeztette a többieket izgatottan Temesi.

- Nézd, hogy magyaráz.

- Na öregem!

- Leolvasta a rendszámot!

- Most majrézol? – kérdezte Gedó, Temesit.

- Nincs szám! – mondta nyugodtan Ibári és kapcsolt. A kocsi könnyedén gyorsult.

- Akkor mi van? – idegeskedett Temesi.

- Próbaszám van!

- Kiírva?

- Igen, előre! – mondta Ibári és a visszapillantóban figyelte a megállított kocsit. Moszkvicsnak nézte, így távolodva.

- A fene a fejedet! – mondta Temesi és leült az ülésre, mert hátrafordulva figyelték a Trabantost.

- Nem jövök veled többet! – mondta Kapás.

- Én sem! – tette hozzá Vágó Géza.

- Kiszállhattok – indítványozta Ibári és hirtelen rálépett a fékre.

- Te marha! – háborgott Temesi.

- Jön a kocsi, gyerünk! – kiáltotta izgatottan Kapás.

- Beszari alakok! – dühöngött Ibári és sebességbe kapcsolt. Húzatta a kocsit, majd újabb sebességbe tette. A Skoda jól gyorsult, szerencsére szabad volt az út, így sikerült egy kis előnyre szert tenni. Ezt a távolságot a városig megtartották. Beljebb a forgalom nagyobb volt, nehéz járású autóbuszokat kellett megelőzni, a Moszkvicsos ragad rájuk. Ibárit idegesítette, hogy nem sikerült eddig leráznia. A Flórián térnél nem volt más választása, ráfordult a Vörösvári útra és hajtott, ami belefért, majd hirtelen a Bécsi úton visszakanyarodott. A többiek szeppenve, szó nélkül ültek és figyeltek. Aztán a Margit hídon jöttek át a pesti oldalra. Már a Váci út külső végén jártak, valahol az Újpesti vasúti híd előtt, amikor Ibári csak annyit mondott: - Az ijedős fizet!

Nem tanakodtak, melyikük az. Ibári visszavitte a kocsit a műhelybe, mikor megjött mind a négyen, ellenkezés nélkül fizettek egy-egy kört a Marosi kocsmájában.

A család

Ott álltak a kocsma előtt, a járdaszéli vaskorlátot támasztották. Még nem sötétedett, de már égtek a villanyok. Szorongásnak, a félelemnek, semmi jelét nem lehetett egyik srácon sem felfedezni. A régiek lettek újból, a régi „téri fiúk". Itt érezték jól magukat. - Még a levegő is más! - mondta Vágó Géza és nagyot szippantott a szürkületben, leülepedő csendben. Érezte, a mai nap után, mindig visszajönne ide, szereti ezeket a fickókat, amit megél velük. Ha azonban egyedül van, csak az kalimpál benne: -Itt hagynád ezt a környéket, benne a Tomori utca ötvenkettes számú házat?

Talán a tér, az más, csak az a baj, hogy a kettő elválaszthatatlan egymástól. A teret szereti, csak a ház, a lakással, vagy inkább a családdal, nem volt kedvére.

- Megy a bőröndös! - bökte oldalba Vágó Gézát Ibári.

- Már többször láttam.

- Hetente hordja.

- Reggel viszi, este hozza.

- Mi a fenét vihet benne? - kérdezte Temesi és nézték a sárga bőröndös, alacsony embert, ahogy keresztül ment a téren. Többször megállt, egyik karjából a másikba tette a fogantyút. Így szemre ítélve, nehéz lehetett. Senki nem tudta, hol lakik, csak annyit, erre jár reggelente, meg este.

- Szajrét öregem, szajrét! - mondta Ibári Temesi kérdésére. - Abból lehet megélni! - tette még hozzá.

- Majd megszakad - sajnálkozott Kapás.

A bőröndös elérte a tér sarkát, és eltűnt a Tomori utcában.

A kártyások nagy nevetésbe csaptak. Vágó Géza csak most vette észtre, az apja is ott ül a kártyások között. Hirtelen mérges lett, mert anya megmondta az öregnek: ne kártyázzon többet, nem lesz ennek jó vége. A múltkor is adott neki ötszáz forintot, vásároljon be, mert anya túlórázott és nem ért rá, az meg leült kártyázni és egyben elveszítette az egészet. Ráadásul még valaki fizetett neki a játék végén, és részegen jött haza. Anya nagy balhét csapott. Vágó Géza érezte, jogosan, ezt nem lehet így sokáig csinálni!

Apa semmibe sem ismert határt. Valamikor jó szakember volt. A Baross utcai öntődében dolgozott, mint villanyszerelő, aztán tizenegy évvel ezelőtt történt egy baleset: a forró formából kiömlött a vas, az egész lábfejét összeroncsolta. Lassan gyógyult, először nem tudták, mi lehet az oka, az orvosok csak kísérleteztek vele, mindenféle gyógyszert megpróbáltak, de semmi nem használt. Legalább nyolc hónapig kínlódott így, amikor az egyik orvos rájött, kezdődő cukorbaja van, és ez okozza a késedelmes gyógyulást.

Egy év után leszázalékolták.

Vágó Géza emlékezett, hogy apját nagyon megtörte ez. Sokáig szótlanul ült az udvaron, egy konyhai hokedlin, nem törődött semmivel. Pedig azt tervezték anyával, hogy egyszer majd elmennek innen, mert ebben a lakásban nem lehet élni. A lakás különben a nagymamáé volt, még a negyvenes évek idején költözött ide a nagypapával, akinek ő csak a fényképről ismerte kackiás bajuszát és nevetős, érdekes mosolyát. A fénykép ott lógott a szobában, az ágy fölött s olyan barna színe volt, mint a tejeskávénak. A nagypapa negyvenháromban vonult be és valamelyik orosz fronton esett el.

A nagymama, akit a férje után Pásztor Jánosnénak hívtak, még sokáig őrizte a Vöröskereszt levelét, amelyben közölték nagypapa halálát. A nagymama a lányával maradt itt, aki negyvennégyben ment férjhez, Géza apjához, Vágó Antalhoz.

Vágó Antalné, született Pásztor Anna, akit a házban és a környéken mindenki csak Nusi néninek nevezett, azt mesélte: - a lakodalmuk olyan szegényes volt, hogy híre ment a környéken. A lakodalmi

ebéd bableves volt csipetkével, meg a nagymama édességnek sütött egy vájdling buktát. Erre valamilyen csinált bort ittak, amit apa szerzett egy palotai embertől, akinek a villanyt szerelte. Másnap este is mindenkinek fájt a feje és élesztő szagút böfögtek. Ez az időszak már a háborús évek vége felé volt. Szinte mindenből kiszakadtak, nem tudtak mit élelemre cserélni, vagy eladni. Mások is így voltak a környéken, a buktához való lisztet, úgy beszélik, Nusi néni egy régi szerelme adta, kölcsönbe.

Apa, később tűrhetően keresett, igaz sokat dolgozott, de aztán jöttek a gyerekek: mindjárt egy évre rá, negyvenötben született ő, Vágó Géza, hat év múlva a húga, Vágó Éva és rá három évre az öccse, Vágó Lajos.

Anya a kezdetben nem dolgozott, majd később takarítani járt hetente négyszer, valamilyen „régi emberekhez". Erről kevés szó esett otthon a családban, anya nem szívesen beszélt róla, így nem nagyon hozakodtak elő vele.

Kevés pénzt tudtak megtakarítani, mindig volt valami baj, ami kisebb mértékben áthúzta a számításukat. Ahogy a gyerekek növekedtek, egyre több kellett, meg anya sokszor kiesett a munkájából, mert beteges volt. Ötvennégyben megoperálták, valamilyen női betegséggel. Ezt konkrétan nem tudta senki, mi lehetett, úgy mondták: - „kipakolták anyát!". Ettől az időtől kezdve sokat javult és egyre ritkábban maradt beteg. Úgy hatvanegyben lehetett, amikor elment Palotára, az Olajütőbe dolgozni és az óta ott van.

Amikor Éva, Vágó Géza húga, kijárta az iskolát, azt mondta, nincs kedve tovább tanulni, pénz akar keresni. Anya meg apa tanítatni akarták, mert Évának jó feje volt. Csak úgy látszik más irányba hatottak rá a „téri lányok". Szerette a szépet, de sajnos, kevés jutott rá, ekkor már apja a rokkantsági nyugdíjat kapta, valami ezerkétszáz forintot. Ehhez még anya keresett ezerhatot, Vágó Géza később ezerhetet. Néha a nagymama is adott a kosztpénzhez, de így sem volt valami sok. Tehát nem jutott.

Amikor Éva, bejelentette szándékát a munkára, anya és apa szörnyen veszekedtek vele. A vége az lett, hogy ők ketten nagyon összevesztek. Pontosan emlékszik: vacsoráztak (sohasem felejti el, tojásos nokedli volt salátával) és a veszekedés közben apa az egész tálat kivágta mérgében az udvarra. A virágágyás napok múlva is, teli volt sárga nokedlivel, a végén a házfelügyelő kutyája zabálta meg. Apa ezen az estén ment el először úgy, hogy három napig nem jött haza. Máskor is elmaradt, de reggelre mindig megkerült.

Anya és apa között teljesen megromlott a viszony. Nem volt olyan nap, ne veszekedtek volna. Apát bántotta, hogy Éva elment dolgozni a Pamutba és nem tanult tovább, cukorbaja az újabb ivás hatására, teljesen elhatalmasodott rajta. Az orvos diétára fogta, de ő nem tartotta be. Rendszeresen ivott. Mert pénze, az volt... legalább annyi, amit naponta megivott: villanyszerelés mindig akadt, ismerték sokan, jól dolgozott, meg olcsón, mert persze feketén csinálta.

Először járt ugyan injekcióra, később azonban teljesen elhanyagolta. A lába nem akart gyógyulni. Az orvos többször beutalta a kórházba, de hajthatatlan volt, nem ment el. A téren lődörgött, ha akadt meló, elment. Aztán csavargott, sokszor napokig. Ivott rendületlenül, és ha hazajött, akkor az otthon maga volt a pokol.

Vágó Géza öccse, Vágó Lajos csak csendes szemlélője lett az eseményeknek. Mint a legkisebb gyereknek, kevés beleszólása lehetett a család életébe, ha szólt valamit, mindig letorkolták: „- Te kicsi vagy, nem érted ezt!" Nem is törődött vele nagyon senki, a tér meg a barátai nevelték. Olyan közepes eredményű gyerek volt az iskolában mindig. Hazahozta a bizonyítványát, anya szó nélkül aláírta, nem mondott soha semmit.

Nyolcadikos korában behívatta anyát az osztályfőnöke, és azt mondta, a technikai érzéke nagyon jó a gyereknek, valamilyen szakmát kellene tanulnia. Anya aztán ezt otthon elmondta, és Lali csak annyit felelt: „- Villanyszerelő akarok lenni!"

Apa ennek nagyon megörült: végre van a családban egy józan ember! Valójában azonban annak örült, hogy a szakmáját így valamelyik gyerek örökli, meg aztán, ha ő valahol dolgozik, segíthet neki. Ettől

kezdve a konyha meg az udvari sufni tele volt mindenféle villanyszerelési kacattal. Csodálatos szorgalommal tudták gyűjteni. Lali villanyszerelési tanuló lett a Duna Cipőben. Ezt apa magára vállalta, és amióta beteg lett, ez volt az egyetlen értelmes és nagyobb cselekedete. Valami régi barátja segített, Lali ott tanulta ki a szakmát.

A nagymama már hat éve nyugdíjas: a Táncsics Bőrgyárban dolgozott a rámázóknál. Azért még mostanában is bejár, azt mondja, jól jön az a kis „nyugdíj-kiegészítés", meg az ideje is telik legalább. „Otthon úgysem tudna semmit tenni, azért meg nem marad otthon, hogy főzzön, takarítson: ennek semmi értelme, főleg ebben a családban, mert megverte az isten őt egy ilyen vővel, és legalább a munkájában legyen meg az öröme." Évát különösen nagyon szerette. Rajta kívül talán a mozit mégannyira. Az italt sem vetette meg, többször előfordult, hogy a nagymama részegen jött haza. Ilyenkor apa azt kiabálta: „- Biztos a bikájánál volt!" Másoktól már többször hallott hasonlót, de nem tudta elképzelni róla mindezt, hatvanegy éves korában. Régebben biztos volt valami a dologban, (nem akart az öreglány sohasem apácanövendék lenni), de most ez mégis képtelenségnek tűnt.

Így éltek a Tomori utcai lakásban, az ötvenkettes számú ház jobb oldali hátsó részében.

Vágó Antal, aki ötvenhárom évesen teljesen tönkrement, elzüllött, olyan volt, mintha nem is itt élne. Nem törődött semmivel, nem tett az életéért egy lépést sem, nem akarta a jobbat, a szebbet, mégis családjának a zsarnoka volt. Az ő kedve szerint kellett az életet megszervezni, ezért azonban semmire sem volt hajlandó. Megkövetelte, hogy öt ember őt szolgálja, úgy éljen, ahogyan azt megszabta, vagy megszabni akarta.

Most, hogy Vágó Géza meglátta apját a téren, legszívesebben kirángatná és hazahúzná a többiek szeme láttára. Legalább egyszer észhez térne, vagy történne vele valami, bármi - már az sem érdekelné.

- Géza, ott a faterod! - mondta Ibári.

- Látom.

- Bedobta magát az öreg - jegyezte meg Temesi.

- Biztos, volt egy kis fusi melója - mondta Vágó Géza, és szomorúan hozzátette: - Bekerül még ma a kocsmába is.

- Akkor, pedig viheted haza - mondta Ibári. - Kíváncsi vagyok, meddig teszed még ezt?

- Azt hiszem, nem sokáig - gondolkozott Vágó Géza. Szünetet tartott. - Ép ésszel, nem lehet ezt kibírni, elviselni.

- Nem lehet rajta segíteni? - kérdezte Temesi.

- Rajta?

- Igen.

- Öregem, az apám egy elveszett ember. Csak az a baj, hogy ezt nem lehet megmagyarázni neki!

- Persze, mert mindenbe belenyugszol - tette hozzá Temesi s így fejezte be: - Én csak úgy mondtam, jóindulattal! - aztán megindult a téren át a sarki padokhoz, hogy ott leüljön egy kis ideig, mielőtt hazaindulna. A többiek szétszóródva követték, mellé ültek, beszélgettek. Vágó Géza nem is emlékezett, hogy egyáltalán beszélgettek-e, vagy csak üldögéltek. Valami kavicsos célba dobálás, azért rémlett neki. Ezt versenynek nevezte Ibári, de csak később, mert ő lett a győztes. A többiek arra akarták rávenni, hogy most aztán fizessen valamit, mielőtt még bezárna Marosi kocsmája. Ezen vitáztak egy darabig. Ibári nehezen szánta rá magát, aztán mégis meggondolta.

Vágó Géza Temesivel lemaradt a többiektől. Mire a kocsmához értek, Ibári hozta a söröket, szétosztotta ott a kocsma ajtajában. A habos hideg sör jólesett mindenkinek. Temesi szedte össze az üres korsókat. Tíz óra lehetett, Vágó Géza arra gondolt, most hol lehet az öreg? A téren nem látta, biztosan otthon lehet már, nem baj, legalább alszik, mire hazamegy.

- Géza, gyere! - kiáltott az ajtóból Temesi. - Vezesd haza az öreget! - intett lemondóan és utána széttárta a karját:

Vágó Géza körül hirtelen fordult egyet a világ, benne a tér. Vad indulat fogta el. - Most megölöm! - gondolta. Tudta, ez lesz a vége, egyszer mégis bízott benne, legalább titkon, hazamegy az öreg, lefekszik és békében hagy mindenkit. De így, így már nem lehet elviselni. Most ő lesz a hős, az erős, akinek mindent köszönhetnek. „- Bezzeg itthon semmibe sem vesztek, csak a halálom várjátok!" - kiabálja majd. Vágó Géza előre átélte a veszekedést, a kiabálást. Így megy ez már évek óta, semmi változás. Még ez elején néha bejöttek a szomszédok, csitították, de ő hajthatatlan volt, erős, kitartó. - Szétverem ezt az egész rohadt bandát! - kiabálta. - Ezzel a szar házzal együtt! Aztán már be sem jöttek, csak hallgatták. - Vágóéknál műsor van! - mondták csendesen és tovább végezték a munkájukat. Anya rendszerint sírógörcsöt kapott, a nagymama kiabált, szidta apát, ezt az egész rohadt életet, benne az övét is. Néha elcsattant egy-két pofon, de ezt legtöbbször a gyerekek kapták, mert beleszóltak.

Vágó Gézában forrt az indulat, mégis türtőztette magát, ott állt a bejárati korlátnál. Ibári, meg az öreg Marosi kivezették Vágó Géza apját. Megállították a korlátnál. Lábai nehezen bírták el gyenge testét, imbolyogva kapaszkodott és réveteg szemmel nézett a sötét estébe.

- Sosem tudja, mi az elég - mondta az öreg Marosi.

- Ennek már mindegy! - legyintett egy ember az ajtóból.

- Elitta az eszét! - motyogta a merev részeg Grúber Pali, aki közben kijött a kocsmából.

Vágó Géza érezte, milyen szégyenletes képet festhetnek ott a korlátnál az apjával. Apa és fia. A fia, akiben a tehetetlen düh tombolt, apa, aki teljesen megsemmisült, aki számára ez az este, ez a helyzet nem jelentett semmit. Szerette volna orrba vágni ezt a nagydarab TÜKER-es Grúber Palit. Legalább úgy, hogy elterüljön ott a járdán. Mi a fenének pofázik bele az ő dolgába, van neki elege miatta. Ő sem különb semmivel az apjától. Ugyanúgy leissza magát, és még neki jár a pofája.

Méregette, nézte szőrös állát, szénporos trikóját. Aztán mégis letett arról, hogy megmérje vele erejét, úgyis felesleges.

Szégyellte a többiek előtt tehetetlenségét, a semmivé vált apját, aki továbbra is egyensúlyozta magát a korlátnál. Talán, az lenne a legjobb, ha most nekirontana és ököllel, alaposan helyben hagyná. Így legalább emlékezne az öreg erre az estére, meg a többiek előtt sem kellene szégyenkeznie.

Közelebb lépett az apjához, az öreg feléje fordította tekintetét. Arca fájdalmasan torz volt, Vágó Géza látta, hogy apja mindjárt összeesik. Gyalázatosan fehér volt a bőre és hideg. Érezte, hogy átfogja a derekát és a kezét a nyakába, fűzte.

Elindultak, lassan, tántorgó lépésekkel. Hallotta az ajtóban állók nevetését. Szégyenében elfutotta arcát a pír, most szeretne elsűlyedni, itt ezeken a keramitkockákon. Az apjával együtt, hogy többé ne kelljen a srácok szemébe néznie gyalázatos élete miatt. Miért kell így élnie? Miért nem tud változtatni rajta?

- Ebből már sohasem lesz ember! - mondta valaki ott a kocsma ajtóban.

Nehezen haladtak, minden méter egy örökkévalóságnak tűnt. Ebben a cibálásban tűnt fel, vele szemben, a szőke hajú, szépasszony, a Hoffman utcából. Hirtelen termett ott, a meglepetéstől ő sem tudott megszólalni. Csak nézett, tágra nyílt szemekkel. Köszönés nélkül ment tovább. Vágó Géza érezte, a világ esküdött össze ellene. Valami borzalmas szövetség küzd vele, amelyet le kell győznie, de az ereje mintha elhagyná.

Tuszkolta, vitte az öreget a téren keresztül. Sovány teste nem volt nehéz, de elhagyta magát, a végén vállára fektette és úgy ment. Akikkel találkozott, kitértek útjából, közömbös arccal néztek rájuk.

A ház kapujában talpra állította az öreget, amíg kinyitotta az ajtót. Vágó Antal hirtelen erőre kapott, ellökte Vágó Gézát.

- Eredj a fenébe! - mondta és imbolygó lépésekkel ment a virágágyások között, végig az udvaron.

- Haza tudok én menni! - kiáltotta és hadonászott a kezével. - Nem kell nekem kísérő. Felnőtt ember vagyok, tudom, mit teszek! - emelte hangját egyre magasabbra.

Nusi néni kint ült az ajtóban. A kiabálásra többen kinéztek az ablakon. Voltak, akik az ajtókban álltak. A gyerekek az udvaron szaladgáltak.

Vágó Antal megállt, szótlanul nézte a feleségét, alázatos bocsánatkérés bujkált a szemében s bár Nusi néni csak egy pillanatig vélte felfedezni, talán még meg is bocsátotta volna, vagy legalább nem szidalmazza meg annyira, mint szokta. De az öreg félretolta és bement a konyhába, leült a tűzhely mellé egy sámlira és szótlanul bámult maga elé.

Vágó Géza állt egy darabig a kapuban, nézte apjának botorkálását, meg ezt a bámészkodó népséget. Legszívesebben bekergette volna őket a konyháikba. De nem mozdultak, mint szobrok, úgy álltak ott, bámészkodva, ismerték a műsort, mégis változatlan kíváncsisággal újból és újból, végig nézték. Talán egyszer-egyszer a részletek változtak akként, hogy a szereplők milyen telítettséggel rendelkeztek. Igaz, itt nem volt taps, meg vasfüggöny, de az előadások rendszerint, szabályos időközönként ismétlődtek. Sohasem volt teltház, csak a megszokott törzsközönség. Az érdekesség talán abban rejlett, hogy a mai előadás szereplői, a holnapi nézőivé váltak, aztán majd fordítva, és ez folytatódott éveken át, gyerekkortól az öregig, bölcsőtől a koporsóig, sőt, néha azon túl is.

Aztán Vágó Géza is elindult haza, lassan, mint a színfalak mögött a végszóra váró színész, aki csak a kellő pillanatban lép színre.

Bentről kihallatszott a beszélgetés.

- Nem tudsz itthon maradni, mindig esz a fene - korholta Nusi néni.

- Minek legyek itthon?

- Megmondtam már százszor, nem tűröm, hogy így gyere haza! Lesül a képemről a bőr miattad? Semmi tisztességérzés nincs benned? Minek nézel bennünket? - kérdezte emelt hangon Nusi néni az urától, aki csak ült roskatagon, szótlanul. - Kérdeztem valamit, talán válaszolnál?

- Kuss! - kiáltotta az öreg és felállt. Nusi néni egy kicsit megszeppent, de nem tágított.

- Elegem van már nekem ebből az egész rohadt életből! - legyintett szomorúan.

- Ki tehet róla?

- Talán én? Én vagyok olyan nyomorult, mint te? - elhallgatott és összeszorított fogakkal küszködött a sírással. - Én még nő vagyok! Nekem kell a férfi, ha nem tudnád! - tört ki belőle. - Semmit nem érek veled! A család szégyene vagy!

- Miféle család? - kérdezte az öreg legyintve.

- Mintha nem tudnád. Adod itt a hülyét.

Az öreg átlépett az asztalhoz és tovább kérdezett:

- Ez neked család?

Nusi nénit elfogta a méreg: - Az, ha tudni akarod! - mondta nyomatékkal. - A lányod, a fiaid, meg én egy család vagyunk!

- És én? - csodálkozott az öreg.

- Te? - egy kis szünetet tartott. - Te egy nagy semmi vagy! Egy impotens bika!

Az öreg méregbe gurult. Lesoványodott kezével, belekapaszkodott az asztal lapjába. Az álkapcsa idegesen rángatózni kezdett.

- Lehet, hogy egy nulla vagyok, az lehet - kiabálta. - De ne legyél oda ezzel a híres családoddal. Nem ér ez szart sem!

Járkálni kezdett a konyhában. Látszott rajta, hogy további érveket keres, majd folytatta: - Apád elesett a fronton? Ezt hiszitek, de csak hiszitek! Ez az egész nem igaz, anyád találta ki, hogy az igazságot elfelejtesse.

Leült újból a sámlira.

- Tudod ki volt? - kérdezte, és hogy nagyobb legyen a hatás, tartott egy kis szünetet. - Egy strici volt, egy vérbajos kujon! És az anyád? Az meg egy részeg disznó! - mondta, majd felállt és bement a szobába.

- Te állat! - ordította Nusi néni és sírva fakadt.

Vágó Géza nem bírta tovább hallgatni a veszekedést, belépett a konyhába, és nagyon határozott, kemény hangon, ennyit mondott:

- Elég legyen! Fejezzék be! - hirtelen csend keletkezett. Az öreg Vágó kijött a szobából, nekitámaszkodott a szobaajtó széles tokjának. Ránézett fiára Vágó Gézára, aki magasabb volt, mint az apja, válla szélesebb, erősebb. Szemében még a sör álmosító hatása bujkált, de józanabb volt.

- Neked fiam, pofa be! Te még gyerek vagy! - mondta minden apai fölényével.

Vágó Géza állt egy pillanatig. Úgy érezte, fellépése kemény és határozott volt. Most kell elkezdeni valamit, mert akkor ennek sohasem lesz vége. Elkezdeni, vagy egyszerűen elmenni innen, elmenekülni ebből a világból. De apja szavai tovább korbácsolták indulatát. Törni, zúzni tudna most. Gondolkozott: - Mi lenne az eredménye? Biztosan semmi! - keményen állta apja tekintetét.

- Apám! - kezdte Vágó Géza. Nagyon határozott hangon, élesen, szinte sértő keménységgel. - Figyeljen ide. Nagyon szeretném megkérni, fejezze be!

Feszült csend keletkezett. Nusi néni tekintetét egyik férfiról a másikra vitte:

- Édes fiam! - fogta könyörgőre szavait. Sejtette, ennek nem lehet jó vége. Mi történhetett az ő Géza fiával? Eddig sohasem volt vele semmi baj. Szorgalmas, udvarias gyereknek ismerte mindenki. Sok kedvességet, melegséget kapott tőle, az apjától az utóbbi időben semmit, csak veszekedést, bánatot, gondot és szégyent. De tűrte, mert azt akarta, hogy itt legyen velük, mégis gyerekeinek az apja. Milyen szégyen lenne a családra, ha csak úgy kiraknák. Egyszerűen az utcára. Igaz, megérdemelné, de most mégis csak a pártjára kell állnia. De melyikére?

- Nagyon megkérem. Elegem van ebből. Ebből az egész örökös civódásból, nyavalygásból!

- Neked nincs beleszólásod! - mondta az öreg Vágó. - És különben is, hogy merészelsz fenyegetni?

- Úgy, hogy így ember nem élhet! Még az apám se!

- Kiváglak innen! - hebegte az öreg az idegességtől elcsukló hangon és előre lépett a konyha közepére. Ütésre emelte sovány, szikár jobb kezét. Ez a kéz azonban megállt a levegőben, mint egy kinyújtott bot, mert Vágó Géza izmos keze megállította.

- Apa!... - Fiam!... - nézett Nusi néni a két férfira. Most értette meg, hogy valamelyiket végképp elvesztette. De nem tudta, melyiket. Érezte, az ő szava már semmi, nem jut el odáig, ameddig szeretné. Csak állt egyhelyben és némán potyogtak könnyei.

Vágó Géza nézte az apját. Nem érzett szánalmat, sem szomorúságot. Lassan lehajtotta az öreg, elernyedt kezét, aki szótlanul állt a konyha hideg kövén. Most, hogy így történtek a dolgok, valamilyen könnyebbség szállta meg.

- Majd meglátjuk, kit fognak kivágni! - mondta Vágó Géza és kinyitotta a konyhaajtót, kilépett a mosogatólé szagú udvarra, hogy teleszívja levegővel, felhevült tüdejét.

Penge élen

Másnap, munka végeztével a téren maradt. Nem akart hazamenni. A tegnap esti történtek miatt semmi kedve nem volt hozzá.

Szűknek érezte a lakást ennyi ember számára. Ez a megszokott szoba-konyhás-spájzos környezet szűkre hagyta az életet. A mozgások pályái csak rövid görbékben ábrázolhatók. Néha akadt egy-egy egyenes szakasz, de ez inkább rendellenességnek tűnt, mint szabályos, szükségszerű vonalnak. Ezek az egyenesek ritkán fordultak elő, és sűrű görbék követték őket.

Ilyenkor voltak napirenden a veszekedések, napjában ismétlődtek is. Pokol volt az otthon, menekülni kellett a térre, valamerre, messzire.

Vágó Géza megállt a srácoknál.

- Szevasztok! - köszöntötte őket. Mind a négyen ott ültek.

- Mi újság? - kérdezte Ibári.

Vágó Géza leült a padra, táskáját a fűbe dobta, aztán visszakérdezett:

- Hol?

- Otthon - mondta Ibári.

- Mi van az öreggel? - fordult feléje Gedó is.

Vágó Géza nem szólt, csak ült. Fáradtnak látszott.

Kapás elébe állt:

- Kiosztottad?

- Nem! - mondta Vágó Géza és arca továbbra is fáradt kifejezést öltött.

- Pedig megérdemelné - állapította meg Ibári. - Csak lődörög a világban.

Ibári felállt, járkálni kezdett. A kavicsok ropogtak a lába alatt. Aztán halkan ennyit mondott: - Ezt a tehetetlenséget!

Csend állt be, ültek szótlanul, csak Ibári sétált változatlanul.

- Én büntetném az ilyen embereket - mondta Kapás határozottan.

- Az apámról van szó! - kiáltott fel ingerülten Vágó Géza. - Beteg ember!

- Nem hinném, nem úgy néz ki - mondta Temesi.

- Miért nem kezelteti magát?

- Mert lusta! - válaszolta Vágó Géza. - Csak iszik, ez az egy, amit szeret.

- Dolgozhatna - mondta Gedó. - Mindenkinek dolgozni kell, munka nélkül nem lehet élni.

- Leszázalékolták, rokkant! - emelte fel hangját Vágó Géza.

- Potyán nem élhet, legalább kezeltetné magát. A törekvés hiányzik belőle - foglalta egybe Ibári.

- Mit tegyek?

- Meg kell nevelni az öreget!

- Az apámat?

- Igen.

- Te sem gondoltad komolyan. A nevelés már nem megoldás!

- Nincs elveszett ember! - biztatta Gedó, majd hozzátette: - Meg kell próbálni.

Újból csend állt közéjük. Érezték, nehéz helyzetbe került Vágó Géza. Átéltek már hasonlót a családban. Az életük olyan egyforma volt, mint a környezet, s tudták: ami most Vágó Géza gondja, holnap az övéké lehet. Szótlanul bámulták a semmit. Reménykedtek, egyszer minden más lesz, talán lebontják ezt a féltetős-tűzfalas-téglás-mosogatólészagú világot. Jön egy buldózer, és simára egyengeti a környéket a tér körül. Ezzel megszűnik a múlt, valami új kezdődik, tiszta lappal. A csere azonban olyan lassan ért el hozzájuk, hogy a reményüket többször vesztették el, mint a környék lányai ártatlanságukat.

A hangulatuk nem akart vidámabbra váltani. Derültség csak akkor költözött közéjük, amikor Temesi így kiáltott fel:

- Odanézzetek! - és jobb karjával a Tomori utca felé mutatott.

A KÖZÉRT-ből éppen most jött ki a szőke asszony, kezében fonott kosár. Körülnézett, megindult a téren keresztül, a játszótér felöli részről, pont oda, ahol most, ők ültek.

Lassan jött. Sárga karton ruha volt rajta, övvel összefogva

a derekán. Szőke haja kontyba fésülve, mellei keményen ringtak, egyenletes, könnyű léptei alatt.

- Öregem! - ájult el a csodálkozástól Gedó.

- Micsoda idomok! - fokozta a képet Kapás.

Az asszony egyre közelebb ért. Észre vette az öt kíváncsi tekintetet. Igazított járásán, tetszett neki csodálkozó, pimaszságnélküli bámulásuk.

- Ez igen! - mondta Vágó Géza halkan.

Az asszony odaért.

- Csókolom! - köszöntek egyszerre, szinte kórusban.

- Jó napot! - válaszolta és könnyed mosollyal, nézte a srácokat, majd megkérdezte:

- Mit csinálnak?

- Nézelődünk! - válaszolta Temesi.

- És mit látnak?

Temesi zavart lett, hirtelen nem tudta mit mondjon.

- Ó, sok mindent - tette hozzá hirtelen. A többiek ezen nevettek. Az asszonynak tetszett Temesi zavartsága. Várt egy kicsit, de Temesi néma maradt, már nem tudta folytatni. Mosolyogva végig nézett a társaságon, aztán búcsúzóul annyit mondott:

- Akkor jó nézelődést! - és könnyed, ruganyos lépésekkel tovább ment.

Ahogy távolodott, a srácok egyre tágabbra nyílt szemekkel néztek utána. Szótlanok maradtak, amíg az asszony, a sarokig ért. Ibári kezdett először nevetni, aztán lassan átvették a többiek is. Temesi volt az utolsó. Felállt és halkan csak annyit mondott:

- Hülye banda! - erre egyszerre tört ki belőlük a hangos röhögés.

- Láttad Temesit? - kérdezte Ibári Vágó Gézát.

- Teljesen odavolt.

- Lelombozódott.

- Nem mert szólni, semmit.

- Ti csak hallgassatok - intette le őket Temesi. - Lapultatok, mint szar a fűbe! Nagy hősök!

- Tényleg jó nő! - állapította meg Ibári.

- Ért hozzá!

- Ez a fiú, viszi még valamire - mondta Gedó és ráütött a vállára.

- Akkor most fizethettek egy sört!

- Ki fizet? - kérdezte Gedó és felállt. A többiek követték.

- Ibári! - kiáltotta Temesi.

- Nem, most Vágó a soros - helyesbített Ibári.

- Akkor gyerünk!

Elindultak az öreg Marosi kocsmájába. Vágó Géza kikérte a korsókat, körülállták az asztalt, kortyolták a hideg sört, bámészkodtak. Aztán úgy döntöttek, moziba mennek.

- Milyen film? - kérdezte Kapás.

- Svéd.

- Azt mondják jó.

- Pikáns részek vannak benne - felelte Temesi.

- Megnézzük, rendben?

Az úton Ibári a többiektől összeguberálta a pénzt, megváltotta a jegyeket és bementek a moziba. A film egyszer elszakadt, ekkor tartottak tíz perc szünetet. Ez még szerencsére az elején volt, azoknál a részeknél, amelyekről beszéltek, többen fütyültek, pisszegtek. A srácoknak tetszett a film. Amikor vége volt, már erősen szürkült, néhol egy-egy villany égett. A mozi neonreklámja a következő előadásra várók arcát, piros színnel hintette be.

A téren nagy csoportokban várakoztak az emberek. Vágó Géza és a többiek először arra gondoltak, valamilyen baleset történt. Aztán látták, hogy Grúber Pali balhézott össze megint a feleségével, kergette a téren körbe és átlósan.

Mancika barna magas asszony volt, illett Grúber Palihoz, mert a férfi még magasabb volt és testesebb. Grúber erős ember hírében állt mindig, szeretett dolgozni, nem ijedt meg sohasem a lapát nyelétől. Nem tartotta senki őt valami okos fickónak, de erre nem is volt szükség. Apja foglalkozását örökölte, egy kicsit más formában, mert az öreg belspedes volt, Grúber Pali meg TÜKER-kihordó. Vérében volt a trógerolás. Nem volt semmiféle elképzelése arról, hogy talán mást is lehetne kezdeni, ez volt az ő életformája. Egyszer megkérdezték tőle: - Mit csinálnál, ha nyernél a lottón másfélmilliót? Bambán nézett egy darabig, aztán annyit mondott: - Vennék egy stráfkocsit, meg két lovat és fuvaroznék!

A balhék oka a durva meló volt, merthogy estére kiadta az erejét, fröccsökkel akarta pótolni, ennek pedig az lett a vége, hogy belezuhant az ágyba és reggelig aludt. Ezek után nem volt kedve, sem ereje, hogy az asszony mellé bújjon. Mancika szidta ezért, és máshol kereste a boldogságot. Lázadt, ha együtt ittak is, s a végén mindig kijelentette, hogy holnap elhagyja.

Grúber Pali időnként eljátszotta a féltékenységi jelenetet a tér nyilvánossága előtt. Azt kiabálta, csalja a felesége. - Kivel? - kérdezték tőle. Erre azonban sohasem volt egyértelmű válasza.

- Te rohadt cafat! - ordította most is Grúber Pali és széles tenyerével, rácsapott az asszony hátára.

- Fogják meg! Megöl! - ájuldozott Mancika és a sakkozókhoz futott, egy kis védelemért.

Grúber Pali kívül maradt, a park sövényén. Onnan kiabált át.

- Azt hiszed, nem láttam azt a nyamvadt, kispöcsű palidat? Csak egyszer kerüljön a kezem közé! - fenyegetőzött, majd átlépett a sövényen. - Szétverem a képét!

- Ne engedjék ide! - kérte a védelmet Mancika. Közben éleseket sikított, ahogy Grúber Pali közeledett feléje.

Többen felugráltak, hogy megállítsák ezt a feldühödött hústornyot. Valóságos körfalat vontak köréje. A baj ott volt, hogy ez a körfal, Grúber Pali közeledtével, omladozni kezdett és mire odaért, már csak Mancika állt ott, védtelenül. Grúber Pali megfogta a kezét és hirtelen, két pofont adott neki. Visszhangzott a téren a csattanás, aztán Mancika sírva, futni kezdett.

- Nem lehet engem átverni! - kiáltotta Grúber Pali és lomha futással utána eredt az asszonynak, az visszakiáltott:

- Holnap itt hagylak! Őrülttel, nem élek együtt!

Már ott jártak a tér sarkánál, ahol a villamos befordul az Irányi utcába, amikor Grúber, még egyszer, végig eresztette hangját a téren:

- Grúber Palit nem lehet átverni! Grúber nem olyan gyerek! Majd megtanítalak én... - aztán eltűnt az utcában.

Hirtelen, csend lepte meg a teret, a jelenlévők aztán nem tudták meg soha, mire akarta megtanítani, Grúber Pali a feleségét. Álltak egy darabig szótlanul, néztek az Irányi utca felé, mintha gondolkodnának. Egyesek hangosan töprengtek.

- Adott neki!

- Biztos megérdemelte.

- A férje volt.

Aztán mindenki úgy tett, mintha nem történt volna semmi, csak az este lett, sötétebb valamivel.

A srácok ott bámészkodtak továbbra is a mozi előtt. A csendet Temesi törte meg:

- Milyen volt a film?

- Marha jó! - válaszolta Ibári.

- Az a rész, amikor bemegy a nő a moziba, és ott a páholyban van egy pár. Amit azok a sötétben összekamatyoltak? Döbbenetes volt! - csóválta fejét Kapás.

- A nő meg csak nézte.

- Este aztán azzal a nagydarab fickóval, ő is betette a dugattyút!

Ezen nevettek. Lassan megindultak a téren keresztül a Vasvári utca felé. A villamos éppen csikorogva, fordult be a térre, megállt a kocsma előtt. A berregő hangja tompán szólt, majd nagy zötyögéssel indult, a két kocsiból álló szerelvény. Az áramszedő kékes szikrája, pattogott a kocsi tetején és mire a villamos kifutott a térről, ők is elérték a Vasvári utca sarkát, és ott elbúcsúztak. Vágó Géza egy darabig még ott állt. Az jutott eszébe, jó lenne egy korsó sör, lefekvés előtt. Lassan szánta rá magát és elindult a kocsmához. Ott vette észre, hogy a nagymama, az öreg Pásztor néni, dülöngélve megy át a téren, a Tomori utca irányába.

- Már ő is újból kezdi? - hirtelen ez a kérdés merült fel benne. - Nem ivott, legalább két hónapja!

Biztos volt benne, hogy a nagymama összeakadt valami ivócimborájával, legtöbbször régi öreg udvarlóival és ilyenkor a múlton, a fiatalságon keseregve, jól leitták együtt magukat. Otthon pedig kitört a botrány, mert egy családban egy részeges is elég, már az tragédia, de ha ketten csinálják, és egyszerre, azt ezután valóban nem lehet elviselni.

Nem volt kedve haza menni. Ivott egy fél konyakot a sör helyett, nem beszélgetett senkivel, arra gondolt, sétál még egy kicsit. Legalább mire hazamegy, mindennek vége lesz, és nyugodtan lefekhet.

Tíz óra régen elmúlt, amikor benyitott a Tomori utcai kapun. Minden lakásban égett a villany. Vágóéknál csak a konyhában. Hallotta a veszekedést, a hanghordozásból ítélve egy hullámon már túl volt a család. Most olyan csendesebb korholás időszakában voltak. Nusi néni szidta az apját, meg a nagymamát.

- Mikor lesz ennek már vége? - hallotta anyja zsörtölődő hangját. - Mondjátok meg, mikor? Legalább tudom, hogy meddig kell még szenvednem veletek.

- Sohasem! - hallotta Éva válaszát.

- Nem bírom tovább! - mondta Nusi néni. - Ép ésszel, azt hiszem, senki sem bírja ezt ki. Csak én vagyok az a barom, aki tűröm napról napra a megaláztatást.

Szünetet tartott, a többiek sem szóltak, majd folytatta:

- Ötkor kelek mindennap, megyek dolgozni, hogy legyen valami, amiből élni tudunk.

- Ugyan anyu, ne mondjad már, a többiek is adnak haza pénzt. Géza is, meg én is. Nagymamának a nyugdíjából fizettétek ki múltkor a lakbért, a gázt, meg a villanyt - mondta Éva.

- Az csak egyszer volt - kiáltotta Nusi néni. Szünetet tartott, majd folytatta: - Apátok is hazaadja a nyugdíját, csak aztán visszakéregeti.

- Mennyit? Alig kérek valamit.

- Persze, mert tőlem is kunyizol! - mondta a nagymama.

- Tőled nem kértem!

- A múltkor kétszázat, kölcsönbe.

- Megadtad? - kérdezte Nusi néni.

- Még nem.

- Miből akarod?

- Most kapott anyád pénzt - mondta az öreg Vágó.

- A tartozást meg kell adni - hallotta nagymama elcsukló hangját. - Nem azért adtam, hogy eligyad!

- Jó, majd visszakapja!

- Elég legyen ebből az alkudozásból - próbálta Nusi néni békíteni őket. - Ez a baj, látjátok, mindenen csak alkudoztok, civakodtok. Legalább arra törekednétek, hogy egymás előtt ne hazudjatok. De nem, erre ti képtelenek vagytok!

Tányér és kanál csörömpölt, Vágó Géza most érezte éhségét először. Anyja folytatta:

- Mit várjon az ember másoktól, ha saját családja ilyen? Szégyellem magam.

Vágó Géza, úgy érezte, a nagy vihar elvonulóban van. Nyugodtan mehet haza.

Óvatosan nyitotta ki a konyha ajtaját. Amikor belépett, mindenki feléje fordult, Nusi néni ült a tűzhely előtt és varrt valamit, a nagymama vacsorázott, az ittassága nem volt veszélyes. Lali szembe ült vele, Éva a kamraajtóban állt, az öreg Vágó, pedig a szobában ült, a dívány szélén. A nyitott ajtón keresztül a félhomályból csak a lábai látszottak.

Nusi néni rátámadt a belépő fiára:

- Neked is ilyenkor kell jönnöd?

Vágó Géza számított a veszekedésre. Legszívesebben haza se jönne, elmenne innen olyan messzire, hogy ne halljon róluk semmit. Ez többször megfordult a fejében, de eddig nem tette meg. Pedig egyszer bekövetkezik, aztán nézhetnek utána... Más, hasonló korú srácok megnősültek, elmentek otthonról. Akinek lakása van, éli világát. Nem kell ilyen estéket átélnie, otthon ő az úr. Aztán ha néha iszik, vagy elmarad a haverokkal az asszony, balhézik egy kicsit, de az ágyban kibékülnek és nincs semmi baj. Ez kellene már neki is, egyszer meggondolja magát, rászánja és aztán jó napot!

Mérgesen válaszolt az anyjának:

- Akkor jövök, amikor akarok!

- Az igaz - mondta az anyja. - Követelni, azt tudtok, de rám nem vagytok tekintettel. Az a fontos, hogy vacsora legyen, ha éhesek vagytok, tele tudjátok tömni a hasatokat - folytatta és közben sorba készítette az öltéseket. - Aztán, hogy én mikor pihenek? Nem érdekli egyikkőtöket sem - folytatta. Közben letette a varrást a székre, a szekrényből tányért, kanalat vett elő, az asztalra helyezte.

- Engedd ide a bátyádat! - szólt Lalira, aki felállt, átengedve helyét.

Vágó Géza leöblítette kezét a lavórban lévő szappanos vízben és odaült az asztalhoz, a nagymamával szemben. Vágott egy szelet kenyeret, kiszedte a levest, és lassan kanalazta.

Csönd ülte meg a konyhát. A nagymama szürcsölte a levest, Éva bement a szobába.

- Ne szürcsölj! - ripakodott a nagymamára Nusi néni. - Úgy eszel, mint egy dilinyós gyerek! - mondta veszekedős hangján. Mindig így beszélt, mert ebben a családban állandóan korholni kellett mindenkit. Itt szép szóval semmit sem lehetett elérni, és az öregek rosszabbak voltak, mint a gyerekek.

- Meg vagyok én áldva veletek! - mondta Nusi néni. - Istenverés ez a család - és felvette a varrást a székről.

Nem szólt, gondolataiba mélyedt, aztán folytatta:

- Apátok is csak iszik!

- Mert nincs más értelmes dolog - válaszolta az öreg rövid szünet után.

- Inkább dolgoznál!

Az öreg Vágó nem szólt, később mégis megkérdezte:

- Miért?

Nusi néni mérges lett.

- Hogy vigyük valamire!

- Hová akarsz te törni? - kérdezte az öreg Vágó, majd hozzá tette: - Mit akarsz te tulajdonképpen?

A kérdés körbe járta a lakást, mindenkiben ténylegesen felmerült, hogy mit is akarnak ők, vagy hová kellene eljutniuk.

- Legalább egy rendes otthont - mondta Nusi néni.

- Jó ez nekünk! - intette le az öreg Vágó.

- Ezt hallom már húsz éve. - Nusi néni hangja egyre emelkedett. - Mit tudtál te felmutatni? Semmit! Az égvilágon semmit. Itt alszunk egymás hegyén-hátán. Egy ilyen szobában öten.

- Én meg itt a konyhában, miattatok - kiáltotta közbe a nagymama és befejezte az evést.

- Maga fogja be a száját! - ordította az öreg Vágó és kijött a szobából, megállt az ajtóban.

- Jó, hogy nem zavarsz ki! - mondta a nagymama.

- Még megérheti - legyintett az öreg Vágó és cigarettára gyújtott.

- Ilyen nagy gyerekkel aludni - csóválta fejét Nusi néni.

- Csak nem velem akarsz? - gúnyolódott az öreg.

- Illő volna, legalább néha - villant Nusi néni szeme. - Nem teszel érte semmit, csak leselkedsz az ember után.

- Na és, ha leselkedem?

- Mire az a nagy féltékenység? Nincs semmi értelme - mondta és tovább varrt. - Nevetségessé teszed magad.

Az öreg szívta a cigarettát, nagy szippantásokkal.

- Keresel te magadnak fickót!

- Persze, mert egy ilyen impotens roncs a férjem.

Vágó Géza érezte, ez a veszekedés egyre mélyebbre megy. Valósággal kicsontozzák egymás életét, aztán semmi eredmény. Csak a szöveg a lényeg, de változás nincs. Legszívesebben az öreg fejéhez vágná ezt a lábost, hallgasson végre. Az anyja zsörtölődéseit megértette, ha nem is tesz semmit, talán miattuk, de legalább kimondja. Éva, Lali nem szólnak bele, csak hallgatnak csendben. Lehet, hogy hallgatásuk az igazi? Nem vezethet ez eredményre! Mérgesen szólt rájuk:

- Fejezzétek be!

- Hagyjad csak, beszéljen - mondta Nusi néni. - Legalább tudjuk, hányadán állunk.

Vágó Géza felállt az asztaltól.

- Nem lehet ezt kibírni. Elmegyek innen! - és leakasztotta kabátját a fogasról.

Az öreg tovább szívta a cigarettáját, a füst az egész konyhát megtöltötte.

- Menjél csak - nézett szembe a fiával. - Nem ijesztesz meg vele!

Éva, vasalóval a kezében megállt a szoba ajtajában és mintha Vágó Gézához beszélne, annyit mondott:

- Az kellene, mindenkinek itt hagyni őket.

Hirtelen egymásra néztek. Látszott a döbbenet Nusi néni arcán, meg az öregén.

- Lalinak is el kell menni innen - mondta Éva.

Az öreg csodálkozva kérdezte:

- Minek?

Éva röviden válaszolt:

- Ne legyen olyan, mint ti! - aztán visszament a szobába.

Az öreg Vágó eloltotta a cigarettáját és idegesen járkálni kezdett.

- Ő már pedig, teljesen hasonlít! - kezdte magyarázni. - Emlékezzél csak a tavalyi húsvétra. Úgy berúgott tizenöt éves fejjel, hogy a mentők vitték el.

Éva a szobából kiabált, nem jött az ajtóig:

- Mert ezt látja itthon: Kitől tanuljon jobbat?

Az öreg nem válaszolt.

- Ugye erre egy szót sem tudsz felelni? Igen, így van ez - folytatta Éva. - Ha kérdezünk valamit, mindig csak a nagy hallgatás. Belőle is egy részeges ember lesz - mondta Éva és újból megállt a szobaajtóban. - Veri majd a feleségét. Nem kerülheti el sorsát.

Lali felugrott:

- Nem akarok ilyen lenni!

A nagymama megfogta a kezét, de Lali kirántotta.

- Jól van kisfiam - próbálta csitítani.

- Gyűlölöm apát! - kiáltotta. - Te tehetsz erről! - mondta az apjának és szeméből gyűlölet sugárzott.

Az öreg Vágó érezte a támadások veszélyét, védekezni akart.

- Az istenit a fajtátoknak! - kiabált mérgesen. - Mindnyájan ellenem vagytok? Mit képzeltek ti? - és kezével erőteljesen gesztikulált.

- Csak lassan! - próbálta Nusi néni megnyugtatni az öreget.

- Nem szólj bele! - erősködött továbbra is az öreg. - Ez az én dolgom. Én vagyok az apjuk, majd én elintézem.

- Az igaz! - mondta csendesen Vágó Géza. - Maga az apánk, de szégyelli az ember, hogy ilyen apja van.

- Fogjátok be a szátok. Itt én vagyok a családfő! - ordítozott. Valósággal dührohamot kapott. Gyűlölködő szemmel nézett Vágó Gézára, a fiára. Legszívesebben rátámadt volna, de érezte, most ellene van mindenki.

- Csak ezt ne mondtad volna - szólt halkabban Nusi néni. - Nem teszel te értünk semmit!

Az öreg toporzékolt mérgében, a nagymamát idegesítette a veszekedés. Szeretett volna lefeküdni. Most evett, előtte bort ivott, az álmosság nagy súllyal nehezedett rá. Felállt az asztaltól, lassan az ajtóhoz ment, megfogta a kilincset, visszafordult.

- Pofa be! - mondta határozottan. - Az én házamban csönd legyen!

- Ez a vacak a magáé? - kérdezte kötözködve az öreg.

- Nekem legalább ez van!

- Már nem sokáig...

- Amíg élek, nem veszitek el!

Kinyitotta az ajtót, beszéde határozott volt. Keményen végignézett a döbbent arcokon és az esti szürkületben kibotorkált a vécére.

A veszekedés még legalább éjfélig tartott. A nagymama közben lefeküdt. Éva rakosgatta ruháit. Lali ült a széken az asztalnál, Vágó Géza, pedig töprengett, de nem tudta eldönteni, mikor lesz ennek már vége? - Tényleg nem bírom tovább! Holnap beszélek a srácokkal, inkább elmegyek albérletbe, aztán majd csak lesz valahogy! Közben megmosdott és lefeküdt. Ebben az egy szobában aludt az egész Vágó család. Ő, egy régi sezlonon. Az öreg szerezte valahonnan, még annak idején, amikor dolgozott. Azóta a közepében a rugók nagy része eltört már. Néha nyomta az oldalát. Az események miatt, sokáig nem tudott elaludni. Hallotta Nusi nénit, ahogy az öreget szidta, korholta, még lefekvés után is, suttogó, de erős hangon. Anyjának szavaiból érezte, mély elkeseredését.

- Az egész rongy családod ilyen - mondta Nusi néni.

Az öreg hallgatott, nem válaszolt, Nusi néni folytatta:

- Csak a sógorod, a Budai Feri vitte valamire.

Aztán megint szünet következett:

- Persze, mert benne volt kitartás! - folytatta.

Átfordult a másik oldalára, amikor az apja megkérdezte:

- És mi lett belőle?

- Vezető az Orionban! - Nusi néni itt hosszabb szünetet tartott. - Rendes ember lett. A gyerekei egyetemre járnak.

Vágó Géza hallotta a nagymama halk horkolását.

- Nézd meg, mi lett a fiadból?

- Géza művezető! - válaszolta az öreg.

- Igen, de a saját erejéből - folytatta csendesen, érvekkel alátámasztva. - Akkor nem segíttettél neki semmit, amikor kellett volna - mondta, majd újabb szünetet tartott: - Belőle lesz még rendes ember.

Az öreg nem szólt semmit, Vágó Géza hallotta az öngyújtó kattanását, aztán később érezte a cigaretta füstjének erős illatát.

- Belőled? - kérdezte Nusi néni gúnyosan. - Belőled már semmi! - mondta határozottan.

Az öreg köhécselt, szidta az erős cigarettát, majd tovább hallgatott, mintha kifogyott volna az érvekből.

- Egy roncs vagy! - mondta Nusi néni, aztán csendes kesergéssel még hozzá tette: - Az én életem sem ér így semmit.

Legalább öt percig csend ült a szobára, nem szólt egyikőjük sem. Vágó Gézát hirtelen álmosság fogta el. Később még derengve hallotta anyja hangját. Nagy keserűséggel beszélt, lassan és halkan:

- Az lesz a vége, hogy egyszer... Kinyitom a gázcsapot... és reggelre, megdöglik ez az egész, rohadt család.

Vágó Géza többre nem emlékezett, mert elnyomta az álom.

Egy találkozás

Reggel korán ébredt. Felkelt, kényelmesen öltözött. Négy múlott tíz perccel. A többiek aludtak, arcuk olyan békés volt, mintha az este, nem történt volna tulajdonképpen semmi. Kiment a konyhába, a nagymama ébren feküdt. Nem szólt, csak bámult közömbös arccal a semmibe.

Vágó Géza a konyhaszekrény tetejéről, előkotort egy törött cigarettát, megnyújtotta, mélyet szívott belőle. Émelygősnek érezte gyomrát. Valami erős lenne most jó, vagy egy forró fekete. Kellene főzni, a gázon hamar megvan.

Keresgélt a szekrényben, de nem volt ott a kévés doboz. - Itt semminek nincs helye! - bosszankodott. Aztán megtalálta az asztalon, a leveses fazék mögött, de üresen. - Már megint elfelejtett anya kávét venni, hányszor mondtam neki. - jegyezte meg leverten.

Aztán úgy döntött, kimegy a kocsmába, akkorra úgy is nyitva lesz. Felvette zakóját, kinyitotta a konyhaajtó reteszét és kiment az udvarra. A nap vöröses fénnyel járta körül az épületek keleti oldalát. A levegő frissen tört a tüdejébe. Jól esett, nagyokat szippantott, a sufni mögött hosszan vizelt, majd kiment az utcára.

Kevesen járkáltak még, a Váci út irányában a járdán, egy helyen söprögetett egy asszony. Később egy biciklis hajtott el előtte a Garai utcából.

A téren kint, találkozott az újságos Mari nénivel. Tömött táskáját nehezen vitte, amíg látta, kétszer is letette.

Grúber Pali meg a felesége már ott álltak a kocsma ajtajában. Négy férfi várt még a nyitásra.

- Jó reggelt! - köszönt Vágó Géza.

- Neked is! - mondta Grúber Pali és széles nevetéssel nyújtott kezet.

- De jó kedved van! - szólt Vágó Géza.

- Nem nyavalyog az ember - kacagott fel Grúber és a vállánál megszorította az asszony karját. - Balhézik néha egy kicsit, de aztán minden rendben van.

Az öreg Marosi csörömpölve nyitogatta a lakatokat, széles mozdulattal húzta fel a redőnyt, aztán a bádog pultra dobta a kulcsokat.

- Tessék uraim!? - mondta és kérdezte egyszerre.

A poharak gyorsan megteltek, pálinkával, meg konyakkal.

- Szent a béke? - kérdezte Grúbertől, amikor sort álltak az italért. Grúber Pali igent intett a fejével. A mögöttük álló kockás inges férfi, kíváncsian megkérdezte:

- Meddig?

- A következő balhéig - nevetett Grúber Pali és egy fél konyakot kért az asszonynak, magának meg erőset.

A kockás inges férfi ránézett Vágó Gézára és fejcsóválva mondta:

- A fene se érti ezeket a nőket!

Vágó Géza egy hajtásra megitta pálinkáját, támaszkodott még egy kicsit a pultnál. Grúber visszahozta a poharakat, az asszony kiment az utcára.

A kockás inges megkérdezte:

- Mit tettél vele?

Grúber nevetett, szélesre tárta karjait és az ajtóból visszakiáltott:

- Csak egyet, de azt többször pajtás... - és mutatta a karjával is, aztán jóízűen kacagott. Széles válla eltűnt az ajtóból. Vágó Géza a többiekkel nevetett, kért még egy kupicával és elindult dolgozni.

Hétközbe nagyon nehezen telt az idő, úgy érezte sohasem lesz szombat. A kedd esti veszekedés óta, csak ezt a napot várta.

Délben kijön a gyárból, nem megy haza, hanem sétál a városban, úgy okoskodott, ez olyan kikapcsolódás féle délután lesz. Rendeznie kell gondolatait, valahogyan tisztán és végre világosan. Arra számított, ha bemegy a Belvárosba, ott másfajta emberekkel találkozik, nem ezekkel az egy napnak élőkkel.

Mindig beszél a nagy döntésről, aztán semmi. Nem mehet ez így tovább. Talán ott más hatások érik, lehet, hogy megtalálja a megoldást.

Már régóta tervezett egy ilyen sétát. Egyszer régen tett valami hasonlót. Őgyelgett akkor a Váci utcában, csak úgy, teljesen súlytalanul. Nézelődött, sörözött, bámészkodott, ment, leült, majd napokig úgy érezte, kicserélték. Egyáltalán nem tudta miért volt ez az egész. Már arra gondolt, biztosan meghibbant.

Aztán heteken keresztül nem lehetett a negyedből kikergetni. Csak itt érezte jól magát, ezeken az utcákon, a téren a srácokkal, a hülye hecceikkel.

Végre szombat dél lett.

Megfürdött, kényelmesen felöltözött és lement a portára. Eszébe jutott, hogy az apja nem lesz otthon négy napig, lehívták Zsámbékra, valami rokon féléhez, most építettek és villanyt kell beszerelni. Az öreg ezt állítólag, még évekkel ezelőtt megígérte, írt az asszony Nusi néninek, küldje le Tóni bácsit.

Legalább otthon is nyugalom lesz. Érezte nem hiába várta ezt a délutánt. Most mindennek úgy kell sikerülni, ahogy azt ő akarja.

Reménykedve adta le a műhely kulcsát, és kilépett az utcára. Ott nagy tömeg fogadta. Álltak a gyárbeliek a kapuban, a villamosmegállótól többen visszajöttek, hogy lássák az eseményeket.

- Te nyomorult! - kiabált egy barna ruhás, középkorú asszony és egy húsz év körüli lánnyal, ütlegeltek egy idősebb nőt.

- Ne kerülj többet a szemem elé! - ordította a barna ruhás, és fenyegetően rázta az öklét.

A szőke asszonynak teljesen kibomlott, kontyba fésült haja. Védekezően arcához emelte kezét.

- Mi történt? - kérdezte Vágó Géza az előtte álló férfit.

A barna ruhás, a lánnyal egy kicsit lemaradt, a szőke asszony átfutott az út túlsó oldalára, és ekkor került szembe Vágó Gézával. Hirtelen egymásra néztek. A meglepetéstől egyikőjük sem tudott megszólalni.

- Ez igen! - mondta később Vágó Géza, amint a szőke asszonyt nézte, formás alakját.

- Az! - helyeselt, az előtte álló férfi, de nem nézett vissza.

Az asszony meg a lány, kövekkel dobálták.

- Jó volt a Péternek a durungja?

A bámészkodok, nevettek.

- Büdös kurva! - ordította a lány.

- A drága mamád! - kiáltotta vissza a szőke asszony és megigazította a haját.

- Viheted! - mondta a barna ruhás asszony. - Nem érsz vele semmit.

- Csak a nagy pofája van! - egészítette ki a lány.

- Tehetsége semmi! - bizonygatta a barna ruhás asszony.

Az emberek megint nevettek. Ez tetszett az asszonynak, meg a lányának. Érezték győzelmüket.

- Azt én tudom, mije van! - kacagott gúnyosan, jó távolról a szőke asszony.

- Söpörjél! - kiabálta a lány és biztatólak intett a kezével.

- Többet ne is lássalak! - vágott közbe a barna ruhás asszony.

A nézők helyeselték az „intézkedést", többen megjegyezték, milyen karakán asszony, a lányával együtt. A lány ez alatt, egy jókora követ vett elő a táskájából és férfias dobással, átvágta a szőke asszonyhoz, aki csak állt az út szélén. A kő leesett az úttestre, a keramit kockán élesen csattant, aztán még egyet pattant és térden találta a nőt. Az felsikoltott és lerogyott a járdára. Egyszerre szisszent fel mindenki.

- Rohadékok! - kiáltotta fájdalmasan a földön fekve.

A barna ruhás, meg a lánya a hirtelen keletkezett döbbenetben, megszeppenve állt. Csuklós, távolsági autóbusz csörömpölt végig az úton, ez elegendő volt, hogy gyors futással beszaladjanak a Lipták utcába.

Mindenki gyűlölködve fordult utánuk, pillanatok alatt változott a nézők hangulata.

- Otthon kiosztják a Pétert! - mondta a férfi Vágó Gézának.

- Ha megérdemli... - jegyezte meg csendesen. - Az ő baja - tette hozzá, aztán elindult a villamosmegállóhoz. Egyszer még visszanézett, látta a szőke asszonyt a túloldalon. Már felsegítették, többen körülállták. A befutó villamos eltakarta. Vágó Géza felszállt, ott maradt a peronon. Érezte, az események rontottak hangulatán. - Miért kell ennek így történnie? - gondolkodott. - Ez lenne a természetes? Ez nem lehet igaz!

A vasúti hídnál leszállt, átsétált a negyvenhármas busz megállójához. Öten várakoztak, három férfi, meg két nő. Az egyik fiatal volt, csíkos blúzt viselt. Vágó Géza nézte, tetszett neki, de a lány nem fogadta tekintetét. Hátát mutatta és csak akkor fordult vissza, amikor fékezve megállt a busz. Az egyik férfi felsegítette a lányt, aki előre ment. Vágó Géza legyintett és megállt a peronon. Arra gondolt, ez még csak a kezdet, majd a folytatás sokkal jobb lesz. A megállókban egyre többen szálltak fel, a végállomáshoz zsúfolt kocsi érkezett.

Átsétált a Marx-téren, megnézte a Szikra mozi plakátjait. Egy angol filmet játszottak délután. Nem volt kedve most, moziba menni. Nem ezt tervezte, valami mást. Hirtelen nem tudott erre válaszolni, hogy mit. - Mindegy! - jegyezte meg.

Egy hatos villamos ajtaja csapódott. Önkéntelenül átfutott az úton és felugrott. A következő megállóban leszállt. - Mégsem lesz ez így jó! - gondolta. - Valamilyen tervet kell ebbe belevinni. Ész nélkül, őgyelegve nem megyek semmire.

Várt egy darabig, aztán pénzt kotort elő zsebéből, fagylaltot vett. Csak csokoládé volt, nem ízlett, kicsit keserűre keverték a masszát.

Sétálva nyalta, közben bámészkodott.

- Egy lánnyal kellene megismerkedni - bíztatta önmagát. Aztán hirtelen megdöbbent a gondolaton. - Egy lánnyal? Igen, mert huszonöt éves vagyok, és férfi!

A lányokat kezdte nézni. Többen is sétáltak előtte, kapkodta a szemét. Csinosak, szépek voltak. Nem tudna most hirtelen választani. Aztán az jutott az eszébe, talán megtalálta a megoldást. Igen! Otthonról el kell jönni, most már tovább nem halogatja. Még ebben az évben. Keres valami jó albérletet, meg egy lányt. Az ismerőseit kutatta emlékezetében. Azok közül nem választana, a Vera csinos lány, de nem látta legalább egy hónapja. Biztos felszedett az óta egy másik srácot, persze így is lehet, ha ez neki jó.

Marit ismerte a térről, de egy ilyen lotyóval mit kezdhet az ember azon kívül? Kész öngyilkosság. Grúber Pali, meg a délutáni veszekedés jutott eszébe. Aztán ő is kergethetné a feleségét, vagy a fickóit. - Ezt nem, kész röhej az egész, ennyire nem őrültem meg!

Megszomjazott, bement az Emke Bisztróba. Két pohár sörre váltott blokkot, de csak az egyiket kérte ki. A sör hideg volt, kellemesen oltotta szomjúságát.

Három férfi főtt kolbászt evett, jó ízűen harapták. Összefutott a nyál a szájában, vett egy adagot. Megette, kiváltotta a másik pohár sört, lassan itta.

Figyelte a pultnál szorgoskodó felszolgálókat. A turmix gépet kezelő barna lány, tetszett a legjobban. Gondosan fésült kontyot viselt, körmei festettek, vékony köpenyben dolgozott. Minden mozdulatát szépnek találta, olyan könnyed, légies volt. Ilyen lányra vágyott.

Kért egy doboz cigarettát, rágyújtott és kiment az utcára. Úgy döntött, bemegy a Belvárosba, ott majd iszik egy kávét, mondjuk az Annában, aztán eldönti, mit tesz később.

Az Akácfa utca sarkánál megállt, végigböngészte a könyves standot. Amikor megfordult, akkor látta meg a lányt. Magas, szőke haja lófarokba felkötve. Csinos nyári ruhát viselt, santung anyagból. Könnyed szandál a lábán, válltáskáját a kezében fogta. Nem sokkal volt több húsz évesnél.

A lány a moziműsort nézhette, mert amikor megfordult, pont összeütköztek.

Vágó Géza zavart lett hirtelen.

- Bocsánat! - hebegte és nézte a lányt, aki kedvesen mosolygott.

- Nem történt semmi - mondta a lány és tovább ment.

Vágó Géza elveszítette a tömegben, gyorsabbra fogta lépteit. Már arra gondolt, biztosan elkerülte, amikor a lány egy kirakat üvegéből visszanézett.

Olyan heves szívdobogás fogta el, hogy azt hitte, mindjárt kifekszik itt az aszfalton. Arra sosem gondolt, létezik egy valamire való, csinos lány, aki zavarba hozhatja. Náluk a negyedben mindig, egyszerűen ment az ismerkedés. Ott a megfelelő korokban, világosan tudták a lányok, a fiúk közeledését. Még természetesnek is vélték.

Nem akarta szem elől téveszteni, tovább fokozta kíváncsiságát a lány játékossága. Megállt egy-egy kirakatnál, visszanézett. Ha meggyőződött arról, hogy Vágó Géza követi, mindjárt tovább ment. Érdekes, izgalmas játéknak ígérkezett. A távolság egyre kisebbé zsugorodott közöttük. Vágó Géza azon törte a fejét, hogyan lehetne megismerkedni ezzel a lánnyal. Valahogy úgy, ne tűnjön tolakodásnak, egyszerűen, természetesen.

A lány lement az aluljáróba. Vett egy Esti Hírlapot, összehajtva betette a táskájába, hogy ezzel is töltse egy kicsit az időt, csökkentse a köztük lévő távolságot. Lopva megnézte, követi-e Vágó Géza. Mosolyogva fordította feléje a fejét, összefont hajfonata széles ívben követte mozdulatát.

Az aluljáróból a Puskin mozi oldalán jött fel. Most nem nézett vissza, csak a mozi bejáratánál.

Vágó Géza az előcsarnokban érte utol. A lány jegyet váltott. Tisztán hallotta, hogy a huszadik sorba kérte.

Döntött, ő is oda vált jegyet. Legfeljebb elcseréli a széket valakivel. Míg a jegyváltással bíbelődött, addig összehúzták a bejárati ajtó függönyét és a többiekkel együtt őt is csak a híradó utáni szünetben, engedték be.

A lány már ott ült a megjelölt sor közepén. Mellette négy szék üresen, majd egy katona nézte a filmet, egyedül.

Vágó Géza jegye a sor szélére szólt.

A lány mellé akart ülni, úgy döntött, azonnal. Kicsit megtorpant a katonától, közben csengettek, leoltották a villanyt. Kénytelen volt leülni. Várt, hogy a szeme megszokja ezt a tompa sötétséget. Nyugalmat próbált erőltetni magára, de nem sikerült. Mélyet lélegzett, ez egy kicsit segített. Aztán hirtelen elszánta magát.

- Bocsánat! - mondta a katonának és a lány mellé ült.

Rövid másodperceken átt, nézte a vásznat, aztán minden bevezető nélkül beszélni kezdett:

- Ne haragudjon.

- Miért? - kérdezte a lány.

- Hogy ide jöttem.

- Elfér.

- Az igaz, de ha akarja, elmegyek.

- Miért menne el?

- Talán zavarom.

- Nem hinném.

- Miért gondolja?

- Mert maga helyett, zavarna más.

- Biztos ebben?

- Tudom.

- Honnan?

- A katona is ideülne.

- Örülne?

- Nem hinném. Az egyenruhát nem szeretem.

- Pedig van, akinek csak az tetszik.

- Lehet.

- Magának nem?

- Ne magázzon.

Vágó Géza zavartsága nem akart csillapodni. A rendreutasítás, pedig rosszul esett. Próbálta csendesen korrigálni a helyzetet.

- Hogy szólítsam?

- Mindegy.

- Azért megmondhatná.

A lány Vágó Gézára nézett, hallgatott. A szeme rebbent csak gyorsan, fürkészőn.

- Gabriella! - mondta a lány.

- Szép név.

- Apám akarta.

Hirtelen szünet állt a beszélgetésbe. Vágó Géza arra gondolt, neki is be kell mutatkoznia ezek után.

- Géza vagyok! - válaszolta és zavartan kezet nyújtott.

- Örvendek! - biccentett a lány és egy kicsit felemelkedett a székről. Tovább nem beszéltek, nézték a filmet.

Vágó Géza ebben a beszédnélküli filmnézésben arra gondolt, eddig ment minden simán, nincs semmi baj. Csak így tovább.

A lány szólalt meg elsőnek:

- Akkor bemutatkoztunk!

- Igen.

- Miért ilyen zavart?

- Annak látszom?

- Olyan biztosan jött ide, most meg hallgat.

- Beszéljek?

- Igen.

- Miről?

- Amiről csak akar.

- Mégis?

- Mindegy. Nem számit.

Vágó Géza gondolkozott. Semmi nem jutott az eszébe.

- Szép időnk van! - mondta hirtelen.

- Hülye! - szólt vissza a lány, de ebben a goromba dorgálásban mégis annyi kedvesség bujkált.

- Nem jó? - kérdezte.

- Ilyen szöveggel el is mehet - mondta a lány. - Most azonnal!

- Ne haragudjon, egy kicsit zavarba vagyok.

- Pedig nem látszik.

- Nem akartam megbántani.

- Számit az magának?

- Sokat.

A lány ránézett.

- Udvarolni akar? - kérdezte.

- Lehet - mondta Vágó Géza bátortalanul és a lány arcát, nézte. Szerette volna leolvasni ebben a félhomályban érzéseit, reagálását.

A lány arca nyugodt volt, mosolya kedves. Haragot, felháborodást nem talált rajta.

- Nem biztos benne? - kérdezte Vágó Gézától.

- De igen!

- Akkor mit vacillál? - mondta a lány és közömbös arccal tovább, nézte a filmet.

Vágó Géza gondolkozott, nem akarta most elrontani ezt a helyzetet.

- Ne legyen ilyen mérges - próbálta vigasztalni. – Tényleg nem akartam megbántani, csak vicceltem.

- Nem volt sikeres.

- Rendbe hozom.

- Mivel? - mosolygott a lány lenézően.

- Magával maradok.

- Nem is beképzelt - csóválta a fejét és nevetve nézte Vágó Géza rámenős arckifejezését.

Vágó Géza hallgatott. „- Most mit tegyek?” - tette fel a kérdést sürgetően. Nem akart elmenni, mert a lány valóban tetszett. Különösen érdekesnek és szépnek találta így profilból. A lánynak hosszú szempillája volt. A száj felső sarkában apró gödröcskékkel, amely olyan érdekesnek és huncutnak tüntette fel arcát.

A lány észrevette Vágó Géza kíváncsi tekintetét, és neki szegezte a kérdést: - Nem nézi a filmet?

- Nem.

- Határozott fiú maga! - mondta a lány. Szünetet tartott, aztán megkérdezte: - Mit néz?

- Magát - válaszolta egyszerűen.

- Ezért jött?

- Csak.

- Mindig ilyen tudatos.

- Iparkodom.

- Mivel foglalkozik?

- Dolgozom.

- Érdekes, én is - kacagott a lány.

- Hol?

- Külkeres vagyok.

- Közelebb?

- Dunai Vasmű - mondta a lány.

Tovább nézték a filmet. Megint szótlanul ültek. Vágó Géza csak a lányra gondolt. - Gabriella, Gabriella! - játszott gondolatban a nevével.

A nézőtéren fokozatosan kigyulladtak a lámpák. Észre sem vette a film végét, a történetére sem emlékezett. Számára csak a lány létezett.

A fényességben zavartan nézték egymást. Vágó Géza sután megkérdezte:

- Nem zavarom? - aztán eszébe jutott, hogy hasonlót már egyszer kérdezett, még az elején. A lány kedvesen mosolygott, Vágó Géza előre engedte. A kijáratnál összetorlódtak az emberek.

- Nem zavar - mondta a lány az utcán.

- Akkor sétáljunk - indítványozta.

- Rendben - szólt csendesen a lány és a Kossuth Lajos utcán elindultak az Erzsébet-híd irányába. A bámészkodók és sétálók között csak lassan haladtak és minduntalan távolra kerültek egymástól. Vágó Géza érezte ez így nem jó. Megpróbált a lány közvetlen közelébe maradni.

- Mivel kereskedik? - érdeklődött a lánytól.

- Vassal.

- Sejthettem volna. Szereti?

- A szakmámat? - kérdezte vissza a lány.

- Igen.

- Persze. Ezért tanultam.

- Nehéz volt?

- A tanulás nem. Inkább a nyelv.

- Angol, német?

- Német, Drezdában voltam, négy évig.

- Mit kell csinálni? Bővebben.

- Magát minden így érdekli? - tért ki hirtelen egy újabb kérdéssel.

Vágó Géza mosolyogva nézte a lányt. Egyre jobban tetszett.

- Ritkán találkozom ilyen csinos kereskedővel - mondta, majd hozzá tette. - Legalább kikérdezem.

- Köszönöm a bókot!

- Szívesen.

Hirtelen elhallgattak, a sétálók csoportja megtorpant, a mellékutcából autók hajtottak ki, majd tovább mentek.

- Maga tanul? - kérdezte a lány.

Vágó Géza kicsit zavart lett. Mit mondjon most a lánynak? Ezek a veszélyes zónák. Az igazat, azon nem lehet elcsúszni, az mindig természetes - gondolta.

- Várjon, kitalálom - szólt a lány és figyelmeztetőül felemelte a kezét. Úgy tett, mintha gondolkozna. - Egyetem..., esti tagozat ... Vegyész!

Vágó Géza nagyot nyelt. Már mindegy, benne volt.

- Nyert! - hebegte zavartan.

- Nem nehéz, munka mellett? - érdeklődött a lány.

- Az elején, aztán belejön az ember.

- Most én is jelentkezem - mondta a lány.

- Egyetemre?

- Igen, jogra. Pécsre.

- Felvételizett?

- Még nem.

- Készült?

- Apa elintézi.

- Így könnyű.

- Ő, mindig segít - magyarázta a lány.

Vágó Géza arra gondolt, ki lehet a papa, aki csak úgy elintézi? Biztosan egy fejes gyereke, vagy a lány túloz.

- Miért jelentkezett?

- Szeretném a szakmát teljesen elsajátítani - mondta a lány. - Aztán ha lehet, külföldre járni. Ehhez a nyelv, meg a jog, szükséges.

- Külföldre? - vágott közbe Vágó Géza.

- Igen. Miért csodálkozik ezen?

- A férje? - tette fel a kérdést hirtelen, amely őt is meglepte, ezért zavartan várt. Először naivnak vélte, aztán ahogy a lány késett a válasszal, úgy erősödött benne, az asszony szerepének lehetősége.

- Ő már nem számit - mondta közömbösen a lány.

Vágó Géza meglepődött ezen. Más szemmel nézte, ettől a pillanattól. Mindjárt vonzóbbnak vélte, érettebbnek, pedig ezekben a másodpercekben nem változott semmi.

- Nem szól bele? - kérdezte a lánytól aggodalmasan.

- Az életembe?

- Inkább a terveibe.

- Önálló akarok lenni! - jelentette ki a lány és megállt a Petőfi Sándor utca sarkánál. A lámpa pirosat mutatott. - Tudja, négy év Németországban, az hosszú idő. Előtte mentem még férjhez.

Sárgára váltott a lámpa. A lány folytatta:

- Aztán csak nyaranta találkoztunk.

- Mint két idegen.

- Igen.

A lámpa zöldre ugrott.

- Aztán vége lett - mondta Vágó Géza. - És most?

- Jobb így!

- Egyedül?

- Nem mindig. Azért kell, hogy legyen mellettünk valaki.

A tömeg megindult, Vágó Géza és a lány sodortatva úszott az emberek áradatában. A Jégbüfénél fagylaltot vettek, tölcséreset. Sétálva nyalták a Kígyó utcában.

- Az egyetem öt év - szólalt meg Vágó Géza és nézte a lányt.

- Tudom - helyeselt és nevetve állta tekintetét.

- Hosszú lesz.

- Vállaltam.

- Huszonnyolc éves korában...

- Honnan tudja? - kérdezte meglepetten.

- Gondolom.

- Biztos ebben?

- Igen.

Hirtelen furcsának tűnt, hogy ilyen egyszerűen kitalálta a lány életkorát, aki nem szólt semmit, csak ment Vágó Géza mellett. „- Talán másról kell beszélni?” - gondolta, majd megkérdezte a lánytól:

- Hol lakik?

- Albérletben.

- Mindig ott?

- Nem.

- Más férfi?

- Van és kell! - mondta határozottan a lány.

- Gyerekek?

- Az nem, egyelőre. Majd az egyetem után.

- Nem késő?

- Miért?

- Abban a korban másnak iskolás gyereke van.

- Nekem is lesz.

- Hány?

- Három.

- Nem értem.

- Mit?

- Egyetem, munka, három gyerek, külföld?

- Pedig egyszerű.

- Nem gondolta komolyan.

- Minden vágyam ez! - mondta a lány.

Vágó Géza arra gondolt, ezekben a tervekben mennyi lehet a reális elképzelés, a megvalósítható, vagy csak a lány beszél, felgyülemlett álmairól?

Hirtelen a Vörösmarty térre értek.

- Ilyen célratörő? - kérdezte a lánytól.

- Csak így lehet élni! - válaszolta a kérdésre.

- Ez azonban sok.

- Van erőm.

- Akkor nincs baj.

A Duna parton a szél könnyedén csapta meg bőrüket. Vágó Géza szomjazott. Egy korsó hideg sör, az most jót tenne - gondolta. A Duna Korzó teraszára ültek le. A pincér azonnal odajött.

- Parancsolnak? - kérdezte.

Vágó Géza szerette volna a játékot tovább játszani. Érdekesnek érezte, aztán arra gondolt, nem is ismeri ezt a lányt, talán holnap észre sem veszik majd egymást. Miért ne legyen ez egy jó „balhé” számára. Csak nem tudta eldönteni, mi a „balhé” ebben a játékban, mert a lány szép volt és tetszett Vágó Gézának.

Hirtelen eszébe jutott: „- Gabriellával megjelennék ott a téren. A srácoknak leesne az álluk. A fene enné meg őket, meg a sárga irigység”. Mosolygott, tetszett ez a kis kalandozás.

A pincér még mindig ott állt. A hosszú szünet miatt zavartan nézett és újból megkérdezte:

- Parancsolnak? - de a kérdés már keményebben hangzott.

Vágó Géza kissé riadtan fordult a lányhoz.

- Gabriella, mit kérhetek?

- Nem is tudom - mondta a lány.

- Kávét? Rövidet?

- Whiskyt, ha szabad?

- Természetesen. Két whiskyt! - adta meg a rendelést és könnyednek akart látszani.

- Jeget? - kérdezte a pincér.

- Igen! - intett a fejével.

A lány a táskájában kutatott, tükröt vett elő, hosszan nézte az arcát. Vágó Géza, minden mozdulatát rögzíteni akarta emlékezetében.- Szerette volna megőrizni ezeknek a pillanatoknak a varázsát. A lány olyan bájos, finom mozdulatokkal szépítkezett, hogy Vágó Gézának valami fojtogatta a torkát. Többször érezte, zavarba kerül előtte. „- Mi lesz, ha megtudja majd az igazságot? Akkor vége mindennek! Nevetséges az egész játék. Jobb lenne felállni és egyszerűen elmenni innen. Tényleg azt kellene tennem!” - mondta önmagának.

A pincér letette az italokat és mellé, mindjárt a számlát is.

- Mennyi? - kérdezte a pincértől közömbösen, úgy félvállról. Ezt magára erőltette, lássa a lány, nála a pénz nem számit.

- Száznyolcvan! - válaszolta a pincér.

Vágó Géza elővette pénztárcáját, kihúzott belőle háromszáz forintot. Közben arra gondolt, ebből az összegből a Marosi kocsmájában húsz korsó sört ihatnának. A földön fetrengnének a piától.

Hanyag eleganciával ejtette az asztalra és csak annyit mondott:

- Köszönöm, a többi a magáé! - aztán felemelte a poharat és a lányra nézett: - Egészségére!

- Egészségére! - mondta a lány és szemük találkozott.

A lány észrevette zavarát, talán a játék irányítását is át akarja venni tőle. Ebből nem engedhet, nem teszi nevetségessé magát előtte - gondolta. „- Tulajdonképpen mit képzel ez a lány magáról? Szépnek, szép, az biztos. Az alakja olyan, hogy formázni sem lehetne különbet. Erre vág fel? Megmutatom neki, hogy az igazi férfiak a negyedben teremnek!” - és büszke volt arra, hogy ott született.

Hirtelen megkérdezte a lánytól:

- A tapasztalatokat levonta?

- Miből? - kérdezte és most a zavartság a lány szavaiból érződött.

- A házasságából?

- Egy életre.

- Többé soha?

- Nem hiszem - nevetett a lány.

- És a három gyerek? - csodálkozott Vágó Géza.

- Ez egyszerű! - mondta a lány.

- Könnyelmű is! - figyelmeztette.

- Lehet.

- Vagy felelőtlenség.

- És akik elváltak? - kérdezte komolyan a lány. - Az asszonynak kell nevelni a gyerekeket!

- Az más.

- Miért?

- Ott rákényszerültek, nincs más megoldás - mondta Vágó Géza. - Maga előkészít mindent, vagy talán még az apák is különbözők lesznek?

A lány gyűlölködve tekintett Vágó Gézára, majd szó nélkül felállt és kiment az útra a teraszról.

Vágó Géza döbbenten nézett utána, hirtelen nem tudta mit tegyen. Hagyja így elmenni, vagy rohanjon utána?

Lement a sétányra. A lány már a Lánchídnál járt. Lassan, sétálva nézelődött. Vágó Géza úgy érezte, azért még várja. Utolérte, szótlanul gyalogoltak egymás mellett, át a hídon. A lány egyszer sem nézett rá, csak ment. Kínosnak találta hallgatását, bánta azokat az „apákat", de ő akarta, hogy ezt mondja.

- Kérdezhetek? - nyögte zavartan.

A lány, csodálkozó arccal nézett Vágó Gézára.

- Tiltottam?

- Nem.

- Akkor nyugodtan.

- Vallásos?

- Nem.

- Miért hordja ezt a keresztet? - és a lány nyakához mutatott. Nem válaszolt azonnal, úgy tűnt, mintha gondolkodna.

- Csak! - mondta röviden.

- Úgy nem lehet - magyarázta.

- Tetszik? - kérdezte a lány.

- Nincs rajta semmi különös - mondta Vágó Géza. - Egy kereszt.

- Zavarja?

- Nem.

- Levehetem.

- Felesleges, már mindegy - jegyezte meg halkan.

A lány megállt és szembe fordult Vágó Gézával. A várba vezető lépcsősor közepén álltak. A házak felett kibontakozott a Duna szürke szalagja, mögötte a délutáni város. A meleg napfénytől a házak elvesztették élénk színeiket.

- Nagyon furcsa ember maga! - mondta a lány.

Vágó Géza meglepődött ezen.

- Téved - szólt halkan.

- Csak a megszokottat, a hagyományosat tudja elviselni - mondta a lány. - Talán nincs fantáziája - tette még hozzá és lassan tovább ment.

Követte, de egy kicsit lemaradt a lánytól.

- Nem szeretem a zavaró körülményeket - magyarázta.

- Csak ami tiszta?

- Mindig rendezetten szerettem élni - mondta és hirtelen eszébe jutott az apja, a nagymama, az egész díszes család. Itt szövegel, ezzel a lánnyal, otthon, pedig nem képes lerendezni a saját életét sem. Sok a duma, cselekvés meg semmi! Ha ez a lány, most a gondolataiba látna, akkor szégyenében elbujdoshatna.

- Az egyszerű élet, unalmas - szólt a lány.

- Ezért kell takarítani?

- Biztosan.

- Nem mondta ezt meggyőződéssel.

- Szerettem volna! - mondta a lány.

Vágó Géza mosolygott, de nem szólt. „- Egyszer jönnél csak el velem a térre!” - gondolta és nézte a lány arcát. „- Megtudnád, hogyan zajlik nálunk az egyszerűnek kikiáltott élet. És hol van benne unalom? Mindennapra van valamilyen meglepetés. Ha nincs, akkor csinálunk, egyszerű ez nálunk.”

Érezte ebben a fellengzősségben tehetetlenségét. Aztán mérges lett, mert még itt sem szabadulhat meg az ember, attól a nyomasztó családtól. Ezt az egyetlen szabad délutánját is elrontják, a csupasz említésükkel. Mert már olyanok, hogy mindenbe belevették magukat. A bőre alatt, a sejtjeiben is a folytonos veszekedésük légköre raktározódott el. Ennek talán, ebben a büdös életben, sohasem lesz vége!

Jó lenne elszökni egy ilyen lánnyal, valahová messzire, a hegyekbe, más országba, egy szigetre - gondolta. Vagy egyszerűen a város túlsó szélére, hogy ne lássa őket, esetleg egy évben egyszer, azt még, kibírná valahogy.

A lépcső tetején álltak. Nézték a várost, a házak felett úszó, kékes párásságot, amelyben elvesztek a távoli házak karcsú ívei.

Eltérő boldogság

A lány mosolygott, Vágó Géza szíve, pedig úgy kalimpált, mint egy gőzkalapács. Érezte, rögtön kiugrik helyéből, még a levegő is kevés volt számára.

- Szép vagy! - mondta a lánynak és újból megálltak.

- Ne mondd? - csodálkozott.

- Megkedveltelek! - hebegte Vágó Géza zavartan és mindkét kezével maga felé, fordította a lányt.

- Menjek hozzád feleségül? - kérdezte kedélyeskedve, a hangulathoz nem illő hangsúllyal.

Vágó Gézát zavarta a lány fölényeskedése. Akarta, kívánta, legszívesebben leteperné, mert kell! A téri lányoknál, nem kell annyi szöveg. Nem is szeretik az olyan srácokat. Úgy vannak vele, ha egyszer az a férfi rászánta magát és nekik is tetszik, akkor minek annyit pofázni, oda kell tenni és kész. Arra gondolt, eltöltött egy délutánt ezzel a lánnyal és még a közelébe sem engedi. Miért akarja megjátszani előtte a szűzlányt, nincs annak semmi értelme. Érezhette, hogy kedveli, ezért is maradt vele. Ha neki nem volt jó, akkor miért most kiabál, ment volna el még a kezdetén, de biztosan őt is ette e fene. Eszébe jutott, ezzel talán mindent elrontana. „- Nem, ezt azért mégsem!” Több ez a lány számára, mint gondolná. Jó lenne máskor is találkozni vele, mert ez a szombat délután, nem olyan, mint az eddigiek. Valami különlegesség vibrált benne, de erre a különlegességre, nem tudott rájönni.

- Elvennél? - kérdezte a lány.

- Lehet - mondta Vágó Géza. Igaz, szívesebben mondana igent, most mégis túlzásnak találta.

- Nem korai még?

- Nem.

- Hat órai ismeretség után?

- Úgy hiszem - bizonytalankodott Vágó Géza és szerette volna megcsókolni a lányt, de az hátrább lépett. A sikertelenség miatt zavart lett. A lány kihasználta pillanatnyi fölényét.

- Ki vagy te? - kérdezte.

- Egy ember, de nem mindegy az?

- Egyszerűen, éljek veled? Te sem gondoltad ezt komolyan.

- Miért?

- Nem bírod már? - kérdezte a lány gúnyosan.

- Őrült vagy!

- Mind ezt akarja - folytatta és arca komoly kifejezést öltött.

- Te, pedig gyereket.

- Apának jelentkezel?

- Ha nincs ellene kifogásod - mondta Vágó Géza és kezdte bosszantani a lány fölényeskedése.

- Azt én választom meg - szögezte le.

- Ezek szerint engem nem?

- Egy délután még nem alap erre.

- Lehetne.

- Szereted a szép befejezést?

- Te sem ellenkeznél.

- Nem akarok lefeküdni veled! - mondta határozottan.

- Miért? - kérdezte Vágó Géza.

- Nem ismerlek. A neved sem tudom - mondta a lány.

- Vágó Géza! - mutatkozott be újból. - Az igazi Vágó Géza!

- Tovább!

- Dolgozom. Nem járok egyetemre. Huszonöt éves vagyok. Egy bőrgyárban művezető. Nincs saját lakásom, csak egy ágyam, anyáméknál. Apám rokkant, leszázalékolt nyugdíjas, részeges, a veszekedések nálunk mindennaposak. A nagymama is iszik - szünetet tartott. - Elég? Vagy mondjak még mást? - kérdezte a lánytól gúnyosan és keményen.

- Akkor miért mondtál mást?

- Lehet, hogy te is elhallgattál valamit.

- Semmit.

- Egy-két részletet.

- Félrevezettél.

- Játszottam egy kicsit - magyarázta a lánynak.

- Velem nem lehet.

- Ne legyél olyan szigorú.

- Már a kezdetnél? Mi lesz később?

- Többet nem! - nyugtatta a lányt, de minden hiába.

- Nem hiszek neked - mondta a lépcső alján, majd elindultak egymás mellett a legközelebbi buszmegállóhoz.

- Ahogy akarod - szólt halkan és zsebre tette a kezét.

- Akkor itt elválunk - magyarázta a lány.

Vágó Gézának hirtelen rossz kedve lett. Jól indult ez a délután, aztán mégsem úgy végződött, ahogy akarta.

- Többet nem látlak?

- Minek?

- Beszélgetünk még.

Az autóbusz most ért a megállóhoz, csikorogva fékezett.

- És játszunk... - mondta a lány és szaladni kezdett. - Majd máskor, jó? - szólt vissza távolról és fellépett a peronra.

Vágó Géza döbbenten állt, nem értette a lány gyors elhatározását. Képtelennek érezte, hogy cselekedjen valamit.

- Szia! - kiáltott a lány és becsukódott az ajtó mögötte.

Az autóbusz kipufogója élesen ropogott. Vágó Géza csak nézte a távolodó kék járművet és nem tudta, mit tegyen.

Késő éjjel érkezett a térre, amely olyan kihalt volt és szomorú, mint az őszi temető. Vágó Géza bosszankodott, a sikertelen délután miatt, Gabriella fölényességére, távozására nem talált megnyugtató magyarázatot.

A lány, ahogy jött, úgy el is tűnt. Nem maradt utána semmi. Ilyen az ő szerencséje. Egyszer akart elszakadni, ettől a környezettől más úton, de valami nem engedi. Visszahúzza minden szállal. Fáradtan leült egy padra, és bamba közömbösséggel nézte az égen, fényesen ragyogó csillagokat.

Apró léptek zajára lett figyelmes. Női alak rajzolódott ki előtte. Meglepődött, nem ismerte fel. Aztán csak ott állt a barna hajú, szép mellű Mari.

- Te vagy Géza? - kérdezte kissé meglepetten.

- Én - mondta halkan és felnézett Marira.

- Mit csinálsz itt?

- Ülök, üldögélek.

- Egyedül?

- Igen.

- Leülhetek?

- Felőlem maradhatsz.

Mari leült a padra, Vágó Géza mellé. Nézte a fiút, nem szólt sokáig, némán várakoztak, ültek és hallgattak. Vágó Géza cigarettára gyújtott, de a lányt nem kínálta meg.

- Adhatsz nekem is - vette oda félvállról a lány.

Lassú mozdulattal nyújtotta a dobozt, majd tüzet adott az égő cigarettáról.

- Rosszkedvű vagy - jegyezte meg a lány, egy kis szünet után.

- Minek örüljek? - kérdezett vissza Vágó Géza és arra gondolt, miért is jött erre ez a lány? Sokkal jobb lenne most egyedül, legalább elrendezné magában a délután történteket.

A lány csak nevetett.

- Nekem! - és csillogó szemekkel nézett a fiúra.

- Ne nézz így rám! - szólt erélyesen.

- Szeretlek! - mondta a lány.

- Részeg vagy - vágott vissza Vágó Géza.

- Nem ittam.

- Ne beszélj hülyeségeket.

A lány változatlanul nevetett, közben kihúzta magát. Mellei csodálatosan domborodtak a barna pulóver alatt.

- Őrült vagyok, őrült, mert téged akarlak, nem érzed? - kérdezte és közelebb ült. - Miért várlak, miért járok utánad? Mit gondolsz?

- Késő van... - próbálkozott mással Vágó Géza, de nem vette le szemét a lány melléről.

- Az lehet - kesergett csendesen Mari. - Elszúrtam az életemet, mert szerettem egy srácot, az dobott és mindennek vége szakadt ... - hosszú szünetet tartott, kereste a szavakat. - És most mi van? Egy nagy semmi! Egy nagy rakás szar!

Elhallgatott, lassú mozdulattal szívta cigarettáját, aztán hirtelen elpöckölte. - Mi lett belőlem? - tette fel a kérdést és szembe fordult Vágó Gézával. - Egy kurva ...

- Ne beszéljünk erről! - próbálta elhessegetni a megkezdett fonalat.

- Igen? Ne beszéljünk erről? - fakadt ki Mari és felállt. - Itt csak hallgatni lehet, csak egy a fontos, ha telítve vagy, akkor gyerünk, elkapjuk a Marit, aztán ürítünk. Erre jó vagyok mindenkinek - nyögte a lány felindultan.

- Nem - próbálta vigasztalni.

- De igen!

- Miért vitatkozol?

- Ilyen a kedvem.

- Gyere menjünk - indítványozta Vágó Géza. - Elkísérlek - mondta és felállt.

- Kedves vagy, nagyon kedves... - gúnyolódott a lány és megbabonázott szemmel nézte a fiú kemény arcát. Álltak egymással szembe, a kihalt tér egyik padja előtt. Csend áramlott minden felől. Vágó Géza hallotta a lány gyors lélegzését, érezte, csak a kezét kell kinyújtania, és máris eléri.

Nem akart elmenni innen. Az egészet csak tiltakozása mondatta vele. Hirtelen összekeveredett benne a világ. Az a másik lány, aki elfutott az életéből, olyan egyszerűen, ahogy jött. A magányossága elviselhetetlenné vált és most ide sodródott elébe ez a másik lány, akit legszívesebben elküldene. Nem akarja még súlyosbítani helyzetét, de itt áll előtte, szinte felkínálja magát.

Ahogy nézte Mari szemét, úgy gyűlt benne a keserűség, az indulat és a vágy. Szerencsétlennek érezte helyzetét, legalább olyan szerencsétlennek, mint a lányét. Tekintetük egybe fonódott, csak nézték egymást szótlanul. A távolság egyre rövidült közöttük. Mindkét kezével megfogta a lány vállát, lassan magához húzta. Szíve egyre hevesebben vert, a levegőt is nagyobb szippantásokkal vette. A lány karjaival a nyakába csimpaszkodott. Érezte, amint Mari mellei neki nyomódtak mellkasának. Szájával kereste a lány száját, amelyet egyből megtalált. Nedves, forró nyelvét az övével fonta egybe. Jobb kezével először a blúza alatt a mellét fogta meg. Nem volt rajta melltartó, egész tenyerét kitöltötte, aztán a csípőjére, fenekére, kemény combjára siklott a keze. Figyelme ugyan megoszlott, de szinte egyszerre érezte a lány forró száját, testének formás keménységét. A keze tovább mozdult, a lány szoknyáját araszolva húzta egyre feljebb. Amint elérte és érzékelte a test melegét, ezer nyíl vágott beléje. Még szorosabban húzta magához a lányt. Vékony bugyija alá csúsztatta újait, amelyek lassan elérték testének legforróbb pontját és a következő mozdulat már...

Vágó Géza sohasem akarta addig elhinni, még maga meg nem győződött róla, hogy a boldogság sokszor, így járkál körülöttünk, és megszerzése milyen egyszerű, egy csendes estében, egy ligeti padon.

Egy kis kitérő

A srácok csütörtökön délután találkoztak újból a téren. Három óra is elmúlt, amikor négyen már ott ültek, a játszótér felöli oldalon, csak Ibári késett.

- Azt mondta jön!

- Biztos itt lesz - nyugtatta a többieket Temesi.

- Kocsit is ígért? - akadékoskodott Gedó.

- Ha lehet, hoz egyet - magyarázta Kapás. - Valami hasonlót, mint a múltkor.

- Csak ne hajtson olyan vadul - aggodalmaskodott Vágó Géza.

- Be voltál sza ...

- ... Szorulva! - egészítette ki Kapás, Temesit. - Közénk!

Nevettek, jókedvűen. Aztán hirtelen, egy dallamkürtös kocsi fordult a térre, a Megyeri út felől.

Ibári nyomta a kürtöt, harsogott, mint egy vidám, cirkuszos autó szirénája.

Csikorgó fékezéssel megállt a srácok előtt.

- Szevasztok! - kiabálta Ibári.

A bordó színű Alfa Rómeó, csillogott a délutáni napfényben. Látszott rajta, hogy a tulaj kérésére, mindent megjavítottak rajta, még ki is „glancolták", legalább lássa a gazdája, tényleg mindent beleadtak, kézbe vették a masinát. Ibáriból is jó üzletember vált öt év alatt, amióta annál a maszek autószerelőnél dolgozott.

Mindig vonzódott a gépekhez, a mozgáshoz, meg a sebességhez. Hosszú időn keresztül, azonban nem tudta eldönteni, mihez kezd majd később, ha leérettségizik. Az anyja azt akarta, vegyészmérnök legyen. Ebben volt egy olyan meggondolás is, így legalább az ő régi vágyát valósítaná meg, ha már neki, annak idején nem sikerült. Kényszerből most már be kellett érnie azzal, hogy laboráns lett a Chinoinban, legalább a fia vigye valamire.

Egyedüli gyerek, ő volt a család szemefénye. Mindig a kedvébe jártak, az apja sem tiltakozott az anyja rajongása miatt. Talán azért, mert sokszor magával vitte, még kisebb korában Csepelre. Szombatonként, meg vasárnap az apja, egy régi ismerőséhez járt melózni. Egy géplakatoshoz, az is maszek volt, ötvenhat után kapta meg az engedélyét. Segédkezett a szakmájában, mert a faterja lakatos volt és az anyjával egy gyárban dolgozott. Ott ismerkedtek meg, még huszonnégy évvel ezelőtt, egy vidéki kirándulás során. Talán nem is kirándulás volt az, hanem valamilyen falujárás, beszélt erről az apja egy-két alkalommal.

Ezeken a csepeli délutánokon látta Ibári apja érdeklődését a gépek iránt, tetszett ez neki, aztán később sokat beszélgettek, ilyen szakmai kérdésekről. Az érettségi után Ibári Lajos azzal állt a szülei elé, hogy autószerelő lesz, az öreg számára ez nem volt így meglepetés, erre számított. Jobban tetszett ez a gyakorlatias foglalkozás, mint az üvegcsévék, meg lombikok feletti görnyedés.

Az öregek, az ő autó szerélősködésén összevesztek, napokon keresztül nem beszéltek. Sokára rendeződött a családi béke, talán véglegesen akkor, amikor az első fizetését hazavitte és leszámolta az anyjának.

Ibáriék a Megyeri út végén laktak, a maszek, pedig a Fóti úton dolgozott. Itt tanult és a vizsga után ott is maradt. A mester szerette, gyors keze miatt, meg mindig megbízható melót végzett.

Ibári kiszállt a kocsiból és oda jött a srácokhoz. Vágó Géza vette csak észre, a nőt az autóban.

- Ki az? - kérdezte kíváncsian.

- Új szerzemény - mondta büszkén Ibári.

Erre a többiek is odafigyeltek.

- Tied a kocsi? - kérdezte álmélkodva Gedó.

- Süket! - mondta Ibári.

- Nem a kocsi, a nő - kacagott fel Vágó Géza.

Erre mindannyian, egyszerre néztek a kocsi felé. A nő lehúzta az ablakot, mosolyogva integetett. Fekete haja, magas kontyba fésülve, arcának fehér bőre messzire elvilágított, mosolya kedves volt. Tetszett a többieknek is.

- Nem rossz! - mondta Temesi.

- Régi ismerős - magyarázta Ibári. - Abból a Zala megyei faluból való, ahonnan az öregem. A nagy faterékat ismeri.

- Akkor földid!

- Igen.

- Ez azért nem zavar?

- Persze, hogy nem - nevetett Ibári. - Most szabad, mert a férje katona.

- Mázlista! - magyarázta Kapás. - Kifogtad!

Ibári kissé csodálkozva, de félig magyarázólak széttárta karját, mintha azt akarná mondani: - Ez van!

- Mehetünk? - kérdezte hirtelen Gedó.

- Rendben - mondta Ibári és elindultak a kocsihoz.

Vágó Géza lemaradt a többiektől.

- Gyere! - kiáltott vissza Ibári.

- Nincs kedvem, meg hely sincs!

A többiek csodálkozva néztek körül, valóban hatan vannak a nővel együtt. Némán vártak, mit tegyenek. Vágó Géza nem mozdult, a többiek arra gondoltak, ezzel legalább döntött, marad.

- Ahogy akarod - szólalt meg Ibári.

- Majd jövünk! - nyugtatta Temesi.

- Rendben! Szevasztok! - kiáltotta Vágó Géza és nézte, ahogy beszálltak a kocsiba. Felzúgott a motor, Ibári megnyomta a dallamkürtöt, és amíg a kocsi kifutott a térről, háromszor végig játszotta.

Vágó Géza fülében sokáig ott csengett, ez a pár hang csacska variánsa, és most szomorú hangulata támadt.

Ott állt a téren. Nem tudta eldönteni, most mit tenne szívesen. Ilyenkor a tehetetlensége bosszantotta. Úgy döntött, először iszik egy korsó sört. Átvágott a téren, a kocsmában kért egy blokkot és kikérte az italt. Álldogált a pult előtt egy ideig. Az öreg Marosi megkérdezte, miért ilyen kedvetlen, de csak a vállát vonogatta, nem tudott mit felelni. Megitta a sört és azt tervezte másodszor, hogy hazamegy, átöltözik és felsétál az Áruházig. Visszament a térre, nézelődött, majd elindult haza. Már a játszótér felöli résznél tartott, amikor észrevette a fiatalasszonyt, akivel a múltkor ismerkedett meg a KÖZÉRT-ben.

Barna, rövid hajat viselt, majdnem fiús frizurát. Arcában, mozgékony szemében, nagyon sok kedvesség bujkált.

- Kezét csókolom! - köszönt a fiatalasszonynak. Húsz évesnek gondolta. Azt, hogy asszony, tudta, a múltkor megfigyelte ujján a széles gyűrűt.

- Jó napot! - köszönt vissza.

Vágó Géza egy pillanatra megállt, mintha folytatni akarná a beszélgetést, de nem szólt, csak nézte. Az asszony ott ült egy padon, olvasott.

- Mit csinál? - kérdezte és letette a könyvet.

- Semmit, sétálok - magyarázta Vágó Géza.

- A többiek?

- Elmentek autózni.

- És maga?

- Nem volt hely, így itt maradtam.

- Jöjjön, üljön le - invitálta a fiatalasszony. - Gondolom, nem siet, ha már egyedül maradt?

- Neeem! - nyögte egy kicsit akadozva, és helyet foglalt a padon.

Szótlanok maradtak, hosszú ideig csak ültek. Vágó Géza úgy érezte, zavarban van, ilyenkor sohasem találta a megfelelő szavakat, pedig annyi mindent szeretne kérdezni, ettől az ismeretlen asszonytól.

- Régen láttam - kezdte sután, akadozva.

- Szüleimnél voltam.

- Látogatóban?

- Igen - mondta lassan a fiatalasszony. - Így is mondhatjuk! - újabb szünetet tartott, majd folytatta: - Beteg voltam.

- Súlyos?

- Nem, dehogy - vágott közbe hirtelen, mintha már megbánta volna, hogy elkezdte az egészet.

- Valóban, sápadt - szólt kicsit tudálékosan és tetszett az asszony rövid haja, kedves mosolya.

- Most már jobb - mondta a fiatalasszony. - Az volt a baj, hogy sok vért vesztettem.

- Baleset?

- Nem.

- Akkor?

Nem válaszolt mindjárt, bánta is, hogy ennyire kíváncsi volt. Talán nem szabadna, kifaggatnia ezt az asszonyt. Igazán semmi köze hozzá.

Lassan Vágó Géza felé fordult. Tekintetében szomorúság és fájdalom bujkált. Ezt mindjárt észrevette.

- Megmondhatom, abortusz - mondta csendesen. - Rosszul sikerült, hamar felkeltem és bevérzett. Három hétig feküdtem a kórházban, aztán még pihentem egy kicsit otthon.

- Nem akarta?

- A gyereket?

- Igen.

- Akartuk, mind a ketten - szünetet tartott. - A férjem is - folytatta.

- Nem értem, miért kellett elvetetni? - csodálkozott.

- Albérletbe, nem! Egy ágyrajáró nem teheti - mondta szomorúan. - Három lánnyal lakom együtt, egy szobában.

- Ez borzalmas!

- Igen, és mégis sokan csinálják.

- A férje?

- Katona.

- Régen?

- Még egy éve van.

- Más megoldás nem volt?

- Mindent megpróbáltunk - jegyezte meg csendesen, aztán hirtelen szünet állt a beszélgetésbe.

Vágó Géza cigarettára gyújtott, megkínálta a fiatalasszonyt is, de az visszautasította. Ő nagy szippantásokkal szívta.

- Várni kellett volna - szólalt meg a fiatalasszony.

- Szülei?

- Nem szóltak - válaszolta. - Ti tudjátok, mondták, amikor hazamentem.

- Hol laknak?

- Vas megyében.

- Onnan jött Pestre?

- Igen, öt éve.

- Mit remélt?

- A városban?

- Egyszerűen otthagyott mindent?

A fiatalasszony gondolkozott.

- Nem volt más választás. A többiek is jöttek, aztán amikor hazalátogattak, elmondták élményeiket. Ma már tudom, szépítették a dolgokat. Tetszett, csábított a város, döntöttem és jöttem. A nehézségek után pedig, már nem volt visszaút. Szégyelltem volna megfutamodni, hazamenni.

- Megbánta?

- Nem, de nehéz.

- Férje?

- Behívták a házasságkötés után, egy hónappal.

- Talán, várni kellett volna.

- Lehet. De tudja, olyankor, nem gondol arra az ember.

-Vidékről jött ő is?

Nagy vállalkozás így nekivágni a világnak - mondta Vágó Géza és arra gondolt, hogy nálunk a gyárban is, sok ilyen ember dolgozik. Sohasem jutott eszébe, hogy ezeknek az embereknek a döntésén gondolkozzon. Egyet tudott, nekik volt erejük, hogy kiszakadjanak abból a szorításból, ami fojtogatta őket. Így kellene cselekednie, ez lenne a legjobb. Már olyan sokszor elhatározta magát, csak a tett, a befejezés hiányzik még most is...

- A többiek is ezt tették - magyarázta a fiatalasszony.

- Ezt választaná újból?

- Lehet - válaszolta a fiatalasszony. Hosszabb szünetet tartott, rendezte gondolatait. - Csak szépen! - fejezte be. - Több pénzt tennék félre. Így nagyon sokára jön össze annyi, hogy lakást szerezzünk. Tudja, kezdetben csábított a szórakozás, a tánc. Így van ez fiatalon. Ruha kellett, a pénz is kevés volt.

- És ketten?

- Ezért házasodtunk össze, csak a behívó, áthúzta a számításunkat.

- Pedig még sokat kell várni.

- Egyedül - mondta a fiatalasszony. - És egyedül, sokszor elviselhetetlen.

Ültek szótlanul, a játszótér kezdett elnéptelenedni, a szürkülettel a gyerekek is hazamentek.

- Nézze, azt az öregasszonyt! - mutatott a fiatalasszony a tér túlsó sarka felé.

- Látom - válaszolta Vágó Géza és undorodva nézte a nagymamát, amint hazafelé tántorgott.

- Részeg!

- Tudom.

- Ismeri? - kérdezte csodálkozva a fiatalasszony és Vágó Gézára nézett.

- Igen. A nagymamám.

- Szörnyű! - hebegte zavartan a fiatalasszony és felállt, kezébe vette a könyvet, indulni készült. - Ne haragudjon - mondta halkan. - Nem akartam megbántani.

- Nem történt semmi, ez majdnem mindennapos dolog - válaszolta lemondóan.

- Borzalmas lehet! - szólt utoljára. - Mennem kell, majd találkozunk. Viszontlátásra! - és kezet nyújtott.

Villanásnyi képek

Fizetési napon, a bérszámfejtésből, mindig Pöttyi hozta a műhelynek a borítékokat. Ilyenkor leálltak a melóval, legalább tizenöt-húsz percre. Vágó Géza az ajtóból figyelte az embereket és Pöttyit. Pöttyi fiatal, szőke lány volt, talán egy éve került a gyárba. Ritkán találkozott vele, legtöbbször csak fizetési napokon. Nem is jutott eszébe, néha egyszer-egyszer, de semmi különösebb jelentőséget nem tulajdonított a dolognak.

Már mindenki kiment a művezetői irodából, csak Vágó Géza állt az ajtóban.

- Maga maradt utoljára? - kérdezte Pöttyi és kinyitotta a jegyzéket.

- Így akartam! - mondta.

A lány egy kicsit meglepődött.

- Parancsoljon. Itt írja alá - és mutatta az ujjával.

Vágó Géza odaírta a nevét.

- Köszönöm! - tette még hozzá, összehajtogatta a jegyzéket és átadta a borítékot. - Ezzel készen is vagyunk.

- Siet? - kérdezte Pöttyitől.

A lány felállt, Vágó Géza szemébe nézett:

- Egy kicsit szusszan az ember. Reggel óta hordom szét a pénzt.

Nézte a lányt és megint csak nem jutott eszébe semmi. Nem tudta az okát megtalálni zavarának. Érdekes módon mindig csak ilyenkor fordult vele elő. Más férfiak nyomják a szöveget, szegény lányok teljesen megszédülnek, és olyanok lesznek, mint a kezes bárány, vagy a lökött liba. Ő nem tud ilyen lenni. Pedig már sokszor megpróbálta. Sután, csak annyit kérdezett:

- Szereti a munkáját?

- Igen, szívesen teszem - mondta Pöttyi.

- És otthon?

- Ott más. Segítek a mamának. Szeretek olvasni, meg a mozi érdekel még nagyon.

- A jó filmeket én is szeretem - mondta Vágó Géza.

- Sajnos ritkán van időm rá.

- Talán jobban kellene szervezni.

- Lehet.

- Sok mindenre futja.

- Nagyon sok időre lenne szükségem, olyan sokat akarok még pótolni. Most fiatalon, később úgy sem lesz ideje az embernek. A házasság, meg a gyerekek... - széttárta a karját.

- Nem biztos - Vágó Géza cáfolni akarta, de olyan vérszegény volt az érve, hogy maga sem hitt benne. - Erről egyszer bővebben kellene beszélgetnünk.

- Jó, majd egyszer - egyezett bele örömmel. - Most mennem kell. Viszontlátásra! - és kedvesen mosolygott.

Szép járással ment végig a műhelyen, hóna alatt a fizetési borítékok dobozával. Fehér köpenyét, amely engedelmesen simult testének formáihoz, meg szőke haját a piros szalaggal, sokáig nem felejtette el Vágó Géza.

A műhelyből többen megjegyezték:

- Figyeltelek! - mondta egy ősz hajú, alacsony szortírozó.

- Mikor?

- A fizetésnél.

- Csak bámultad a Pöttyikét! - szólt közbe egy fiatalabb, magas húsoló.

- Kiválasztja a legjobbat! - kacsintott az ősz hajú szortírozó.

- Van esze! - tette hozzá egy alacsony, köpcös ember, aki szürke atlétatrikót viselt.

- Meg ízlése! - helyeselt az ősz hajú.

- Formája is! - kacagott a fiatal húsoló.

Vágó Géza hirtelen mérges lett.

- Beszéltek itt össze-vissza - tört ki belőle az indulat. - Én maradtam utoljára és kész! Semmi egyéb.

A többiek nevettek. Most vette észre, mérge olaj volt a tűzre, de azért még hozzátette:

- Nem olyan lány ez!

- Na, na... - csóválta fejét az ősz hajú.

- Menjetek a fenébe! - kiáltott fel és elindult a szárítókhoz, az udvar végébe.

- Nem zörög a haraszt, ha... - csúfolódott az ősz hajú.

Hallotta a többiek kitörő nevetését, bosszantotta egy kicsit ez a szócsata. Mindig ilyennek, csak ezen jár az eszük, a fene a jó dolgukat!

A műhelybe csak a műszak végén ment vissza.

Először mérgelődött ezen az illetlen megjegyzéseken, később ő is csak nevetett rajta. Tudta, az irigység beszélt belőlük, nem akartak ők rosszat, egyáltalán.

Vágó Géza délután, munkavégeztével kiment a térre. A többiek már várták, csak Kapás Mihály hiányzott. A legutóbbi autózás volt a téma.

- Hogy szuperált a tragacs? - kérdezte a többieket.

- Az Ibárié?

- Persze.

- Jobban ment, mint a múltkori - mondta Gedó.

- A csaj, csak úgy kapaszkodott - nevetett Temesi.

- Milyen csaj? - kérdezte Vágó Géza. Hirtelen nem emlékezett senkire.

- Akit az Ibári hozott, az a fekete - magyarázta Temesi. - A földije.

- Emlékszem.

- Annak mutatta be - mondta Gedó.

- Az is volt, te nagyokos - hebegte Ibári és közelebb jött a többiekhez, mert közben egy képes újságot lapozgatott, amelynek hiányzott a címoldala.

- Unokatestvér! - tette még hozzá, teljesen feleslegesen.

- Nagynéni, unokahúg, keresztanya, satöbbi - csúfolódott emelt, magas hangon Temesi.

- Ezeknek semmit sem lehet mondani! - nyugtatta önmagát Ibári és legyintett. Kapás lihegve érkezett hozzájuk. Látszott rajta, hogy sietett, feldúlt volt valamiért.

- Hol jártál, hogy futni kellett?

- Itt a KÖZÉRT-ben.

- Kikergettek?

- Nem.

- Akkor mi van?

- Jöttök velem? - kérdezte izgatottan, válasz helyett.

- Minek? - kíváncsiskodott Ibári.

- Aki jön, tartsa fel a kezét! - mondta Kapás és nézte a többieket. Sorba feltartották a kezüket, csak Temesi ült továbbra is zsebre tett kézzel.

Minden szem kíváncsian Temesit nézte, majd Kapást. Várták a magyarázatot.

- Ez meghülyült! - mondta Kapás magyarázatképpen.

- Miért? - kérdezte Ibári.

- Figyeljetek! - mondta titokzatosan Kapás, aki a Fiumei utcában lakott. - A szépasszony megkért, most találkoztam vele a KÖZÉRT-ben - mondta és szünetet tartott, hogy legalább levegőt vegyen, a nagy izgalomban. - Szervezzem meg a költöztetését.

- Megyek! - kiáltott Temesi és magasra emelte mindkét karját.

Kitörő lelkesedésén a többiek nevettek.

Kapás örült, hogy őt bízta meg az asszony, ezzel a feladattal. Igaz, csak segédmunkás, de egy költözéshez nem kell egyéb, csak egy tragacs, meg erő. A bútorokat elviszik azzal a tragaccsal, van a házmesternek egy olyan kétkerekű, amellyel a salátát viszi tavasszal az újpesti piacra. Ott a Szilas patak partján bérelt, valamilyen földet és azon melózott egész nap, tavasztól őszig.

Apja is segített nem egyszer az öregnek, amikor korán reggel szolgálatba ment Rákosrendezőre. Ott volt váltókezelő, tizennyolc éve. Ilyenkor a segítségért salátát, vagy zöldhagymát adott az anyjának, aki egy OTP fiókban takarított esténként.

Négyen voltak testvérek. Két bátyja már nős, a legidősebb kamion sofőr. Keveset találkozott vele az utóbbi időben, állandóan külföldön csavarog. Ezt a farmernadrágot, ami most rajta van, ő hozta kintről. Már többször elpasszolhatta volna, de jobb így, mert legalább ezzel, felvághat. Nem a haverok előtt, mert ezeket már ez nem érdekli, talán Gedót egy kicsit. Inkább a gyáriaknál, van köztük egy-két suttyó, aki erre harap.

A másik bátyja csőszerelő a negyvenhármasoknál. Most akar melóhelyet cserélni, azt mondta a múltkor, átmegy a házgyáriakhoz, ott talán jobban fizetnek, mert a pénz, az kellene, szeretne kocsit venni. A lakás után már csak ez hiányzik.

Van még egy öccse, aki jelenleg katona. A postán melózott, azt mondta, ha leszerel, megszerzi az érettségit és elvégzi a postatisztit is.

Az jutott most az eszébe, hogy az asszony nem mondta hová fog költözni. Csak annyira emlékszik: - Nem sok az egész, mert új bútort veszek, az a kevés holmi, pedig egy-két kocsira ráfér. A többiek a részletekről faggatták. Nem tudott többet mondani. Talán öt-hat napon belül kell megcsinálni, egyik este. A kocsit ő megszerzi, aztán majd elviszik a cuccot.

A beszélgetést Kovács Tibi zavarta meg, ez az alkalmi munkából élő, iszákos alak, a haverjával, Tóth Ferivel. Tóth, villamos kalauz volt az ötvenötös járaton, most valamilyen tanfolyamra jár, mert: - Vezető leszek öregem, vezető, tíz év után - mondta mindig. - Villamos vezető!

- Gyertek velünk! - kérlelte a többieket Kovács Tibi.

- Hová?

- Ügetőre!

- Mindenki csak szervez - mondta Ibári.

- Öregem, olyan tippjeim vannak - bizonygatta Kovács Tibi.

- Mit képzelsz te? - kérdezte egy kicsit sértődötten és legalább hatszáz forintot, tolt az orra elé.

- A múltkori tippjeid sem értek semmit - mondta Temesi.

- Semmit? - hitetlenkedett Kovács Tibi.

- Nem nyertünk!

- Feri! - szólt az egyenruhásnak. - Mennyit nyertünk az én tippjeimmel? - és diadalmasan kihúzta magát, várva a hatást.

- Nyolcszázat, hármas befutóra! - mondta Tóth Feri és megigazította a zubbonyát.

- Az igen! - csettintett a nyelvével Kapás. - Az már valami.

- Most biztosra megyünk! - magyarázta tovább Kovács Tibi.

- De mi nem! - mondta halkan Ibári.

- Te sem jössz? - kérdezte Vágó Gézát.

- Nem, most nem!

- Ahogy akarjátok, de aztán semmi duma!

- Világos! - erősítette meg Temesi.

Kovács Tibi, a villamosvezető jelölttel tovább állt. Most talán a látványért akartak magukkal, tanukat vinni, a nyereség reményében, vagy, hogy a bukás után, legyen legalább egy ember, aki kér egy-egy korsó sört.

Már késő este volt, amikor egy vörös hajú nő, Kovács Tibit kereste. Olyan harminc éves lehetett.

- Nem látták?

- Volt itt, Tóth Ferivel.

- Hány órakor?

- Három óra körül.

- Megint kimentek?

- Igen! - válaszolta Temesi.

Az asszony állt egy darabig, gondolkodott, majd kért egy cigarettát. Rágyújtott és színlelt felháborodással, beszélni kezdett:

- A franc ütne, abba a görbe lábaiba. Csak megy állandóan. A fene se tudja, milyen vére van ennek az embernek?

- Nyugtalan - mondta halkan Gedó.

- Az. Már akkor az volt, amikor megismertem. Én marha! - kiáltott fel. - Hová tettem az eszem, amikor hozzá mentem?

Nyugtalanul szívta cigarettáját, közben sétált a pad előtt, ahol a srácok ültek.

- Most is azt mondta, adjak neki ötszázat, vesz egy rendes zakót magának. Én marha, meg hittem neki. Persze újból hiszek, aztán erre fizetek rá.

Hosszabb szünetet tartott:

- Egy házban laktam vele. Mindig azt hittem, rendes ember. Először csak kerülgetett, nekem is tetszett, de udvarolni azt nem akart. Pedig én széplány voltam.

Újabb cigarettát kért, megnyújtotta és messzire fújta a füstöt, majd folytatta:

- Egyik este aztán felette a fene a szobámba. Engem szerettek abban a házban, mert én olyan rendes lány voltam, de ez a gané elcsábított.

- Nem rossz gyerek a Tibi! - nyugtatta Temesi.

Az asszony nem figyelt Temesire csak folytatta:

- Amikor terhes lettem, szalmiákot ittam. Innen vittem haza a gyárból - magyarázta és egy kis szünetet tartott. - Aztán beszart, az a pipogya alak és elvett feleségül. Ha most szól valamit, szétverem a pofáját. Csak jönne! - fenyegetőleg emelte fel a kezét.

- Szórakozik egy kicsit! - mondta Temesi.

- Persze. Azt teszi, csak szórakozik. Neki az élet, egy nagy majális. Csak pénze ne legyen sohasem! - szögezte le és eltaposta a cigaretta végét. - A lóversenypályából parkot kellene csinálni, vagy sóska földet, jobban járnának vele - tette hozzá és köszönés nélkül elindult a kocsma irányába.

A srácok hallották, amint távozóban hangosan beszélt:

- Én marha, hová tettem az eszemet, amikor megláttam...

- és hangja elveszett a távolság miatt.

Menekülés

Talán egy hét telt el, amikor Vágó Gézát húga, a gyár kapujában várta. Különösen nem akart sietni, a fürdést is komótosan végezte. A meleg víz felfrissítette egy kicsit. Felöltözött és lesétált a portára. Az öreg megnézte a táskáját, beidegzett hangon viszontlátással búcsúzott. Könnyedén lépett az utcára.

- Szia Éva! - köszöntötte húgát, aki fehér, nyári ruhát viselt.

- Szevasz! - köszönt vissza a lány szomorúan és keményen.

- Csak nincs valami baj?

- Gyere gyorsan! - mondta izgatottan.

- Mi történt? - kérdezett tovább.

Hirtelen nyugtalanság fogta el, rosszat sejtett Éva megjelenéséből és ijedt arckifejezéséből.

- Apa, meg az az ember - hebegte zavartan - összevesztek.

- Összeverekedtek?

- Igen.

- Hogy került oda? Kicsoda az?

- A nagymama hozta.

- Minek?

- Nem tudjuk.

- Biztos ismerőse.

- Lehet - bizonytalankodott Éva. - De apa azt mondta, amikor hazajött, hogy ez nem kupleráj és a mama vigye a paliját a zöldbe.

- Részeg volt?

- Apa?

- Igen.

- Volt benne - mondta Éva. - Erre a nagymama nekiment apának, apa megütötte a mamit! - folytatta Éva és lassan, szipogva sírt. - Az az ember meg, nem nézte tétlenül ezt a veszekedést, mert a mami régi ismerőse. Többször is mondta: - Nem engedi, hogy bántsák, ő megvédi bárkitől, mert őt ide vendégségbe hívták.

- Apát elkapta? - kérdezte és titkon örült is egy kicsit, legalább így megleckéztetik a faterját.

- Erősebb volt mint apa. Három pofont kapott attól az embertől.

- Legalább hallgatni fog egy darabig!

Éva befejezte a szipogást, megtörölte az arcát.

- Ne sírjál! - nyugtatta húgát.

- Nem bírom ezt sokáig! - mondta Éva és elindultak.

Az úton szótlanul mentek egymás mellett. Vágó Géza arra gondolt, hogy az apja, nem ismer határt, ez az ember már teljesen eldurvult. Elveszítette egyszerűen, emberi magatartását. De mi lesz ennek a vége? Hová vezethet ez egyáltalán?

Nem talált erre megfelelő választ.

A lakásban feldúlt kép fogadta őket. A nagymama egy széken ült az asztalnál, anya a tűzhely mellett, apa a szobaajtóban egy sámlin. Ahogy megjelent Évával az ajtóban, anyja felkiáltott:

- Gyere fiam!

- Mi van itt? - kérdezte Vágó Géza, mintha semmiről, nem tudna egy szót sem.

- Semmi! - mondta az apja egyhangúan, és ült a sámlin, továbbra is mozdulatlanul.

Vágó Géza meglepődött, ahogy apjára nézett. Arca véres volt, a szemhéja felrepedt. Valószínű a pofonok egy kicsit elölről találták el.

- És a felfordulás? - kérdezte, ahogy körbe mutatott. - Mi ez? - kérdezte még egyszer, de nem szólt senki. - Válaszoljon valaki, a kutya úristenit! - kiáltotta. - Ilyenkor csak hallgatnak? Mi?

Az öreg lassan felállt, kezével nekitámaszkodott az ajtó tokjának.

- Ez a mi dolgunk - mondta halkan.

- Szeretné, ha nem szólnának bele - mondta az anyja. - Ez csak az ő dolga.

- Te csak ne pofázz! - mordult az anyjára.

- Apám! - kiáltott erre mérgesen Vágó Géza és tett egy lépést előre.

- Az kellene, ütni, mint a répát! - magyarázta indulatosan az anyja, Nusi néni.

- Részeges disznó! - mondta a nagymama.

- Maga hallgasson! - ordította az öreg Vágó és a méregtől, meg az évek hosszú során megivott bortól, bíbor vörössé vált a képe.

- Hatvan évesnek azt mondja kurva! - csóválta fejét Nusi néni.

- Semmi tisztesség nincs benne - magyarázta a nagymama.

- Elvetemült vadállat! - legyintett az anyja. - Egy roncs! - folytatta. - Egy szemét senki, nincs becsülete. Egy semmi! - fakadt sírva. - Megölöm magam! Megölöm magam! - kiáltotta rezignáltan.

- Csak öljed. Nem sajnál téged senki - kacagott fel az öreg.

- Fejezze be! - vágott közbe Vágó Géza és borzalmas haragot érzett az apja iránt. Most legszívesebben neki menne és ütné, verné. Térjen észre végre! Aztán hirtelen az jutott eszébe, mégiscsak az apja. Az apákat, pedig nem a gyerekek nevelik.

Éva bejött a konyhába, mert eddig a küszöbön állt.

- Itt senkitől nem tanul tisztességet az ember! - mondta határozottan.

- Így van! - mondta az öreg. - Nekem is ez a véleményem.

- Ki kíváncsi a te véleményedre? - kérdezte gúnyosan Nusi néni.

- Itt csak... - kereste a megfelelő szavakat, de nem találta, aztán nem fejezte be a mondatot. Beszédjéből ténylegesen érződött a félelem. - Itt mindenki megy a maga útján - folytatta. - Itt azt tesznek, amit akarnak. Ez meg ide hozza...

- mutatott a nagymamára.

- Te nyomorult! - mondta Nusi néni.

- Tíz év óta egy morgó roncs vagy! - szólt a nagymama.

- Öt év óta már tisztességesen meg sem kettyintettél! - szögezte le Nusi néni.

- Az kell nektek, mondtam az előbb is! - magyarázta az öreg cinikus nevetéssel. - Csak az a lényeg!

- Rohadt strici! - kiáltotta Nusi néni. - Dögölnél már meg!

- Csak élősködik itt a nyakunkon! - egészítette ki a nagymama.

- Nem visszük semmire!

- Itt fogunk megrohadni! - folytatta a nagymama.

- Ebben a koszban, ebben a nyomorban! - ordította az anyja. - Mert van egy rohadt uram, aki elissza az isten pénzét is - és tehetetlen dühében az asztalon álló vizeskancsót lecsapta a konyha kövezetére. Az apró szilánkok, csilingelve gurultak szét. A víz felverődött a falra és a konyhaszekrényre. Vágó Géza cipője is teleszaladt.

Az öreg felugrott, érezte elszabadult újból a pokol.

A nagymama nagyon mérges lett, valósággal belesápadt az arca. Sziszegve kiáltotta a fogai között:

- Megállj, nem éred meg a reggelt!

Nagyon rossz hangulatban érkezett a térre. Nem volt kedve semmihez. Legjobb lenne elmenni innen, messzire, ahol nem ismer senkit, mert ezt, képtelenség egyszerűen elviselni. Valóban, már annyiszor elhatározta, elmegy. Szakít ezzel a környezettel, talán nem is köti ide őt, olyan sok minden, mint azt gondolná. Talán lesz ereje, hogy végig csinálja.

Nem akart ilyen hangulatban senkivel sem találkozni, az egyedüllétre vágyott.

Sétált a téren, később minden cél nélkül lement az Izzóig. Arra gondolt, most már ténylegesen meg kell oldania, hogy elmegy otthonról. A saját életét akarja élni, még akkor is, ha a jelenlegiben van megszokás, meg kényelem, de legalább nem kell tűrnie, ezeket az állandó veszekedéseket.

Kint a Váci úton, az egyik kocsmában ivott egy üvegsört, majd visszament a térre. Leült a játszótérnél, a megszokott helyre és várakozott. Olyan kihalt volt a tér, mint még soha. Azon gondolkozott, vajon mi történhetett az emberekkel?

Jó fél óra múlva megjelent Gitta. Alacsony, barna asszony volt. A mozitól jött, és amikor meglátta, felragyogott az arca.

- Magával akartam találkozni - mondta lelkesedve.

- Sikerült.

Valamit szeretett volna mondani, látta az arcán, keresi a szavakat.

- Mi baj van? - Előzte meg kérdésével Vágó Géza és nem jutott eszébe az asszony neve. Pedig a KÖZÉRT-nél, utólag bemutatkoztak egymásnak.

- Szeretném megkérni valamire - kezdte a beszédet, és arcát elöntötte a pír.

- Segítek, ha tudok.

- Van egy üres lakás - mondta. - Itt a Garai utcában.

- Oda akar költözni?

- Igen.

- Csak úgy egyszerűen?

- Persze. Erre akarom megkérni. Segítsen!

Vágó Géza megdöbbent az asszony bátorságán. Nézte rövidre nyírt haját, most vette észre, milyen érdekes alakú így az arca.

- Kié a lakás?

- Valami öreg suszteré.

- Az hol van?

- Meghalt.

- Mikor?

- Két napja!

- Teljes lakás?

- Nem, csak egy műhely!

- Tanácson volt?

- Minek?

- Így szokták.

- Fél?

- Nem!

- Akkor segít?

- Természetesen, csak ne legyen belőle baja.

- Mások is csináltak már ilyet.

Álltak szótlanul, Vágó Géza az asszonyt nézte. Kedves szomorúság bujkált szemében. Szerette volna megölelni, vigasztalni. Sokáig gondolkodott, most mit tegyen? Aztán eszébe jutott a fiatalasszony neve:
- Gitta!

Úgy döntöttek, még világosban megnézik a helyet. Az utcában nem találkoztak senkivel Egy magas, sárga ház után következett az a téglaház, amelynek az utcai részén volt a műhely. Kívülről szárnyas, barna ajtó, ugyan olyan színű ablakkal. A homályos üvegen keresztül benézhettek. A műhely üresen állt., a földön szétszórt újságpapírok, a sarokban egy rozoga vaskályha, szétdobált téglák. Az ajtón széles vaspánt, de karikában lemezből sajtolt, kék tetejű lakat lógott le. Nem lesz nehéz leverni.- gondolta Vágó Géza.

Aztán Gittát visszakísérte az albérlethez. Gitta összeszedte minden holmiját, két bőröndben elfért. Nehezen vitték, főleg a barna, nagy utazótáska volt súlyos.

Tizenegy óra lehetett mire a műhelyhez értek. Vágó Géza ügyesen leverte a lakatot, a vaspánt nagy csörömpöléssel zuhant a járdára. Ez nagyon megijesztette őket. Már teljesen megbánták az egészet. Gitta és Vágó Géza egymástól függetlenül, hirtelen arra gondoltak, legjobb lenne most egyszerűen elszaladni, de ezt nem vallották be egymásnak.

Bementek a műhelybe, a sötétség áthatolhatatlan volt, a bűz elviselhetetlen. Ablakot nyitottak, Gitta megpróbált rendet varázsolni, de sehogyan sem sikerült.

- Megbántam már - mondta szomorúan.

- Ez csak műhelynek jó - szólt közbe Vágó Géza.

- Igen.

- Mire számított?

- Ha sikerült itt maradni, később lakást is kaphatok.

Gitta leült a bőröndre. Vágó Géza mellé telepedett. Érezte, az asszony teste remeg. Átkarolta a vállát.

- Fél?

- Egy kicsit.

- Elmenjek?

- Nem. Maradjon.

Vágó Géza reggelig ott ült Gittával a dohos szagú műhelyben. Szemüket egy percre sem hunyták le. A hajnali világosság, más fényt adott ennek a rideg műhelynek. Azért barátságtalan maradt mindvégig. Ebből az egész éjszakából csak egy maradt meg számukra, az ölelkezésben telt idő izgalma. Vágó Géza reggel innen a Garai utcai műhelyből ment dolgozni. Fáradt volt egész délelőtt. Csak a fürdés frissítette fel egy kicsit. Izgult Gitta miatt, ezért elhatározta, hazafelé arra megy, megnézi.

A kocsmánál hallotta, hogy egy rövid hajú, fiatal barna asszony, az éjjel elfoglalta az öreg Csókás bácsi műhelyét, de a rendőrök reggel kilakoltatták.

Sajnálta Gittát, de hiába kereste mindenütt, nem találta. Csodálta bátorságát és tettét, ugyanakkor bosszankodott, hogy nem beszélte le erről a dologról, mert most már világosan látta, így kellett volna tennie. Igen, sokszor utólag okos az ember, persze ilyenkor, könnyű annak lenni!

A teret, a környező utcákat többször átkutatta, teljesen eredménytelenül. Már aggódni kezdett, amikor összefutott azzal a lánnyal, akivel Gitta lakott.

- Reggel sírva visszahozta a bőröndjét - mondta a lány. - Egy rendőr segített neki. Azt mondta, délben visszajön, de az óta nem látta senki a környéken.

- Köszönöm! - mondta szomorúan Vágó Géza a lánynak.

- Mindig mondtam neki, csak tisztességesen szabad mindent csinálni, de hát beszélhet az ember neki - legyintett.

- Van más ismerőse?

- Nincs, legalább is nem tudok róla.

- Akkor, majd csak előkerül - vigasztalta önmagát is.

Kifeszítve

Jóval sötétedés után ért haza. A villanyok bevilágították az egész udvart. Kintről, látta az öreg Vágót, az anyját, meg Évát. Ültek a konyhába és vitatkoztak. Nem volt az veszekedés, ezt már ismerte. Ez csak olyan emeltebb hangú perlekedés, vitatkozás volt.

Hiányolta a nagymamát, meg Lalit. - Biztosan nincsenek még itthon, aztán eszébe jutott, ha a nagymama mostanáig nem jött haza, akkor csak részegen lehet vele már találkozni. Mielőtt bement volna, hátul megkereste a vécét.

Visszafelé jövet zokogó sírásra lett figyelmes. Körülnézett, nem látott az udvaron senkit. A sírás tovább kísértett. Mozdulatlanul figyelt, aztán tisztán hallotta a szipogást, a sufnik irányából. Közelebb ment és ekkor lepődött meg igazán, mert a sírás az ő rekeszükből jött. Sejtette, mi történhetett.

Az ajtón nem volt lakat, csak kívülről dugtak a lakatpánt karikájába egy facöveket. Feltépte az ajtót, a nagymama ott kuporgott a farakás tövében és csendesen sírt.

- Hogy került ide? - kérdezte hirtelen. A nagymama nem válaszolt, csak sírt továbbra is, keservesen.

- Válaszoljon! - kérlelte nyomatékkal, de minden hiába.

Felsegítette, alig volt ereje, hogy állni tudjon. Átfogta derekát. Most érezte milyen sovány, csak csont és bőr. Persze az ital, neki sem használ.

Lassan vezette a lakáshoz.

- Megölöm! - mondta teljes gyűlölettel a nagymama.

- Jöjjön! - kérlelte, mert érezte, hogy elhagyja magát.

- Nem megyek! - vetette meg hirtelen a lábát.

- Jöjjön szépen. Segítek! - biztatta még.

Lassú, óvatos járással érték el a konyhaajtót. Elfáradt a karja a nagymama tartásában. A kilincset csak a könyökével tudta kinyitni. Lenyomta, és lábával berúgta az ajtót. Mind a két kezével felemelte a nagymamát a küszöbre. Így könnyűnek találta. A többiek döbbent arccal várakoztak és nézték az érkezőket. Nusi néni szólalt meg elsőnek:

- Mi történt?

Vágó Géza nem válaszolt, a nagymama újból sírni kezdett. Lefektette a konyhai díványra, de felpattant. Nusi néni rémülten állt a konyha közepén.

- Az istenért, mi történt? - kérdezte aggodalmasan. - Mondjátok meg!

Minden szem a nagymamát nézte. Senki sem figyelt arra, hogy az öreg Vágó óvatosan felállt, lassú lépésekkel közelebb került a kijárati ajtóhoz. A kilincsen volt a keze, talán már a nyitási mozdulat is elkezdődött, amikor Vágó Géza észrevette az öreg szándékát. Közelebb lépett, és a lábát a kinyíló ajtó útjába feszítette. Az öreget meglepte a hirtelen kialakult ellenállás.

- Nem, nem megy innen sehová! - kiáltotta keményen. Látta az öreg apró szemét, amely az ijedtségtől, színtelenné változott. - Fiam!? - mondta fenyegetően és kérlelve egyszerre.

Nusi néni csak most figyelt fiára, meg az öregre, aztán a nagymamára nézett.

- Csak nem? - kérdezte érthetetlen csodálkozással. Az öreg szeppenve állt az ajtóban.

Itt marad, és végig hallgat! - mondta Vágó Géza erélyesen és most mindenre elszántan állt az öreggel szemben. A nagymama felsírt az ágyon, keservesen, szívszaggató sírással. Mindenki a nagymamára nézett. Az öregnek ez a pillanatnyi szünetrész elegendő volt arra, hogy kinyissa az ajtót és megpróbáljon elszökni. Vágó Géza azonban résen volt és utána kapott. A hátán markolta meg zakóját, visszarántotta

a lakásba. - Azt mondtam, itt marad! - ordította és valóban gyűlölte az apját. A konyhaajtó nyitva maradt, a veszekedés hangja tisztán szétterjedt az udvaron.

- Ő tette? - kérdezte csodálkozással Nusi néni.

- Igen! - mondta Vágó Géza. - Bezárta a sufniba!

- Azért nem jött haza, és ezért hallgatott őkelme így! - fenyegette meg az öreget Nusi néni. - Hogy tehettél ilyet? - kérdezte és közelebb lépett az öreghez. Megállt előtte. - Válaszolj, ha kérdezlek! - kiabált rá mérgesen.

Az öreg Vágó szeppenve állt, karjai súlytalanul lógtak. Arca gyűrött volt és fehér. Szánalmas kis féregnek nézett így ki. Nem válaszolt, néma maradt. Nusi néni ütésre emelte karját.

- Te rohadt csibész! - kiáltotta, és ütni kezdte. Az öreg felemelte kezét, hogy védje az arcát az ütésektől.

- Te ilyen pocsék ember vagy? - kérdezte, és nem hagyta abba az ütéseket. - Az anyámat bezárod? - újabb ütés csattant. - Téged kellene, te cafat, te roncs! - nyögte sírva és tovább verte tenyerével az öreg fejét, vállát.

- Kiabált velem - védekezett az öreg Vágó. - Részeg volt.

- Még te pofázol? - kérdezte emelkedettebb hangon Nusi néni és belerúgott az öreg lábába. Felszisszent, majd vitatkozni akart. Vágó Géza mérgesen kiabálni kezdett:

- Nem akarok hallani, egy szót sem! Megértette? Az öreg aprókat pislogva nézett rá.

- Ez így nem mehet tovább! Véget kell vetni ennek! Ez az utolsó alkalom, hogy ezt tette! Többé nem leszek belátással. Legközelebb, nem nézem, hogy az apám! - mondta mérgesen, kiabálva, majd idegességében cigarettát kotort elő zsebéből és nehézkesen rágyújtott.

- Elvonóra kell elküldeni! - mondta a nagymama az ágyról.

- Legalább nyugtunk lesz - szólt közbe csöndesen Éva.

Az öreg eddig ott állt a konyha közepén. Nem szólt semmit, megindult újból az udvarra, de Vágó Géza ismét útját állta.

- Nem apám - mondta és megfogta a karját. - Még nem fejeztem be. Ha részegen jön haza legközelebb, itt nincs többé helye! Az öreg állt egy darabig, majd eltolta a fia karját. Lassú léptekkel, kiment az udvarra.

- Kivágunk az utcára, mint a rongyot! - kiáltotta utána Nusi néni.

- Ne kiabáljanak! - szólt át a szemközti lakásból egy szemüveges, alacsony férfi. Vágó Géza most vette észre csak, hogy a lakók kint állnak az ajtóban és őket nézik. Az egész veszekedés ott zajlott le előttük. Már ténylegesen elege volt az egészből. Most ez is belebeszél. Csak ez hiányzott!

- Fogja be a száját! - kiáltotta vissza mérgesen.

- Mit képzelnek, ezt fogjuk hallgatni? - hadonászott a szemüveges férfi.

- Dugja be a fülét! - mondta Vágó Géza.

- Nem tartozik magára, minek üti bele az orrát? - kérdezte Nusi néni mérgesen.

- Dugja be maga a... - magyarázta a szemüveges, alacsony férfi.

- Oda öregem, pontosan oda! - mondta Vágó Géza és elege volt ebből a civakodásból.

- Így nem beszélhet! - magyarázta Nusi néni.

- Ki tiltja meg?

Erre hirtelen nem tudtak válaszolni. A férfi folytatta:

- Én vagyok a tömbmegbízott!

- Szarok a tömbjére! - kacagott fel Nusi néni.

- Rohadt csibészek! - kiáltotta vissza. - Az egész családja! - Nem kérdeztük magát! - szögezte le Vágó Géza. - Törődjön a dolgával.

- Feljelentem magukat! - ordította az ajtóból.

- Csak azt tegye meg! - mondta Nusi néni.

- Szétverem a rohadt pofáját! - és mérgesen becsapta a konyhaajtót. A keretből két karika üveg kiesett. Az egyik hangos csattanással a küszöbön tört ezer darabra, a másik a konyha kövezetén. Vágó Gézát a történtek, a szilánkjaiban csillogó üveg, a többiek néma hallgatása undorral fogta el. Undorodott ettől a környezettől, ettől az egész lakástól. Nem szólt egy szót sem, felvette az ágyról zakóját és köszönés nélkül, kiment az utcára.

Pergő képek

Három napig nem látta őt senki. A srácok sem tudtak róla semmit. Éva, a harmadik nap után, megvárta őt a gyár előtt. Vágó Géza nem szólt, hallgatott.

- Hol voltál?

- Nem mindegy?

- Anya kérdezi, hazajössz?

- Csak nem aggódtok?

- Apa az óta nem ivott.

- Szerencséje

- Tényleg elzavarnád?

- Megígértem.

- Mit érnél el vele?

- Legalább a többieknek nyugtuk lenne.

- És te?

- Többé nem megyek haza.

Éva csodálkozva nézett a bátyjára.

- Elhatároztad?

- Igen.

- Jó. Megyek és megmondom - szólt halkan és tágra nyílt, nagy szemmel nézte.

Vágó Géza valami csodálatot érzett, ahogy Éva bámulta őt. Eddig csak beszélt arról, legalább is gondolatban játszott a lehetőséggel, elmegy otthonról. A megvalósítás formáját, akkor még nem gondolta végig. Most eljött és egyelőre nem vitte a lába haza... A három nap közül az elsőn megpróbálta, de visszafordult. Ekkor döntött, többé tényleg nem megy haza. Élhetnek úgy, ahogy akarnak, nem törődik velük. Ő éli a maga, saját életét, azért csak ő lesz a felelős, egyedül.

Három éjjel Ibárinál aludt. A vacsoránál elmesélte, mi történt otthon, az öreg Ibári végig hallgatta, nem szólt semmit, csak annyit mondott:

- Itt maradhatsz egy-két hétig, amíg sikerül valamit kitalálni - azzal cigarettára gyújtott és belemélyedt az esti újságba.

Negyedik nap, Ibárival együtt, kimentek a térre. A többiek mindenről tudtak, így nem is akarták faggatni. Azonban észrevette az arcokon a csodálkozást, a bátorítást. „Nagy vagy a szemünkben!” - mintha ezt mondták volna, kivétel nélkül.

Kapás később elment Temesivel, hogy elhozzák a kiskocsit, a szépasszony költöztetéséhez. Ők hárman, egy korsó sör után, átmentek a Hoffman utcába.

A szépasszony már várta őket.

- Megjöttünk! - mondta Gedó.

- Többiek? - kérdezte.

- Jönnek, elmentek a kocsiért - mondta Vágó Géza és körülnézett az alacsony, kicsi konyhából és az abból nyíló, de semmivel sem nagyobb szobából álló lakásban. A salétrom, meg a penészfoltok, különös ábrákat rajzoltak a falra.

Az ő lakásukra emlékeztette, amely semmivel sem volt jobb állapotban, csak valamivel nagyobb, de nyomasztósága, bezártsága nem különbözött.

A bútorok hiányoztak, a szoba közepén dobozok és bőröndök sorakoztak. Az asszony vette észre a többiek csodálkozó tekintetét.

- A régi bútort eladtam. Egy ócskásnak, még tegnap.

- Új életet kezd?

- Igen, remélem - mondta csöndesen.

- Hová költözik? - kérdezte Ibári.

- Sörétgyár utcába.

- Oda. Ahol az új házak épültek?

- Igen. Az a három sárga, emeletes.

- Ahol Gedó hülyéskedett egyszer? - kérdezte a többiektől.

- Igen, az - mondta Vágó Géza.

Segítsenek még csomagolni - kérte őket. Az edények szétszórtan sorakoztak a konyha kövezetén. Sötétbarna, nagy tévés dobozba pakolták.

Az asszony pálinkát hozott egy fehér üvegben.

- Megkínálhatom magukat? - kérdezte kissé zavartan.

- Ó, nem, köszönjük! - tiltakozott Gedó, aztán mégis elvették a poharakat,.

- Egészségére! - köszöntötte az asszonyt Ibári.

- Viszont! - válaszolta és koccintottak.

Tovább rakodtak.

- Mi nem járunk úgy, mint a bőröndös? - kérdezte Gedó.

Milyen bőröndös?

- Akivel a téren találkoztunk. Csodálkozó arccal nézték Gedót.

- Van egy fickó - kezdte Gedó. - A többiek ismerik. Minden héten átment a téren, egy nagy bőröndel. Ez feltűnt a szomszédoknak. Egy darabig kíváncsian nézték, később valakinek gyanús lett és bejelentést tett a rendőrségen.

- Kiszúrták! - mondta Ibári.

- Persze, mindig vannak az embernek jóakarói - vágott közbe a szépasszony.

- Igen! - helyeselt Gedó és folytatta a történteket.

- Aztán egyszer, egy reggel, amikor a szokásos időben vinni akarta a bőröndöt, megjelent a rendőrség.

- Lebukott az ipse! - kiáltott közbe Ibári.

- Tévedsz! - csitította Gedó. Kinyittatták a bőröndöt és meglepetésre, tudjátok mi volt benne?

- Szajré!

- Maszek meló!

- Bedolgozott egy kisiparosnak. - mondták egymás között.

- Nem! - intette le őket mosolyogva Gedó. – Szennyes ruha!

- Szennyes?

- Igen, mert a bőröndös ember felesége, egy patyolat mosodájában dolgozott, és hetente elvitte a szennyest, aztán este meg, hazahozta a mosott ruhát.

- Marha jó!

- A szomszéd meg ráharapott? Úgy kell neki - kacagott fel Ibári és a többiek is vele nevettek.

Kapás és Temesi beállítottak a kocsival.

- Itt a pelsped! - kiáltotta erőltetett hangon Kapás.

- Kétfogatos - jegyezte meg Vágó Géza.

- És öt lóerős, veled együtt! - mordult vissza.

A rakodás gyorsan ment. Gyakorlott mozdulatokkal megrakták, a lapos kis kocsit. Kapásnak, mint segédmunkásnak a trógerolás régóta a szakmája. A targoncavezető Gedónak is könnyen ment ez a meló. Ibári, mint sofőr a rudat fogta, a többiek tolták. Hangos nevetéssel és kemény zörgéssel vonultak keresztül a téren.

A Sörétgyár utcai házak közül a középsőnél álltak meg. A szépasszony, már ott várt rájuk, ő a közelebbi utcákat választotta. Ők a villamos miatt, kénytelenek voltak egy kis kitérőt tenni. Ez nem zavarta jó hangulatukat. Vidáman érkeztek meg. A dobozokat, bőröndöket percek alatt felhordták a harmadik emeleti lakásba.

Meglepetten álltak az ajtóban, amikor az első csomagokat felvitték. Hirtelen nem tudták eldönteni, hogy ez a lakásnak szól-e, vagy annak a fiatal lánynak, aki ajtót nyitott. A lakás két szobás, tágas és világos, a lány tizenhat év körüli, barna hajú, szép és nagyon bájos.

- Bemutatom - szólt az asszony, - a lányom!

Sután kezet fogtak, érthetetlen hangon, elmondták nevüket. A lányt Zsuzsának hívták, Vágó Géza könynyedén megjegyezte, mert ilyen nevű lánnyal, nem találkozott még.

Az asszony itt már borral, meg konyakkal kínálta őket.

- Egészségére!

- Az új lakásra!

- A lánya egészségére! - mondta Gedó és huncut mosollyal nézte a többieket.

- Köszönöm, hogy segítettek - szólt az asszony.

- Szívesen, semmiség az egész - magyarázta Kapás. Ittak. Vágó Gézának jól esett a bor. Valósággal felfrissült tőle.

- Vette a lakást? - kérdezte az asszonytól.

- Nem, kaptam.

- Gyártól?

- Igen.

- Hány éve dolgozik?

- Ott, tíz!

- Mások is kaptak?

- A gyárból, most nyolcan. Ennyire futotta a keretből. Majd jövőre is, mások, akik rászorulnak.

- Ez igen! Csettintett nyelvével Temesi és lassan körbe járta a szobát.

- Igyunk még! - kínálta őket. - Tessék egy kis szendvics! - szólt az asszony és letette a tálcákat az asztalra.

A nagyobbik szobában új bútor állt.Vágó Géza sóvárogva nézte ezt az „álom lakosztályt”. Minden zugát végig járta. Szerette volna sejtjeibe szívni a lakás részleteit. Nem a szépasszony lakása érdekelte, csak úgy általában. Ilyenre vágyott, egész családja, de azért nem tettek, soha, semmit. Az öreg nem is adott arra lehetőséget, pedig Nusi néni mennyire szerette volna. Talán, sohasem teljesül a vágya... Legalább addig nem, amíg az öreg Vágó él és így viselkedik. Itt, kicserélték az egész eddigi életüket, ezzel a lakással. Ezek után, valami nehéz szomorúság telepedett rá.

Egy órát maradt még. Röviden búcsúztak. Az utcán mondta Kapás, hogy az asszony pénz akart adni, de nem fogadta el.

- Mit képzelt? - kérdezte felháborodva.

- Szívességet kér, aztán meg kifizeti az embert.

-Szörnyű!

- Lakáshoz jutott, és ez a fontos!

- Az igaz, de hogyan?

- A pártitkár dugta!

- Honnan tudod?

- Hallottam.

- Ettől függetlenül, jó nő! - hebegte Temesi.

- Igen

- A lánya?

- Még fiatal - mondta Kapás.

Az utca végéről visszanéztek. Ott könyököltek az erkélyen és integettek.

- Felmásznál? - kérdezte Gedó, Temesit.

- Kétszer is!

- Fene a pofádat - tette hozzá és a többiekkel együtt visszatolták a térre az üres kocsit.

Öt napja szakított régi otthonával. A gyárban, az ebédről jött vissza és Pötyivel beszélgetett döntéséről, amikor a hangosba bemondták nevét, azonnal menjen a portára!

Az izgalom és riadalom vegyes érzelme futott végig rajta. Éva sápadt arccal várta.

- Azonnal gyere haza!

- Történt valami? - kérdezte és a kérdéssel együtt, ő is izgatott lett.

- Apát elvitte a mentő!

- Kórházba?

- Igen.

- Verekedett?

- Nem. Rosszabb.

- Mondjad! - sürgette egy kicsit.

- Részegen jött haza.

- Tudtam, hogy nem bírja ki. Az a pár nap szünet, csak megtévesztés volt.

- Nagyon részegen érkezett meg. A bejárati kaputól Aszódi bácsi vezette be. Csodálkozott is, így berúgni? - mondta.

Éva zsebkendőt kotort elő. - Apa le akart feküdni, de a konyhában összeesett.

- Nem ismer határt - magyarázta Vágó Géza emelkedett, fölényes hangsúllyal.

- Hányszor mondtam én? - egy kis szünetet tartott és folytatta:

- Beszélhetek a vakvilágba, semmit sem ér! Íme, ez lett a vége!

Éva mérges lett.

- Velem ne veszekedj! - mordult bátyjára.

- Ne haragudj - kérlelte húgát.

- Gyere haza, anya hív!

- Megyek! - mondta csendesen és visszament.

Éva várt, Vágó Géza fél óra alatt elintézte a kilépőt, az átöltözést és indultak haza.

Nusi néni sápadt, riadt arccal várta. Vágó Gézának ez a riadalom szokatlan volt. Anyja aránylag vidámabban fogadta őket korábban. Ez a látszat vidámság volt az egyetlen szál, amely összetartotta a többiekkel.

- Elvitte a mentő - mondta lesújtva.

Vágó Géza gúnyosan vetette oda:

- Kellett neki inni!

- Pedig négy napig nem ivott.

- Mert üres volt a zsebe - folytatta most már mérgesen. Nusi néni összecsapta a kezét.

- Hogyan lehetsz ilyen? Tényleg beteg!

- Fenét beteg - legyintett.

- Lehet, hogy már józan. Kimosták a gyomrát és kész. Megállt, tartott egy kis szünetet, majd folytatta:

- Ott marad az elvonón, legalább nyugton lesz.

- Te is elmentél - mondta Nusi Néni.

- Minek legyek itt?

Nusi néni sírni kezdett, szipogva, majd egyre keservesebben.

- Jó, menjetek csak - mondta. - Nem számít már semmi! A saját gyerekei, megtagadják az embert.

- Ugyan anya - kérlelte Éva és megölelte. Vágó Géza érezte, talán egy kissé, túllőtt a célon, nem kellett volna így viselkednie. Szégyellte magát.

- Ne haragudjon - mondta halkan és megsimogatta az anyja vállát. Nusi néni hangos trombitálással kifújta az orrát.

- Be kellene menni a kórházba - szólt csendesen.

- Legalább megnézzük - tette hozzá Éva.

- Az orvossal is jó lenne beszélni - magyarázta fiának, aki cigarettára gyújtott és nagy erővel fújta a füstöt, a konyhába szorult levegőbe. - Igaz, nincs pénzem.

- Minek az?

- Legalább egy ötszázast adni kell! - szögezte le és leült egy hokedlire. Kezét fáradtan az ölébe ejtette.

- A nélkül is rendbe szedik - legyintett Vágó Géza.

- Így szokás ez!

- Talán szoktatás?

- Csak úgy, odaállítsak?

- Egyelőre, megnézzük!

- Eljössz velünk? - és a kérdésre mosoly futott végig Nusi néni arcán.

Az apámról van szó - mondta Vágó Géza, és idegességében kidobta a meggyújtott cigarettát az udvarra.

- Fiam! - remegett a hangja Nusi néninek az izgalomtól.

- A nagymamát is elvihetnék a mentők - indítványozta Éva. - Hol van? Ez eddig nem jutott senkinek az eszébe, tényleg, merre lehet a nagymama? Nusi néni mérgesen, járkálni kezdett a konyhában.

- Nincs ebben a családban semmi rend! - kiabálta hirtelen. - Semmi szokás. Mindenki azt tesz, amit akar!

- Igen, ez a baj - gondolkozott hangosan Vágó Géza.

- Nincs összetartás.

- Semmi, egy kicsi, egy szikrányi sem! - jegyezte meg Éva és tovább vasalt a szobaajtóban felállított asztalon. Kívülről zörgés hallatszott, majd tompa lépések zaja. Mindnyájan az ajtót nézték, ahol megjelent a nagymama töpörödött alakja. Megállt a küszöbön, az ajtónak támaszkodott. Látszott rajta, hogy fáradt. Szeszt ihatott, ha nem is sokat, de mozgásán látszott a darabosság.

Nusi néni szörnyülködve csóválta a fejét:

- Tessék, most ő kezdi - és nagymamára mutatott. Éva szélesre tárta az ajtót. A nagymama réveteg szemmel bámult a konyhában állókra. Nézett, kitartóan, szótlanul.

- Most meg veled kell veszekednünk? - kérdezte Nusi néni.

- Soha sem lesz ennek vége? - folytatta mérgesen Vágó Géza. Nusi néni hirtelen a fejéhez kapott, mintha megszédült volna. Vágó Géza megfogta a kezét, leültette.

- Nem bírom idegekkel - nyögte fájdalmas arccal.

Éva letette a vasalót.

- Én elmegyek innen - jelentette ki és leakasztotta kabátját a fogasról.

- Ezt tudjátok! - vágott közbe Nusi néni

. - De mást, semmit!

Vágó Géza megállt az ajtóban. Éva vele szemben. Néztek egymásra, de nem szóltak. Elvette a kabátot húgától és visszaakasztotta a fogasra. Éva lassan megfordult és visszament vasalni.

Remélt változások

Az Árpád úti kórházban, ezen a pénteki napon, nem volt látogatás. Vágó Géza beszélt a portással, a kézfogásnál kibélelte a tenyerét egy ötvenessel. Az öreg visszament a fülkébe és elfordította a fejét, azzal a szándékkal, nem látott ő semmit.

Nusi néni, Éva és Vágó Géza, felrohantak a lépcsőn. Az öreg csak tíz percet engedélyezett. - Vasárnap van látogatás, kettő után! - mondta hangosan. A hosszú folyosó és a lépcsőház fehér falai, élesen verték vissza az eligazítást.

Az első emeletre kellett feljutniuk. A kórterem számát egy ápoló mondta meg. Alaposan végignézett rajtuk, de tovább sietett.

A szoba ablakai az udvarra néztek. Ott feküdt az öreg, mindjárt szemben, a középső ágyon.

Mind a hárman, meglepetten álltak az ajtóban. Az öreg Vágó nem mozdult az ágyon.

Reggel óta legalább öt évet öregedett. Haja teljesen ősz lett. Vágó Géza arra gondolt, hogy ezt eddig észre sem vette. Bőre fehér, arca beesett. Szomorú tekintettel bámult rájuk. Ők megálltak az ágy végénél és szótlanul nézték. Csak Nusi ment közelebb az öreghez.

- Jobban vagy? - kérdezte és megfogta csontos kezét.

- Nem - válaszolta halkan.

- Hol fáj?

- Májam, meg a lábam.

- Az ital - jegyezte meg Vágó Géza.

- Igen, az! - helyeselt az öreg.

- Megvizsgáltak? - kérdezte Nusi néni.

- Igen.

- Hol? - kíváncsiskodott Éva.

Az öreg szünetet tartott, látszott, hogy erőt gyűjt a beszélgetéshez.

- A májamat a belgyógyászaton. Aztán röntgenképet csináltak és a sebészeten megnézték a lábam, meg vettek vért. Pihenni kell! Sokat, nagyon sokat! - itt szünetet tartott és szemével megkereste mindenki tekintetét. - Adtak injekciót, hármat is.

Nusi néni végig simította az öreg csupasz kézfejét.

- Éhes vagy?

- Nem.

Az ajtóban két fehérruhás férfi és egy nő állt meg. Nem szóltak, körülnéztek a szobában és lassan kimentek a folyosóra.

- Az orvos? - kérdezte Nusi néni.

- Ott, az a fiatal, aki bejött a nővérrel. Valami Kovács nevű.

- Beszélni kellene vele - indítványozta Nusi néni.

- Legközelebb - mondta Éva.

Nusi néni hajthatatlan maradt.

- Most! - intett a kezével határozottan. - Tudni akarom mi történt.

Vágó Géza is úgy érezte, elhamarkodott lenne érdeklődni, még nincs meg, minden eredmény.

- Folyik még a kivizsgálás - próbált ellenérveket felhozni. - Majd, pár nap múlva.

- Te vagy a férfi, beszélj vele! - szögezte le Nusi néni.

Vágó Géza látta, anyja hallani akar valamilyen nyugtató szót az öregről. Ebben az erőszakosságában, benne volt aggodalma is. „- Mennyire megváltozik az ember a bajban?” - mondta önmagának. „- Máskor, még a kést sem sajnálta volna belevágni!” Engedett, csak az anyja miatt, beszél az orvossal.

- Várjatok meg a portánál - mondta és búcsúzás nélkül kiment a folyósóra.

Nem találkozott senkivel. Csendesen végig böngészte az ajtókra kiragasztott címkéket. Semmiféle Kovács nevet nem talált. Az egyik ajtón, apró betűs kiírás: ügyeletes orvos. Bekopogott.

Az járt a fejében, hogy ő most, aki legszívesebben napokkal ezelőtt, az öreg temetésére sem ment volna el, most aggodalommal és izgalommal kutatja az igazságot. A családdal együtt azt akarják, felépüljön ez a fehérhajú öregember, aki az életüket pokollá varázsolta az utóbbi években, önzésével és felelőtlenségével. Most, pont ezért az emberér aggódnak, aki tulajdonképpen még szánalmat sem érdemelne.

Hirtelen kinyílt az ajtó, Vágó Géza sokáig állhatott ott. Nem hallotta a kopogásra adott választ. A fiatal orvos kérdőn nézett rá.

- Parancsol?

- Kovács doktort keresem - mondta kicsit zavartan.

- Tessék! - invitálta beljebb.

Hellyel kínálta, leült az asztalhoz és várta kérdését.

- Elnézését kérem - kezdte. - Apámat ma reggel behozták ide.

- Szabad a nevét?

- Vágó, Vágó Géza.

- Édesapja, Vágó Antal?

- Igen. Mit remélhetünk? - kérdezte kissé sietve.

A fiatal orvos hosszabb szünetet tartott. Cigarettát vett elő, őt is megkínálta.

- A papa állapota súlyos - szólt csendesen. - Súlyosabb, mint gondolnánk.

Nagy karikákban kifújta a füstöt.

- Nem sértem meg, ha azt mondom, hogy egy alkoholistáról kell beszélnünk?

- Nem.

- Májcirrózis. Ez májzsugorodás, amely a sok szeszfogyasztástól lépett fel, olyan mértékben, hogy a kedves papának reggel májkómája volt. Ezért vesztette el az eszméletét.

- Többé nem ihat?

- Ez csak az egyik rész - mondta a fiatal orvos és elnyomta az asztali hamutartóban a félig elégett cigarettát, végig simította arcát, majd folytatta: - A vércukor igen magas. Ezért nem gyógyult, az a korábbi égési seb a lábán, már évek óta. Persze, alaposan elhanyagolta.

- Van remény?

- Bízzunk erős szervezetében és a kórház segítségében.

- Köszönöm doktor úr! - mondta Vágó Géza és felállt, hogy távozzon.

- Nincs mit - tárta szét a karját az orvos. - Sajnos, ez van!

Kezet fogtak. Vágó Géza zavarban érezte magát a pénz miatt. Tényleg kellett volna hozni, olyan rendes embernek látszik.

Az ajtóhoz ért, amikor az orvos utána szólt:

- Várjon még egy kicsit.

- Tessék.

- Szeretném megkérdezni - kezdte az orvos. Vágó Géza kellemetlenül érezte magát. „- Biztosan a pénz miatt szól majd." - futott át a gondolat. - Fájlalta a lábát? - kérdezte az orvos. - Nagyon fontos lenne.

- Nem emlékszem. Erről sohasem beszélt, igaz, másról sem.

- Nem zsibbadt a lába?

- Egyszer sem mondott ilyet.

- Köszönöm. Ne haragudjon.

- Viszontlátásra!

A folyosón megállt és várt egy kicsit. Össze kell szednie magát, így nem mehet a többiekhez, meg nem kell mindent elmondani. Halálra rémülnének, pedig az egész betegségben csak az öreg lehet felelős. Hányszor mondták, hogy hagyja abba. Nem lesz ennek jó vége, de beszélhetett az ember az öregnek. Ő mindent jobban tudott, nem lehetett semmit megmagyarázni neki. A cukorbajával, már többször diétára fogta a körzeti orvos, kapott injekciókat is, de elhanyagolta. A lábán lévő sebbel legalább kétszer utalták kórházba. Az lett volna a legtisztább, ha egyszerűen elviszik. Akkor talán még megelőzhető lett volna a baj, de most? Igen, miért is kérdezte az orvos azt a zsibbadást? Biztos, érszűkület van a lábában. Akkor, pedig kész! Nem lesz belőle többet ember...

Most mit mondjon az anyjának, ezen kell gondolkoznia. Szépítse talán az orvos szavait? És ha súlyosabb lesz, akkor majd szidják, mert kezdő orvos, nem tudja, mit kellene mondani. Szerinte őszinte és egyenes választ kapott. Fölényesnek sem mondhatja, vagy követelődzőnek. Meg kell mondania az igazat. Az öreg helyzetén, csak kegyetlen őszinteséggel lehet segíteni. Így marad meg emlékezetükben apának, mert mégis csak az apjuk.

Egy héttel később sem történt javulás az öreg állapotában. Nusi néni sokat sírdogált, sajnálta Tónit. Mindig azt mondta, hogy valamikor milyen jó ember volt. De az isten verése van rajta, vagy valakinek az átka, mert ő olyan szerencsétlen, amilyen másik, nincs is a földön.

Vágó Géza, anyja kérésére, átmenetileg beszüntette az albérletkeresést. - Legalább egy férfi legyen itthon a háznál! - mondta. Engedett anyja kérésének és visszaköltözött. Pedig Ibáriéknál jól érezte magát. Ott teljesen mások voltak a szokások. Ők igazán boldogan éltek, legalább is nem veszekedtek és ez a kiegyensúlyozott békesség, nagyon sokat számított.

Egyelőre otthon, változatlan volt az élet. Csak annyiban különbözött, hogy a civódások, veszekedések megszűntek, mert korábban az öreg miatt történt minden, a nagymama csak fokozta a kialakult helyzetek hangulatát. Mégis, amióta az öreg Vágót elvitte a mentő, a nagymama sem jött haza a régiek szerint. Olyan, mintha megszeppent volna egy kicsit.

Lali, az öccse, szerzett valahonnan egy régi Orion televíziót. Nagyon rossz állapotban volt. Mikor haza hozta, rátette egy hokedlire, a konyhába.

- A fenének kellett ide hozni ezt a szemetet? - mondta Nusi néni és napokon keresztül, veszekedett Lalival. Az öccse nem haragudott ezért az anyjára, csak annyit mondott: - Az ordítozások helyett, ez lesz a család színháza!

Heteken keresztül, dolgozott rajta, teljesen darabokra szedte, majd összerakta.

Egy hónap múlva, elérkezett a nagy nap.

Lali felállította a készüléket, a szobai nagy asztalra, az antennát Vágó Gézával szerelték fel a padláson.

Nusi néni, pont a kórházból jött haza, jó kedve volt, annyit mondott, hogy az öreg jobban van. Kapott valamilyen külföldi gyógyszert és úgy látszik, ez használni fog.

A kabátot le sem vetette a csodálkozástól, amikor Lali bekapcsolta a készüléket. Szép, tiszta képet adott, valamilyen gyári műsor ment az adásban, a munkahelyi demokráciáról szavaltak. Hitetlenül nézték a tévét, meg Lalit.

- Édes fiam, sohasem gondoltam, hogy ilyen ügyes vagy! – csodálkozott Nusi néni.

- Az én unokám! – büszkélkedett a nagymama.

Éva megölelte az öccsét, de ő szégyenlősen kibújt karjaiból.

Ez a készülék teljes változást hozott, a család életébe. A nagymama ezután nem járt későn haza, rendszerint ő volt az, akinek már délután, be kellett kapcsolni a készüléket, és azt az adás végéig nézte. Nusi nénit is csábította. Vacsora végeztével, ő is odaült. Lali és Éva csak a főműsort nézték, Vágó Géza legtöbbször csatlakozott testvéreihez.

Nusi néni ötlete volt, hogy meszeljék ki a konyhát. Évával egy szombati napon, teljesen felfordították a lakást. Meszeltek, súroltak. Vágó Géza, a meglepetéstől nem tudott egy szót sem szólni. Éva is csak annyit mondott: - Így kellene élnünk valahogy – de ebben benne volt mindenki vágya, titkolt reménye.

Görbe út

Ibári, hangos dudálással érkezett a térre. A mostani bejáratós kocsi, egy nagy fekete Opel volt.

A többiek ott ültek a padokon és vártak.

- Itt az Ibári!

- Helló!

- Szevasztok! - kiáltották egymásnak.

A kocsiban most, egy másik lány ült. Szőke haja a válláig ért. Kedvesen mosolygott.

Ibári kiszállt a kocsiból és odajött.

- Srácok, elviszem ezt a lányt Erzsébetre, aztán jövök - mondta magyarázólak.

- Várjunk? - kérdezte Temesi.

- Persze. Nem tart sokáig.

- Ez is rokon, vagy földi? - kérdezte nevetve Ibáritól Vágó Géza.

- Nem.

- És az unokahúgod?

- Vége.

- Dobtad?

- Nem lehet folytatni. Veszélyes játék.

- Pedig beléd esett - mondta nevetve Kapás. - Láttam a múltkor.

- Mit láttál te nagyokos?

- Bámult téged, mint...

- ... Borjú az új kaput!

- Le vagytok ... - mérgesen legyintett, de nem fejezte be, amit mondani akart. Visszament a kocsihoz és kemény mozdulatokkal, elhajtott.

- Mérges a fickó - szólt Gedó.

- Majd megbékél - legyintett Kapás.

- Visszajön az Ibári? - kérdezte távolabbról aggódó hangon Gedó.

- Persze.

- Ha nem jön, szétverem a fejét - magyarázta Gedó. - Megígértem egy lánynak, hogy elmegyünk.

- Egy lánynak? - csodálkozott Temesi.

- Igen.

- Értesz te a nőkhöz egyáltalán? - kérdezte Vágó Géza.

- Te gyerek vagy még - mondta Temesi.

- Csak a legfiatalabb! - helyesbített Gedó szerényen.

- Szőrös már? - incselkedett vele Kapás.

- Marha! - ordított vissza hangosan Gedó. A többiek nevettek.

- Hol lakik a szépség? - érdeklődött Temesi.

- Veresegyházán.

- Ó, a kis falusi szűzike - magyarázta Temesi, erőltetett, vékony hangon.

- Rendes lány! - érvelt Gedó mérgesen. Bosszantotta a srácok hülyesége. A lány tényleg rendes, kedves hozzá és ő is kedveli. Nem gondolt még semmire, az olyan jó benne, hogy munka után, együtt sétálnak. A lánynak sajnos kevés ideje van. Mindig siet haza. Pedig szívesen van vele. Egyszer, már az is eszébe jutott, hogy elviszi hozzájuk, a Garai utcába. Bemutatja az anyjának. Biztos megszeretnék egymást.

Gedó György az anyjával, és két évvel, fiatalabb húgával élt ott. Az apja, egy másik nő miatt, nyolc évvel ezelőtt elhagyta őket, aztán elváltak. A húga gimnáziumba jár, szeretne majd tovább tanulni. Neki nem lehetett, mert egy kereső férfi kell a családban és ő volt a soros.

Fiatalon kezdte a gyárban, ott a Kismotorban megbecsülték. Elvégzett egy rövid tanfolyamot, targoncavezető lett. Nem rossz meló, a géppel sok mindent megtehet az ember, csak kell egy kis leleményesség.

Sokáig zavarta őt, hogy vörös a haja. Az iskolában Piroskának, meg Égőnek nevezték. A lányok nem is álltak vele szóba, csak a gyárban változott ez meg. Talán azért is szeretett ott dolgozni...

- Persze - helyeselt Temesi az előbbi beszélgetésre.

- Ártatlan - mondta affektált hanglejtéssel Kapás és mozgásában is utánozta a lány légies járását.

A többiek dőltek a nevetéstől.

Ibári csikorgó fékezéssel, megállt a Megyeri út sarkán, a tér felöli oldalon. Hosszan tülkölt, kétszer is.

- Mehetünk! - kiáltotta a kocsiból.

Beszálltak. Gedó előre ült, Ibári mellé.

- Lali, ha lehet, menjünk Veresegyházára - kérlelte.

- Rendben! - mondta Ibári és begyújtotta a motort, kapcsolt. A kocsi éles ívben visszafordult.

- Van ott egy lány, megígértem, hogy elmegyünk.

- Komoly? - kérdezte Ibári és bekapcsolta az irányjelző gombját.

- Nem tudom - válaszolta Gedó zavartan.

Ibári kifuttatta a kocsit a Fóti úton. Csikorgó gumikkal kanyarodtak a Váci útra.

- Értem, tehát komoly - mondta és újabb sebességet kapcsolt. - Legalább is a szándék - folytatta. A Megyeri Csárdánál már nyolcvan fölött futott a kocsi. - Ne szomorkodj, így van ez. Nekem is, mind komoly, halálosan az. Aztán egyszer vége. Nincs tovább.

- Jön másik - vigasztalta Temesi.

- Vigyázz, előzni akar a Skodás! - figyelmeztette Ibárit Vágó Géza. A Skoda éles berregéssel leelőzte a fekete Opelt.

- A fene a kerekeit! - bosszankodott Ibári.

- Öreg tragacs ez! - nyugtatta Ibárit Gedó.

Ibári nem szólt, csak nyomta a pedált. Háromszáz méter után utolérték a Skodát. Gyorsított, de a Skodás sem hagyta magát. Százharmincat mutatott az óra. Előzni nem tudott, a szembejövő járművek, kisebb távolságokra, folyamatosan jöttek. Valósággal rá ragadtak a Skodára. Aztán a házgyár utáni egyenesbe Ibári felismerte a pillanatnyi helyzetet és leelőzte.

Temesi és Kapás nevettek a Skodáson. Egy öreg, ősz hajú férfi ült benne, egy fiatal sráccal. Az öreg rázta az öklét, kiabált valamit, meg mutogatott, de a zajban, a rohanásban csak a mérges arcát látták.

Dunakeszinél, Fót irányába fordultak. Harminc perc alatt Veresegyházára értek. Egy sátortetős, kőporozott, új ház előtt állította meg a kocsit Gedó.

Zöldre festett vaskerítés határolta a portát az utca felől. Gedó ment előre, a többiek egyenként követték.

A lány kitörő örömmel fogadta őket. Barna haja a fején összetűzve, könnyű otthonkát viselt.

- Szép mellei lehetnek - mondta Vágó Géza Ibárinak. Ők jöttek a sor végén, volt idejük megnézni a lányt.

- Igen - nyugtázta röviden Ibári.

- Jó napot! - köszönt hangosan Gedó a konyhából előkerülő szülőknek.

- Gedó György! - mutatkozott be.

Az öreggel, aki olyan negyven éves lehetett, de többnek látszott, Gedó kezet fogott.

- A barátaim! - mutatta be a többieket.

- Ihász Antal! - mondta az öreg és mindenkivel kezet fogott. - Kerüljenek beljebb - invitálta őket a szobába.

Leültek. A lány szorgoskodott. Terítő került az asztalra, majd boros poharak.

Az öreg behozott egy nagyobb demizsont. Térdére fektette, öntött.

- Saját termés! - büszkélkedett vele és tovább öntötte a sárgás színű bort. Szépen csillogott a poharakban.

- Egészségükre! - mondta és felemelte poharát.

- Egészségére! - köszöntötték, aztán ittak.

Szótlanul nézték egymást.

- Kati lányom beszélt magáról - kezdte az öreg.

- Igen? - kérdezett vissza csodálkozva Gedó. A többiek összenéztek. Vágó Géza grimaszt formált a szájával, mintha nem értene semmit. - Olyan, mint a lánykérés - suttogta Kapás Temesinek. - Erről nem volt szó! - válaszolta vissza.

- Együtt dolgoznak? - faggatta Gedót az öreg.

- Igen - mondta és feszengve ült a széken. Valóban zavart lett a kérdésektől. Nem ezért jött, a lánnyal még erről nem beszéltek soha.

- Mennyit keres? - kérdezett tovább.

- Nem sok. Hatezer felett.

- Takarékosan kell majd élni - magyarázta. Felvette a poharát, megvárta a többieket, koccintottak és ittak. Cigarettát kínált, páran rágyújtottak.

- Mondja fiam - kezdte az öreg - szeretne falun lakni?

- Nem. Azt hiszem nem.

- Csak a városban?

- Igen.

- A lányom nem szereti a várost, meg tudja itt ez a nagy ház - mutatott körbe a kezével.

Gedó nagyon kényelmetlenül érezte magát. Nem tudta, hogy üljön. A többiek döbbent arccal nézték a szembe ülő és beszélgető két embert, közben a nevetés, belülről feszítette őket. Élvezték Gedó zavarát.

Az asszony észrevette, hogy a férje egy kicsit többet akar tudni, mint amennyit kellene.

- Nem kell erről beszélni - intette le. - Majd ha jobban ráér a Gyuri.

- Igen - vágott közbe Gedó. - Majd...

- Menjünk? - kérdezte hirtelen Vágó Géza, hogy mentse Gedó kényelmetlen helyzetét.

- Ne haragudjanak, de mennünk kell - magyarázta Gedó.

- Hát jó... - egyezett bele az öreg.

- Majd visszajövünk!

- Még egy pohárral igyanak - kínálta az asszony őket.

Töltöttek és ittak.

Kati, szomorú arccal állt, kissé megszeppenve. Szemét, nem vette le Gedóról.

Hangos köszönéssel búcsúztak.

A kocsiban, aztán kitört a nevetés. Senki nem szólt semmit, nevettek, megállíthatatlanul. Ibári a kocsit, ezért csak „lépésbe” tudta vezetni.

- Berezeltél?

- Nem mondtad, hogy lánykérésbe megyünk.

- Legalább tiszta alsót vettem volna.

- Jól adták az árát.

- Teljesen befűzik ezt a gyereket.

- Az öreg már védte a vagyont.

- Csak a lányt.

- Az a tied lesz, ne búsulj! - magyarázták felváltva Gedónak. Ő nem szólt, csak ült az első ülésen és nézte milyen érdekes, szürke csíkokkal fut az út, a kocsi alá.

Keserű ital

- Téglát! - kiáltotta Kapás.

- Maltert! - folytatta Temesi.

- Mozogjatok! - sürgette a többieket Vágó Géza. - Ilyen melósokkal soha nem építjük fel, ezt a nyári konyhát.

- A Szalóki barátunk „szocializmusát”.

- Ez lesz az ő, mini birodalma - mondta Gedó, és most jó hangulatban volt.

- A boldogság szigete! - révedezett Kapás és a többiekkel rakta a válaszfalat. Teljes szakszerűséggel, mintha mindig ezt csinálta volna.

- Ne magyarázz! - mondta Vágó Géza Kapásnak. - Add ide azt a lécet!

- Hozzál vizet! - kiáltotta Gedó Szalókinak, aki közben téglát cipelt az udvarról.

- Elég lesz! - intette le Vágó Géza.

A munka lázas ütemben folyt. A Fiumei úton, egy nyári konyhát alakítottak át Szalókinak. Ez a Szalóki, Vágóval dolgozott együtt, a Váci úton, abban a bőrgyárban. Még a tavasszal szólt, ha lehetne, egy szombat délután, segítsen neki ebben a munkában. Kisbabát várnak és a szoba-konyhás lakás rettenetesen szűk, hatan laknak benne. A szomszédban, pedig ez a konyha, ott az udvar hátulján, üresen állt. A tulajdonosa egy öreg, nyugdíjas néni. Havi háromért beleegyezett az építésbe is. Vágó Géza meg úgy gondolta, elhívja a srácokat is, biztosan eljönnek.

- Sok sör legyen, akkor megyünk! - mondta Temesi, mikor megkérdezte őket.

Szalóki három ládával hozott.

- Ibári hol lehet? - kérdezte Vágó Géza, mert csak ő hiányzott a bandából.

- Azt mondta, jön! - magyarázta Gedó.

- Melózik.

- Valami „jó” tragacsot bűvöl! - vágott közbe Kapás és a „jó” szót, hosszan elhúzta. Ezzel akarta érzékeltetni a minőségét.

- Olyan karosszériát, mint az a fekete.

Vágó Géza naivul, a múltkori Opelra gondolt.

- A földije! - tette hozzá Kapás nevetve.

- Lehet. Ahhoz is ért.

Kezük, azonban beszéd közben sem állt meg. A közfalból három sor hiányzott, Kapás volt a legügyesebb kőműves.

- Jó kégli lesz ez! - mondta Gedó Szalókinak.

- Amíg nincs jobb, megfelel.

- Itt legalább csak ketten lesztek.

- Nem dumál bele az anyós.

- Ez is igaz.

A beszélgetést Vágó Géza kiáltása szakította meg.

- Odanézzetek!

Ibári a kertajtóban állt, botra támaszkodott. A jobb lábán, bokában, egészen a térdéig, vastag gipszkötés.

- Veled mi történt?

- Semmi.

- Ez mi a lábadon?

- Kötés.

- Azt látom.

- Gipsz, öregem gipsz - mondta Temesi, mert közben megkopogtatta Ibári lábán a kötést.

- Pozsonyiné! - szólt csendesen Ibári. Ezt magyarázatnak szánta. A többiek értetlenül néztek rá.

- Az a fekete?

- Igen.

- Az tette? A földi származású?

- Lelökte az ágyról - nevetett Kapás és közben csapkodta a maltert a falra.

- A férje - folytatta Ibári. - Megtudta a dolgokat. Akart adni, egy-két fülest, ott a Csillag kocsmája előtt.

A többiek figyelemmel hallgatták a mesét.

- Leléptem a küszöbről, kitérve az ütés elől és kibicsaklott a lábam.

- Hülye helyzet...

- Mit tettél? - kérdezte Szalóki. - Már az asszonnyal?

- Hogy lehet ilyet kérdezni?

- Autóztatta, mi láttuk - bizonygatta komoly arccal Gedó.

- Nem akartam én semmit - nyögte Ibári fájdalmasan. - Rám tapadt. Mondtam, hagyjuk ezt, nem lesz úgysem jó vége! Csak jött, aztán, ha már itt van, miért ne?

- Így van ez! - bizonygatta Kapás és megállt a munkában egy kicsit. - A jó csődör, vagy megvakul... - mondta lassan, szünetet tartva.

- ... vagy lesántul! - fejezte be Temesi.

- Legjobb, ha lemossuk a foltot!

- Egy sörrel! - javasolta Szalóki Feri és kiosztotta az üvegeket.

Ittak, nevettek és folytatták a munkát.

Estére minden készen állt. Sikerült a válaszfalat felhúzni, bevakolni. A hibás részeket is kijavították.

- Az anyós majd kimeszeli, megígérte - mondta Szalóki a többieknek. - Kösz a segítséget!

Az udvari csapnál megmosakodtak, aztán megitták még a maradék sört, lementek a térre és leültek.

Temesi cigarettáért szaladt az öreg Marosihoz. Hozott három dobozzal. Mindnyájan rágyújtottak és csöndben fújták a füstöt, a felmelegedett estébe, ahol a csillagok mellé, tört lámpafények vegyültek. A szombaton is dolgozó üzemek füstjei pedig, az égen, ehhez keskeny koszorút fontak, szénszagú leheletükből.

Ezen az estén is, üldögéltek, beszélgettek, a hallgatások szüneteiben bámulták a körülöttük folyó mozgást. Tíz óra körül hárman hazamentek, csak Vágó Géza és Temesi maradt még ott. Szótlanul, csöndben cigarettáztak.

- Géza, figyeld! - bökte oldalba Temesi.

- Mit? - kérdezte hirtelen.

- A húgodat - és a mozi irányába mutatott.

Évát kísérte egy fiú.

- Megy haza - mondta egyszerűen.

- De nem egyedül.

- Na és?

- Udvarol neki.

- Jövőre húsz éves lesz.

- Többször láttam, azzal a sráccal.

- Ez a vége.

- Nála, de te lassan megöregszel.

- Hagyj ezzel a szöveggel - mordult Vágó Géza mérgesen Temesire. Bosszantotta ez a beszélgetés. Arra gondolt, legjobb, ha elmegy, mert a végén, szétveri Temesi pofáját, ha itt most, elkezdi fűzni az öregséggel. Majd annak is eljön egyszer az ideje. Nem találta meg az igazit, mint a mesékben. Ez van!

Felállt, eltaposta a ma esti, tizedik cigarettáját.

- Én megyek! - mondta csöndes határozottsággal.

- Szevasz! - köszönt Temesi. - Én még maradok.

Vágó Géza kiment a villamos sínekhez, majd lassú lépésekkel, elindult a Tomori utcába.

Mindenki otthon volt, ott ültek a tévé előtt. Valamilyen vetélkedőt közvetítettek, Vitray vezette. Nusi néni nem jött ki a konyhába, csak kikiabált:

- A vacsorád a sütőben van! Vágjál kenyeret!

Vágó Géza leült az asztalhoz. Zöldborsó főzelék volt vacsorára, fasírozottal.

- Évának is hagyjál! - kiáltott még egyszer Nusi néni.

Megfelezte a főzeléket, Évának egy gombócot tett a tányérjára, a magáéra kettőt. Lassan evett, nem sietett. A műsor különösen nem izgatta. Arra gondolt, amit Temesi mondott: az öregségre. Két hónap múlva, huszonhat éves lesz, durván van még negyven éve. Huszonhat aránylik a negyvenhez! Ez az arány így, semmit sem mond. Valóban az elmúlt huszonhat évben, mit is tett ő? Csinált valami lényegeset? Semmit! Egyszerűen semmit! Élt, dolgozott, csak lődörgött a világban. Pedig tehetett volna valamit. Nem nagy alkotásra kell most gondolni. Csak olyanra, ami maradandó. Igen, ehhez van még bő negyven éve. Ez a negyven év, ugyan nem sok, de mégis rengeteg, egy emberöltő!

Aztán eszébe jutott hasonlításként, hogy tíz másodperc alatt, Tokióban az olimpián, Robert Hayes, amerikai futó, száz méteren, új világcsúcsot futott. Tíz másodperc alatt, felállított egy világra szóló eredményt. Erre csak tíz másodpercre volt szüksége, neki, pedig van még bő negyven éve.

Ez sok idő! Ha ugyanis, egy évet 365 napnak veszünk, és azt átszámítjuk másodpercekre, akkor van még 315.360.000 másodperce. Ennyi idő alatt pedig, lehet még egy-két világcsúcsot felállítania.

Majd elmondhatja, érdemes volt még negyven évet élni. Örült ennek a következtetésnek, de hirtelen eszébe jutott: - Egyet nem kalkuláltam a számításba, hogy Robert Hayes arra a tíz másodpercre tíz évig, 78.840.000 másodpercig készült. Ettől aztán teljesen elment a kedve.

Éva hangos köszönéssel tárta ki az ajtót. Mosolygott, a boldogság sugárzott arcáról.

- Egyél, Géza félretette - kiáltott ki Nusi néni a következő ajtócsapódásra.

Éva leült az asztalhoz, Vágó Géza odaadta a tányért.

- Apa? - kérdezte anyjától.

- Jobban van! - kiáltott vissza a tévétől.

- Fekszik még?

- Sajnos. A lába nem akar javulni. Azt mondja az orvos, érszűkület.

- Megoperálják?

- Nem döntöttek még. A mája az lassan rendbe jön, csak diétázni kell. Nagyon fontos - kiabált továbbra is Nusi néni. Nem jött ki a konyhába, nézte a tévét, közben valamilyen terítőt horgolt. Ezt is, legalább tíz évvel ezelőtt kezdte, a veszekedéseknél aztán abbahagyta.

- Azt hiszi, betartja majd?

- Vigyázunk rá! - mondta Nusi néni.

- Ez az üveg, miért van a táskájában? - kérdezte Éva.

Nusi néni nem válaszolt. Éva megszagolta.

- Bor!

Vágó Géza is megszagolta.

- Az! - erősítette meg.

- Így nem lesz jó! - kiáltotta Éva.

- Micsoda?

- Ha maga titokban, bort visz a kórházba - magyarázta Éva és bevitte az üveget Nusi néninek.

- Csak egy kicsit kért. Úgy könyörgött - próbálta szépíteni tettét.

- Megnézheti. Hazajön, és ott folytatja, ahol abbahagyta! - legyintett Éva. Az üveget letette az asztalra. - Sokkal jobb, ha ott van. Nem hiányzik itthonról, senkinek! - tette még hozzá.

Nusi néni felugrott és kiabálni kezdett.

- Nem szégyellitek magatokat. Így beszélni az apátokról?

- Mit mondjunk?

- Ha hazajön - mondta Nusi néni, - ő is látja itt a változást. Bele illeszkedik.

Kifújta az orrát.

- Biztos vagyok benne! - szögezte le végül.

- Azt én nem várom meg! - magyarázta Éva.

- Csak jár a szátok - mondta Nusi néni. - Szégyen, hogy ilyen gyerekei vannak az embernek, akik az apjukat is megtagadnák.

Kiment a konyhába és a szekrényből egy üvegsört vett elő, letette az asztalra.

- Igyatok! - mondta szomorú arccal és bement a szobába.

Vágó Géza, két pohárba öntötte és megkóstolta, de a sör „így” nagyon keserű volt.

Első randi

A bőröket átvitték a húsolóba, mind a három kocsival. Sürgetni kellett az embereket, mert a huszadikai szállítmánnyal, menni kell az árunak, megmondta a főmérnök. Őt tette ezért felelőssé és Vágó Géza nem szerette, ha összeütközésbe kellett kerülnie, a főmérnökével. Megnyugodva ment vissza az irodába, most már nem lehet semmi hiba, a kocsikat áttolták, ott az áru, a határidőt tartani tudják. A műhely közepén járt, amikor utána kiáltottak: - Vágó szaki, keresik!

Körülnézett.

Egy fehér köpenyes asszony állt az ajtóban és várt. Mindjárt megismerte: Pötyi kolléganője.

- Ne haragudjon, Pötyi küldött - mondta zavartan.

- Tessék!

- Kéri magát, hozzon holnapra, két mozijegyet - mondta az asszony és pénzt nyújtott Vágó Gézának. - A Fény moziba, ide az Árpád útra.

- Igen, szívesen - hebegte hirtelen.

- Egy amerikai filmet játszanak.

- Értem.

- Szeretne elmenni valakivel, de nincs ideje. A zárást, ma még be kell fejezni - tette hozzá.

- Jó, rendben. Holnap hozom.

Az asszony elbúcsúzott, kiment a műhelyből. Vágó Géza ott állt és sehogy sem tudta megmagyarázni a történteket. Folyton csak arra gondolt, miért kell két jegy? Kinek lesz? Ki lehet az a másik? Így akarja talán tudtára adni, hogy vége? Vége? Minek van vége? El sem kezdődött semmi! Csak annyi, hogy néha beszélgettek. Ez minden.

Szidta magát, hogy egyszerűen többet gondolt, a reális helyzetnél. Azért mégis furcsának tartja, hogy mással veteti meg a mozijegyét, még akkor is, ha csak szívességet kér.

Holnap, megmondja a lánynak, ezt nem várta tőle! Munka végeztével elment a mozihoz, beállt a sorba, jó félóra múlva megkapta a két jegyet.

Másnap, mindjárt reggel felvitte. Végigment a hosszú folyóson, kopogott, várt. Jó sokára hallotta meg a gyenge igent. Benyitott, Pötyi ott ült az irodába, egyedül.

- Jó reggelt! - köszönt.

- Már vártam - mondta a lány és felállt.

- Tessék a két jegy! - nyújtotta és a hangjában gyerekes durcásság bujkált.

- Köszönöm - felelte a lány és elvette a jegyeket.

- Szívesen.

- Hánykor kezdődik?

- Háromnegyed hatkor.

- Akkor fél hatkor, a mozinál - mondta a lány és az egyik jegyet, visszaadta.

Vágó Géza zavart lett. Nem akart hinni a fülének.

- Én várjam? - kérdezte csodálkozva és magára mutatott.

- Igen.

- O... o... ott leszek - hebegte és nagyon szégyellte Pötyi előtt zavarát. Többet nem tudott mondani, újból köszönt és kiszédelgett az irodából.

Erre azért nem számított. Egész nap, nem bírt magával, folyton a lányra gondolt. Haragudott magára, hogy eddig nem tett ezért a kapcsolatért semmit. Hogy lehetett ilyen ökör? Nem vette észre, mennyire kedveli őt. Nem látta, persze, hogy is láthatta volna, amikor mindig más után „koslatott".

Csak az estére gondolt. Ötpercenként nézte az óráját, de az idő borzalmasan lassan haladt. Végre két óra lett, fürdött, öltözött és rohant haza. Vizet melegített, borotválkozott. A fogát is megmosta, pedig legtöbbször eltelt egy hónap is, amikor az ilyesmi nála sorra került. Évától csört egy kis kölnit. Bekente az arcát borotválkozás után.

Nusi néni nem szólt egy darabig semmit, csak nézte fiát. Aztán nem bírta tovább, a kíváncsisága erősebb volt mindennél.

- Mi a fene ütött beléd?

- Semmi - mondta közömbös hangon.

- Megbolondult ez a gyerek! - magyarázta később a nagymamának. - Még csak ez hiányzott? - hadonászott karjával. - Apád hazajön, nemsokára.

Idegesen széttárta a karját:

- Mi lesz velem, ha nem birok veletek?

Vágó Géza megtorpant egy kicsit.

- Haza jön az öreg? - kérdezte csodálkozó arccal.

- Igen.

- Mikor?

- Talán két hét - mondta Nusi néni. - Vagy egy hónap.

-Olyan jól van? - csodálkozott.

- Szépen javul. Már felkelt.

- Hát csak jöjjön! - biztatta a hazajövetelre az öreget, így a távolból, de ebben a biztatásban megkeseredett a hangja.

A hír miatt, egy kicsit rosszkedvűen indult a mozihoz. Nem sietett, mégis, legalább tíz perccel korábban odaért. Várt, majd sétált az utcán, olyan ráérősen, mintha semmi egyéb dolga, nem lenne. Közben belülről, valami nagy izgalom feszítette a gyomrát.

Öt perccel elmúlt fél, amikor Pötyi megérkezett. Szürke kockás, kivágott nyári ruhát viselt, magas sarkú szandállal. Nagyon csinos volt.

- Ne haragudjon, de a villamos... - mondta bocsánatkérően.

- Nem történt semmi. Fő, hogy itt van - dörmögte.

Bementek az előcsarnokba.

- Meglepődött? - kérdezte Pötyi.

- Mikor?

- A jegy miatt.

- Igen - hebegte zavartan.

- Miért?

- Azt hittem, másnak kell, hogy mással akar elmenni.

- Haragudott?

- Kicsit. Meg akartam mondani.

- Mit?

- Máskor, ne velem hozassa.

Egymásra nevettek.

- Azért még vesz? - kérdezte a lány.

- Akarja?

- Csak akkor, ha maga is.

- Igen - tette hozzá Vágó Géza.

A csengő élesen berregett. A félhomályban megkeresték a helyüket és leültek, nem beszéltek. A film színes és szélesvásznú volt. A feszültség ott vibrált közöttük. Vágó Géza a sötétben ügyetlen mozdulattal megfogta Pötyi kezét. Torkában érezte szívverését. Csodálkozott ezen, egyszerűen nem értette. Nem most van először lánnyal, nem kamasz már, és mégis, felfordult a világ vele.

Később szótlanul mentek, egymás mellett az utcán is. A lány törte meg a csendet elsőnek:

- Nem haragszik? - kérdezte.

- Miért?

- A mozi miatt. Amiért elhívtam?

- Nem. Nem haragszom.

- Most szégyellem egy kicsit magam...

- Miért?

- Talán nem kellett volna...

Vágó Géza nem válaszolt, hagyta ezt a csendes hallgatást, kettőjük között. Akkor riadt meg, amikor a lány megállat a villamos megállóban.

- Én Óbudán lakom.

- Elkísérhetem? - kérdezte hirtelen.

- Ha akarja - felelte Pötyi. - Szeret gyalogolni?

- Csak sétálni.

- Jó, akkor menjünk gyalog, a vasúti hídon keresztül. Ott lakunk a gázgyárnál.

Elindultak. Felmentek a hídra. Most Vágó Géza kezdte a beszélgetést.

- Befejezték a zárást?

- Nehezen - mondta Pötyi. - A végösszeg nem egyezett.

- Szereti ezt a munkát?

- Érdekes.

- Ezt tanulta?

- Igen. Közgazdaságit végeztem.

- Első munkahely?

- Harmadik. Itt most elégedett vagyok.

Vágó Géza tovább kereste a kérdéseket, de nem jutott előbbre. Ezek a kritikus pontok nála. Majd csak, túljut rajta, talán az lenne a legjobb, ha nem gondolna rá.

Kinézett a híd korlátja fölött.

- Kevés a víz - mondta.

- Szárasság van - felelte a lány.

- Jó meleg nyár, az idei.

- Sajnos nem voltam strandon még.

- Mit csinál vasárnap?

- Segítek. Nagy a család.

- Hányan vannak?

- Hatan, a sógorommal.

- Mi is, pontosan, a nagymamával.

- Három testvérem van - magyarázta. - A nagyobbik férjnél. Vasárnap mindig nálunk ebédelnek.

- Az jó lehet.

- Apám szereti. Ha együtt a család - felelte Pötyi és lassú lépésekkel mentek, a hídon keresztül.

- Ő hol dolgozik?

- A gázgyárban, a mama meg a Golbergerben. Itt kaptak lakást - mutatott a túlsó partra. - Már régen, a gyártól. A papa gyárától - tette hozzá. - Azelőtt Csillaghegyen laktunk, egy bérelt lakásban. Itt sokkal jobb.

Vágó Géza megállt a korlátnál.

- Nézze azt a kishajót - mutatott a vízre. Alattuk egy vontató motoros húzott, négy összekötözött uszályt. A hajó ablakai sorban kivilágítva, fent piros és zöld lámpa égett.

- Milyen szép - csodálkozott a lány.

- Jó lenne utazni vele - mondta és arra gondolt, tényleg jó lenne elmenni, ezzel a lánnyal. - Szeret kirándulni? - kérdezte és bámulta az alattuk folyó, sötét vizet.

- Igen.

- Egyszer elmegyünk, hajóval.

- Az jó lesz - örvendezett a lány.

Vágó Géza, most őt nézte. Találkozott szemük. Egyszerre mozdultak karjaik az ölelésre. Szorították egymást. Pötyinek olyan kellemes illatú volt a haja, meg a bőre, hogy Vágó Géza eszét vesztette.

- Úgy csillog a szemed... - mondta a lánynak. - Szép a szád... - folytatta. Mást is akart mondani, de Pötyi megcsókolta. Vadul ölelték egymást. Később lementek a hídról, mert két biciklis férfi jött és az összeölelkezett pár mellett, hangos csengetéssel hajtottak el. Újból a Gázgyár deszkakerítésénél ölelkeztek össze. Vágó Géza egész testében remegett. Nagyon kívánta a lányt, aki az ölelkezést ugyan olyan odaadással fogadta, mint azt ő tette. Először álltak egyhelyben, de az újabb vad mozdulatoknál, megmegbillentek. A kerítés pár centire lehetett tőlük. Vágó Géza észrevette, mert biztos talajt akart a lába alatt érezni, ahol megfeszítheti kellően magát. Egyet lépett előre, Pötyi egyszerre mozdult vele hátrább, aztán nekitámasztotta testét a kerítésnek és ez ideálisan fix pontot adott, későbbi harmonikus mozgásuknak. Vágó Géza tudta, ezt a helyet többé nem felejti majd el, hiszen szerelmet kapott itt, boldogságot, mindent, amit eddig csak titkon remélt. Légiesen könnyűnek érezte a járást hazafelé, mintha nem is ezen a földön járna.

Kemény csend

Két hónapnál jóval több telt el, amikor egy szerdai napon az öreg Vágó Antal, Nusi néni kíséretében, elhagyta a kórházat. Taxival jöttek haza, úgy féltizenkettő felé. A nagyvizitet kellett megvárni, ekkor dőlt el, hogy elhagyhatja-e a kórtermet, mehet átöltözni, aztán haza.

- Nagyon szigorúan betartani, minden utasítást! Szeszt többé nem ihat, nagyon kell vigyázni a cukornál! Ez lényeges! - mondta Kovács doktor, akinek Nusi néni a végén adott egy ezrest, egy sárga, gyűrött borítékban.

Vágó Géza délután háromkor ért haza. Amikor meglátta az apját, a konyhában ülni, még köszönni is elfelejtett.

- Maga? - kérdezte fölényes kíváncsisággal meglepetésében.

- Kiengedtek - felelte az öreg.

- Jobban van?

- Valamennyivel - magyarázta.

Többet nem kérdezett, bement a szobába, ahol a nagymama nézte a tévében, a délutáni műsort. Később az öreg is leült, egy távolabbi székre. Hosszú ideig nem kérdezett semmit, csak nézte a készüléket. Majd a nagymamához fordult:

- Vették?

- Lali csinálta!

- Ügyes fiú - mondta az öreg.

- Abból lesz még valaki, egyszer sokra viszi! - magyarázta a nagymama. - Van kitartás benne.

Az öreg nem szólt, nézte a tévét.

Nusi néni később jött, mert Évával elment a KÖZÉRT-be, vásárolni.

- Mindenki itthon! - örvendezett, ahogy letette a csomagokat.

- Csak Lali hiányzik - mondta a nagymama.

- Focizni ment a Dózsa pályára - magyarázta Éva.

Nusi néni megkérdezte az öregtől:

- Nem fázol?

- Nem! - felelte röviden.

- Kérsz valamit?

- Semmit.

Nusi néni boldog volt, nem titkolta örömét. Most, csak egy volt a fontos számára, hogy az ő jó öreg Tónikája itt van. Talán még, egészséges emberként is üdvözölheti. Vigyázni fog rá, majd iparkodik a kedvébe járni. Nem akart a múltra emlékezni, abból elege van, torkig van az egésszel. Azt befejezték, akkor, most mindent elölről kezdenek, van még idejük, erejük.

- Gyerekek! - kiabálta a konyhából. - Hoztam sört. Nagymama kérsz?

- Természetesen - válaszolta elcsukló, vékony hangján.

Nusi néni bevitte az üveget, meg a poharakat. Az öreg nézte egy darabig, aztán megkérdezte:

- Kocsmát nyitottatok a lakásból? - és ebben a kérdésben, a hangsúlyban Vágó Géza megérezte a régi, öreg Vágót.

Kedvetlen lett, már annak sem örült, hogy így váratlanul, hazajött. Nusi néni teljesen eltitkolta érkezését. A körülbelüli időt sem mondta meg.

Kiment a konyhába és leült az asztalhoz. Két kezével megtámasztotta fejét.

- Veled mi van? - kérdezte Nusi néni.

- Semmi.

- Olyan kedvetlen vagy.

- Minek örüljön az ember?

- Eddig nem volt semmi bajotok - mondta Nusi néni.

- Majd lesz! - magyarázta Éva.

Nusi néni mérgesen vágta a hagymát, a vacsorához.

- Hallgassatok, legalább most - kérte őket.

Vágó Géza csak ült, szótlanul, nézte anyját, ahogy szorgos mozdulatokkal készítette a vacsorát. - Mikor lesz kész? - kérdezte hirtelen.

- Fél óra.

Felállt.

- Megyek, veszek cigit - mondta és kinyitotta a konyhaajtót.

- Elkísérlek - ugrott fel Éva.

Ezen nagyon meglepődött, csodálkozó arccal nézett húgára. Ilyen még nem fordult elő, hogy Éva vele ment volna, valahová.

Szótlanul mentek a téren keresztül.

- Géza! - kezdte Éva, lassú beszéddel. - Én elköltözöm!

- Hová?

- Palotára.

- Minek?

- Férjhez megyek.

Vágó Géza megállt, a hír hallatára.

- Komoly?

- Igen.

- Bejelentjük! - mondta örömmel és megcsókolta a húgát.

- Nem! - vágott közbe Éva. - Erre akartalak kérni. Még nincs lakás, vagy albérlet. Az a fiú, a Sanyi, most keres.

- Értem.

- Nem bírom én itt tovább - magyarázta Éva. - Lázadoztam, meg csitítottam magamat. Az öreg változatlan. Most talán úgy néz ki, de ez nem igaz, a régi lesz nemsokára. Én már nem bírom, meg a magam életét akarom élni.

Gondolkozott azon, amit a húga mondott.

- Lehetséges, hogy meggyógyították! - próbálta magyarázni, önmagának is, meg Évának is, de érezte mennyire gyengék érvei.

- Bár úgy lenne - helyeselt Éva.

Tovább mentek. A kocsmánál beszaladt, kért két doboz cigarettát, Rágyújtott, némán fújta a füstöt. Egyenletes lépésekkel járták körbe a teret.

- Megleptél - dörmögte Vágó Géza.

- El kell szakadni innen - magyarázta Éva. Meggyőződéssel beszélt, kiérződött szavaiból, hogy amit mond, többször végig gondolta. - Neked is! - folytatta. - A saját életünket kell élnünk. Nem akarom, veszekedésben, nyomorban, eltölteni az életemet.

Rövid szünetet tartott. Ahogy mentek, egy lámpa alá értek.

- Boldogságra vágyom! Egy kis simogatásra! - szögezte le. - Meg gyerekekre.

Tudta, hogy Évának, teljesen igaza van. Amit tesz majd, azt helyesen teszi. Így van ez rendjén. Aztán önmagára gondolt Most vette csak észre, hogy a szürkés estében, eleredt az eső és kövér cseppekkel verdeste, ezt a nyomorúságos, külvárosi aszfaltot.

Az öreg Vágó, pontosan három hete, hogy kijött a kórházból. Valami keveset javult ugyan az állapota, többet evett. Csak egyetlen baj költözött a Vágó család otthonába, vagy a régi jött vissza, más formában, hogy csak vele kellett és szabad volt törődni. Vele, a beteggel! Sokat nyafogott. Bosszantó kifogásokat talált ki. - Miért olyan meleg a tea? Miért keserű? A pirítóst nem szereti égetten. Bömböl a tévé. Most világos, most sötét a kép. Hozzanak neki vizet, újságot. Ezt reggel is, meg este is. Aztán egyszer sem olvasta. Almát akar enni. Diabetikus csokoládét.

Nusi néni pedig, talpalt reggeltől, estig. Korán kelt, elkészítette az öreg reggelijét, ebédjét. Aztán rohant dolgozni, néha túlórázott, hogy egy kicsivel több legyen. Fáradtan jött haza, ott folytatta, ahol abbahagyta. Este elaludt a tévé előtt, mert fáradt volt. Az öreg ezt nem látta, nem vette észre, csak azt a vacak készüléket bámulta. Néha kiment a napra egy kicsit, de azt sem bírta sokáig.

A gyerekek csak aludni jártak haza. A nagymama ugyan otthon volt, de legtöbbször ő is elmenekült, és inkább csak délután jött vissza, amikor Nusi néni is megérkezett.

Vágó Géza Pötyivel, vasárnap hajókiránduláson volt Esztergomban. Azt mondta múltkor Ibárinak, hogy ez a lány tartja benne az életet. Bízik benne, és úgy érzi, a lány is hasonlóan vélekedik róla.

Másnaponként találkoztak. Bejárták az egész várost. Aztán, egy-egy ilyen nagy séta után mindig hazakísérte Pötyit. Felment hozzájuk. Egyszer szerencséjükre kifogták, nem volt otthon senki. Végre, ágyban szeretkezhettek, meztelenül.

Ezen a szerdán, nem találkoztak, Vágó Géza azt tervezte, megnézi tévében a labdarúgó mérkőzést. Közép-európai kupadöntőt közvetítenek majd Prágából, az esti órákban. Amikor hazament, Nusi néni, főzte a vacsorát, az öreg ott ült a konyhában. Csodálkozott, hogy a készülék még nincs bekapcsolva. Felgyújtotta a villanyt, égett, tehát volt áram.

- Mi van a tévével? - kérdezte.

- Nem tudom - mondta közömbösen az öreg.

- Lali?

- Még nem jött - magyarázta Nusi néni.

Bekapcsolta a készüléket és várt. Semmi! Megnézte a hátulját, a lámpák nem világítottak.

- Ennek is most kellett bedöglenie! - mondta mérgesen.

A nagymama csoszogva kinyitotta az ajtót. A küszöbnél már észre lehetett venni, hogy ivott. A szemek hirtelen összevillantak, de nem szólt senki.

- Kapcsold be! - mondta a nagymama és bement a szobába.

- Nem jó! - magyarázta Vágó Géza.

- Miért?

- Nem tudom.

A nagymama várt egy kicsit. - Délelőtt Tóni piszkálta - krákogott, amint beszélt, szünetet tartott. - Pedig jó volt!

Vágó Géza mérges lett.

- Csak rombolni tudnak! - csattant a hangja.

Az öreg Vágó fiára nézett.

- Nem tetszik? - kérdezte fölényesen.

- Persze, hogy nem, a fene enné meg! - dühöngött. Rohad itt minden. Az ember hazajön, szeretné megnézni a meccset, aztán ez van!

Nusi néni félt, hogy összeveszik a két férfi.

- Ne mérgeskedj fiam - próbálta csitítani.

- Mindig ez a szöveg! Egyszer hagynának már elmenni innen. Csak egyszer! - dünnyögte mérgesen.

Belefájdult a feje, ebbe a rohadt veszekedésbe. Mérgében leült az asztalhoz, de a vacsora sem készült még el. Újságot kezdett olvasni, amikor a kivágódott ajtóban, Éva állt, kezében egy nagy utazóbőröndel.

Körülnézett, majd bejött és a hokedlire fektette. Az öreg nézte a bőröndöt, majd Évát.

- Mi ez? - kérdezte.

- Bőrönd - mondta Éva.

- Minek ez?

- Elmegyek!

- Mikor?

- Tudtam, hogy ezt kérdezi - nevetett cinikusan. - Most, azonnal! - és pakolni kezdett a bőröndbe.

- Hová mész? - kérdezte az öreg.

- Férjhez megy - mondta Vágó Géza.

- Férjhez? - csodálkozott. - Legalább megkérdeznéd! - csattant a hangja és egyből a régi, öreg Vágó Antal lett belőle.

- Nem érdekeltek! - kiabált Éva. - Nagykorú vagyok, azt teszem, amit akarok! - itt tartott egy kis szünetet, a hatás, meg a levegő miatt. - Ha tudni akarjátok, együtt élek majd egy fiúval.

- Mikor esküdtök? - kérdezte Nusi néni barátságosabb hangon.

- Semmikor! Együtt élek vele, csak úgy, mert szeretjük egymást.

Az öreg nagyon mérges lett. Nusi néni is harcias elszántsággal állt a konyha közepén.

- Nem mész sehová! - mondta kiabálva. - Mit képzelsz, te kis ringyó? Én tisztességes lánynak neveltelek, és tessék, mi lett belőle?

- Nem érdekeltek, akkor is elmegyek! - kiabálta Éva.

Az öreg Vágó egészen közel ment lányához és nagyon mérgesen kérdezte: - Hogy képzeled ezt?

- Maga, ne szóljon bele! - ordította Éva. - Maga kijátszotta az összes kártyáját. Örüljön, hogy lyuk van a seggén.

Az öreg felemelte kezét, ütni akart, de Nusi néni elkapta.

- Nem szégyelled, így beszélni az apáddal? - csattant a hangja hirtelen, közelebb lépett Évához és arcul ütötte.

Éva feltépte az ajtót és kirohant. Az udvarról kiabált vissza:

- Ebbe a kurva, rohadt házba, többé be nem teszem a lábam!

Dermedten álltak mindnyájan. Hallották az utcai kapu csattanását, aztán csend lett, súlyos, kemény csend.

A kés!

Igazat adott Évának. Így kell ezt csinálni. Most már ő is, azon a ponton van, hogy elmegy. Pötyivel szeretik egymást, elveszi feleségül, erről beszéltek már. Ma délután hatkor, találkoznak.

A melóból eddig egyenesen ide jött a térre. Még csak három óra. Legalább beszélget a srácokkal, de nem érti, hol vannak? Egyik sincs itt.

Körülnézett.

- Az öreg Marosi! - jutott eszébe hirtelen.

A kocsma, teli volt emberekkel. Kért egy fél konyakot, aztán megállt a pultnál, nézelődött. A régi ismerősök, mind ott ácsorogtak. Grúber Pali észrevette.

- Szervusz, egy komám! - mondta, de a nyelve rettenetesen akadozott. - Mit iszol?

- Köszönöm, csak ezt! - mutatta a poharát.

- Konyak?

- Igen.

Hozott egy újabbat, erősködött, igya vele meg. Vágó Géza a békesség kedvéért engedett. Közben nézte óráját, lassan menni kell, közeleg a hat óra. Mosakszik, borotválkozik, aztán már gyorsan elszalad az idő.

Elindult haza, a téren, kint a levegőn érezte, valahogy a fejébe szaladt, ez a két konyak. Otthon, csak az öreg Vágót találta. Nem szóltak egymáshoz. Az öreg, egyszer megállt az ajtóban, figyelte mit csinál, de nem kérdezett semmit. Cigarettára akart gyújtani, a mosdás után. Nem talált cigarettát a nadrágjában, sem a konyhában. Pedig emlékezett, hogy kért egy dobozzal, az öreg Marositól.

- Hol a cigarettám? - kérdezte.

- Nem láttam - mondta az öreg Vágó.

- Mindennap elmegy két dobozzal - mérgelődött. - A fene enné meg!

Hiába kereste, nem találta. Benézett mindenhová, semmi eredmény. Aztán hirtelen, az újságok mellett, ahol az öreg ült, ott volt a cigaretta.

- Hogy kerül ez ide? - mutatott a dobozra.

- Elvettem.

- Akkor miért mondta, hogy nem látta? Nem értem magát apám? - csóválta fejét. - Nincs pénze cigarettára? Van! - felelt a kérdésre is. - Csak azt másra költi! - megállt egy kicsit. - Megmondjam mire?

- Kíváncsi vagyok! - vetette oda az öreg, de hangja feszült volt.

- Italra! Tudom, stikában a nagymama hozza haza. Tessék, itt az üveg! - kihúzta a szekrény mögül. - Ez is az! - mondta és az üveget a pokróc alól, vette elő. - Az orvos megmondta, vége lesz! Nincs tovább! Vagy meg akar halni?

- Nem.

- Akkor miért iszik? - kérdezte és levette magáról az inget, kiment a konyhába, hogy közben borotválkozzon. - Most is ivott - magyarázta tovább. - Különben, semmi közöm hozzá, napok kérdése és elmegyek. Itt hagyom magukat, mint Éva.

Szappanozni kezdte az arcát.

- Aztán verheti a mellét, milyen szép kis családot, tudott összecsinálni. Nyugodjon meg, a Lali is elmegy innen. Egyedül maradnak. Aztán elpiálhatják az életüket.

Dugó pukkanását hallotta. „- Biztos iszik, megint.” - gondolta. Nem nézett hátra, nem érdekelte az egész. Pengét vett elő, belehelyezte a készülékbe, de a zsilett felakadt. Sehogy sem tudta kiszabadítani, a kezével nem akarta piszkálni, hátha elvágja az ujját. A konyhaszekrényből kést vett elő, azt dugta alá, feszítette. Így már helyre ugrott. A kést ezután az asztalra dobta.

- Nagyon lesüllyedt maga faterkám. Szégyellem, hogy az öregem ilyen, senki ember. Az ilyen részeges palikat, összegyűjteném - mondta a magáét Vágó Géza.

A borotva jól fogott, simán fénylett az arca.

- Maga, sohasem gondolkozott azon, mit tett eddig? Valami értelmeset? Mit csinált? A három gyereken kívül? Mit? Semmit faterkám, semmit!

Ahogy így beszélt, hirtelen megvágta az arcát. Timsót keresett, bekente. Arcának másik oldalát borotválta.

- Így élni? - folytatta. - Megáll az ember esze. Semmire se vitték, elpocsékolták az életüket, a szép éveiket. Nem baj, én másképpen csinálom. Az biztos! Elfelejtem ezt a pocsolyát.

Zörgést hallott, de nem nézett oda.

- Nem fogod elfelejteni! - sziszegte az öreg. A hang közvetlen közelről jött. Vágó Géza megfordult, vele szemben az apja, kezében a kés, az asztalról. Megijedt, el- akarta venni tőle, előbbre lépett. Az öreg döfte a kést, de a szúrás a vállát érte. Felhasította a bőrt, a vér végig szaladt csupasz mellén.

- A kést! - kiáltotta. - A kést adja ide! Hallja, adja ide! - de az öreg görcsösen szorította, nem engedte. Megfogta a csuklóját, csavarta, de az öreg továbbra is ellenállt. Dulakodtak, lökdösték egymást, majd leestek a konyha kövére. A forgásban a kés először az öreg bordái közé fúródott, majd a combjába. Olyan éles volt az a rohadt kés, hogy a dulakodásban, a szőrt egy kisebb bőrdarabbal levitte a bal kézfejéről. Végre sikerült kicsavarni kezéből az éles, hosszú, villogó pengéjű kést.

Az öreg ott feküdt a kövön. Vágó Géza, ahogy felállt, akkor vette észre, hogy két helyen is vérzik, ez a lesoványodott öregember.

- Most mit tegyen? - villant át agyán és remegő idegesség fogta el. - Telefonálok a mentőknek!

Feltépte az ajtót és úgy félmeztelenül, véresen, kirohant az utcára.

- Telefon a szemközti házban! - jutott eszébe.

Tárcsázott. Az első búgó hang mire kiment, olyan volt, mint maga az örökkévalóság. Mintha nem akarna odaérni, sohasem! Aztán megszólalt, egy férfihang:

- Tessék, mentőszolgálat!

- Halló mentők? Kérem, azonnal jöjjenek. Tomori utca ötvenkettő... Vágó Géza vagyok... Megöltem az apámat... Még él, siessenek... - de többet nem tudott mondani, mert minden ereje elfogyott.

Négyen ültek a téren, a játszótér melletti padokon:

- a huszonegy éves, szőke, alacsony termetű, farmernadrágos Kapás Mihály, segédmunkás;

- a húszéves, barna, nyúlánk, sárgapulóveres Temesi Géza, hegesztő;

- a tizennyolc éves vöröses hajú, szeplős, középtermetű, sportzakós Gedó György, targoncavezető;

- a huszonhárom éves, fekete hajú, vastaghúsú, középtermetű, fehér balon dzsekis Ibári Lajos, autószerelő, amikor a mentő, szirénázva kifutott a Tompa utcából a térre.

Szirénája élesen hasított a levegőbe, ezen a csendes őszi délutánon. Elhajtott a mozi előtt és a KÖZÉRT-nél, befordult a Tomori utcába.

- Már öt óra - mondta Temesi és felállt. - Hol császkál Vágó Géza? - kérdezte csodálkozva a többieket.

- Ki tudja! - legyintett a farmernadrágos Kapás.

- Ennyit, nem szokott késni - aggodalmaskodott Gedó.

Ibári szótlanul ült a padon, csak nézett mereven a Tomori utca irányába. Látta a mentőautó fehér végét, meg azt, amint egy fehér köpenyes, fiatal, meg egy szürke ruhás, középkorú férfi, sietősen futnak a kihúzott hordággyal. Egyenesen az ötvenkettes számú házhoz, Vágó Gézáék udvarába.

Ekkorra már a kíváncsiskodókból kisebb tömeg verődött össze az utca végén.

- Odanézzetek! - kiáltott fel Ibári és a mentőautó irányába mutatott.

Egyszerre mozdult meg mind a négy fiú, futottak a téren át.

- Ez a Vágó Gézáék háza!

A tömegtől nem kerültek közelebb a kapuhoz.

- Történt valami? - kérdezték többen is.

- Helyet, helyet! - kiabált egy szürke kalapos férfi.

Ibári látta meg elsőnek a hordágyon, az öreg Vágó Antalt. Fehér, sápadt arca olyan volt, mint az irkalap. Ráncai kisimultak, apró szemei még kisebbek lettek.

- Gézának a faterja! - mondta többieknek.

A fehérköpenyes, meg a szürke ruhás, hozta a hordágyat a mentőautó felé. Ahogy közeledtek, a tömeg úgy engedett. Többen, a hordágyat vivő két ember után futottak.

- Miért tette? - kérdezte kíváncsian egy overálos férfi.

- Megölte az apját! - hangzott a kijelentés egy ősz hajú férfi szájából.

- Az apját? - kérdezett vissza csodálkozással Temesi.

- Azt, láthatja!

- Él még! - kiáltott fel Temesi.

- Késsel szúrta meg! - mondta tudálékosan egy alacsony, gyűrött ruhájú, kalapos ember, aki a házból jött éppen az utcára és hallotta a beszélgetést.

Kérdően néztek többen erre az emberre, aki megállt egy pillanatra.

- Verekedtek. A fiú az apjával. Nem szégyenletes? - tette hozzá még, aztán lassan tovább sodródott a tömeggel.

Mind a négyen ott álltak szótlanul, a kapubejárattól talán hét méterre. Nézték a mentőautót, ahogyan visszatolatott a térre. Ügyesen megfordult és vijjogó szirénája felverte a Vasvári utca csendjét, ahogy végig hajtott rajta.

Az autót már régen nem lehetett látni, de a sziréna hangja időnként vissza-visszatért az esti csendben, a Baross utca felől.

Gedó György, indult el elsőnek Vágó Gézáék lakásához. A többiek szótlanul követték. Az udvari lakások ajtajában, ott álltak a lakók. Értetlen, csodálkozó, réveteg arccal néztek maguk elé, mintha a történtekből, nem értenének semmit. A baloldali első lakásból, kihallatszott a rádió hangja, valami zene szólt, a megdermedt csendben. A hátsó lakásban ajtó csapódott, fakanál dobbant a lábas szélén, ahogy keverés után, a háziasszony leverte az ételmaradékot róla. Krumplisszag keveredett a zenével, meg egy kislány keserves sírásával.

Vágó Géza, a szőke hajú, középtermetű bőrgyári művezető, ott ült fehér ingében, melyen a vállánál átütött a vér, szétszaladt rajta, mint itatóson a tinta, lehorgasztott fejjel a nyitott konyhaajtó küszöbén.

A srácok megálltak előtte. Nem szóltak, csak nézték Vágó Gézát, egyszerűen, értetlenül.

- Géza! - szólt elsőnek Ibári Lajos.

Vágó Géza a megszólítás ellenére, mozdulatlanul ült tovább, mintha nem történt volna semmi. A szomszéd lakás ajtaja, nyílt csak ki, egy kisfiú állt meg a küszöbön, kíváncsi tekintettel. Rágott valamit, monoton egyhangúsággal.

- Mi történt veled? .- próbálkozott meg újabb kérdéssel Gedó. Vágó Géza most sem felelt, csak ült szótlanul, a sáros küszöbön.

Ez a csend nagyon hosszan tartott. A srácok Vágó Gézát nézték. Ő, pedig csak arra gondolt, az a pillanat bekövetkezett, amit olyan régen tervezett már, hogy elválni, elhagyni őket, elmenni innen. Csak az a baj, hogy nem így, ezt még a kezdetben sem akarta. Nem értette, miért ragadta fel a kést az öreg, miért hadonászott vele. Ő nem akarta, tényleg nem, csak elvenni tőle, tényleg csak elvenni...

A srácoknak kellene mondani valamit, ha többet nem is, talán pár mondatot, magyarázatként. Most azonban, nem jutott eszébe semmi, semmi olyan, amelyet ők elfogadnának.

Az ajtóban autó állt meg, hallotta a fék csikorgását. Látta a kékruhás rendőröket, amikor kiszálltak a kocsiból. Ekkorra már, mindenre elkészült. Várta is őket. Látta, amint egyre közelebb kerültek.

- Jó napot! - köszönt az egyik rendőr, megállt, tisztelgett. A másik rendőr, kissé távolabb maradt.

- Vágó Gézát keressük! - mondta nyomatékkal és körbenézte a fiúkat. Vágó Géza lassan felállt, tett egy lépést a rendőr felé, aztán nagyon halk hangon, csak ennyit mondott:

- Én vagyok!

- Ön volt, aki hívta a mentőket?

- Igen

- A kórház, jelenlegi megállapítása szerint, a sérülések szúrt sebektől származnak. Mit tud erről? - kérdezte a rendőr.

- Dulakodtunk és apám kezében kés volt!

- Parancsunk van, hogy előállítsuk! - magyarázta a rendőr.

- Ahogy gondolják.

- Akkor szíveskedjék velünk jönni - mondta a rendőr.

- A lakást? - kérdezte Vágó Géza bizonytalanul.

- A törzsőrmester itt marad! - magyarázta és a kapuban álló, harmadik rendőrnek intett, aki megindult az udvaron keresztül.

Ott az ajtóban megállt egy pillanatra, körülnézett. Erre a házra, az udvarra, amelyben eddig élt, egy negyedszázadot, ahol a kiöntött mosogatólé, feláztatta a virágágyások földjét, ahol a lakók súrolták fehérre a küszöböket, hogy némi tisztaság maradjon utánuk, ahol a sufnik szürke deszkái visszaverték a délutáni tűző napot, ahol a vécék, fehér sora, lezárta ezt a szűk kis világot, ahol élt eddig. Látta barátait, döbbent és kérdő arcukat, leolvasta a kérdőjelek sorává alakult, egyhangú miértet.

- Menjünk! - mondta a rendőr és megérintette a vállát.

***